

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
ตำแหน่ง ครู

ปีการศึกษา 2565
โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ชื่อรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน : การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ชื่อผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน : นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

ปีที่ทำการวิจัย : 2565

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความสำคัญ, เทคนิค SQ4R

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบสภาพปัญหาในวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ 2) ศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา 3) วิเคราะห์แนวทางสอดคล้องกับการแก้ปัญหา 4) ศึกษาผลของการนำนวัตกรรมไปใช้ และ 5) ศึกษาข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหา โดยมีประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 7 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงจากแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจำนวน 30 ข้อ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัยโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัญหาในชั้นเรียนที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ การอ่านจับใจความสำคัญ เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับประเด็นในการอ่านไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ และไม่มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม ผู้วิจัยได้ใช้การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ SQ4R เป็นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาคือ การอ่านจับใจความสำคัญ ผลการนำเทคนิค SQ4R ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า นักเรียนทั้ง 7 คน มีผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ผ่านเกณฑ์ร้อยละตามที่ผู้วิจัยกำหนด ถือว่าการแก้ปัญหาคือ การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ประสบความสำเร็จตามที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร ที่กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ข้อเสนอแนะ และอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณครูดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว หัวหน้าหมวดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนางสาวชุตติกาญจน์ แม้นเมฆ คณะกรรมการในการตรวจทานวิจัยในครั้งนี้ ที่คอยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดเพื่อให้รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างเครื่องมือและสนับสนุนให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ นางวณิชชา เตี้ยววานิชย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) และนักเรียนโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ที่เป็นประชากรเป้าหมายในการวิจัยนี้ โดยให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจัดเก็บข้อมูล ทำให้งานวิจัยดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนครูทุกท่าน และบุคคลอันเป็นที่รักของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือให้กำลังและอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมา

นงลักษณ์ ทองสีสัน

สิงหาคม 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน	8
ความหมายของการอ่าน	8
ความสำคัญของการอ่าน	8
จุดมุ่งหมายของการอ่าน	10
ประเภทของการอ่าน	11
ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ	14
ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ	14
ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ	14
จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ	15
องค์ประกอบในการอ่านจับใจความสำคัญ	16
ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ	19
การประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญ	20
ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R	21
ความหมายของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R	22
ลักษณะสำคัญของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R	22
ขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R	23
ประโยชน์ของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R	24

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	28
ระยะที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน	28
ระยะที่ 2 พัฒนานวัตกรรม/ พัฒนาวิธีการแก้ปัญหา	30
ระยะที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหา	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน	49
ระยะที่ 2 ผลการศึกษานวัตกรรม	55
ระยะที่ 3 ผลการนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
สรุปผลการวิจัย	66
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	
ภาคผนวก ค	
ภาคผนวก ง	
ประวัติผู้จัดทำ	

สารบัญญัตราง

	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R.....37
ตารางที่ 2	แสดงระยะเวลาในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R..... 50
ตารางที่ 3	คะแนนร้อยละแปลผลของการทำแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)..... 51
ตารางที่ 4	แสดงคะแนนร้อยละการแปลผลของการทำแบบทดสอบการอ่าน จับใจความสำคัญ..... 54
ตารางที่ 5	สาเหตุและผลกระทบของปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ..... 55
ตารางที่ 6	ผลการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R..... 59
ตารางที่ 7	คะแนนร้อยละการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยจำแนกตาม องค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ..... 60
ตารางที่ 8	ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในการแก้ปัญหาการอ่าน จับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R..... 62
ตารางที่ 9	แสดงข้อดีและข้อจำกัดของการอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัด การเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R..... 64

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	27
แผนภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R.....	34
แผนภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R.....	35
แผนภาพที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของสภาพปัญหาในชั้นเรียน.....	53
แผนภาพที่ 5 แผนภาพสรุปความก้าวหน้าการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในด้านการอ่านว่า ผู้เรียนต้องอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน ได้วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน โดยกำหนดตัวชี้วัด ท 1.1 ม.2/2 ว่า จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5)

การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของคุณคนในการแสวงหาความรู้ เป็นทักษะที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลในทุกอาชีพ ทุกสาขาวิชา และช่วยให้บุคคลได้รับรสของความบันเทิง และได้รับการจรรโลงใจจากการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2546:48) การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านโดยสามารถจับสาระสำคัญข้อคิด หรือความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2547:45) ผู้เรียนที่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ จะเป็นผู้ที่มีทักษะในการเรียนรู้ที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือ การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จึงเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียน สอดคล้องกับ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541: 17) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นทักษะการอ่านที่สำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงอย่างมากเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความ ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้

การที่นักเรียนจะสามารถอ่านจับใจความได้นั้น จะต้องเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดของบทอ่าน โดยสามารถแปลความ จัดลำดับความคิดของเรื่องที่อ่าน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน ตลอดจนรู้วิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องเป็นสำคัญ (เมขลา ลือโสภา, 2555:44) และจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีผลการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เพราะคะแนนในการสอบผ่านตัวชี้วัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสะท้อนได้จากผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทยจำนวน 30 ข้อ มีนักเรียนจำนวน 7 คน จากนักเรียน 37 คน ได้คะแนนจากการทำ

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ต่ำกว่าร้อยละ 50 และเพื่อให้เกิดความสนใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญขึ้น จำนวน 20 ข้อ ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเดิมยังมีผลการทำคะแนนแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงปัญหาในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ว่ามีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้การอ่านเรื่องทุกประเภทไม่สามารถสรุปความได้ดีเท่าที่ควร จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนมากที่สุด คือ การอ่านจับใจความสำคัญ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกฝน การอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับประเด็นในการอ่านไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ และไม่มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม

จากสภาพปัญหาดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพื่อหากวิธีหรือเทคนิคที่จะช่วยแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ SQ4R มาใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญได้เพราะเทคนิค SQ4R เป็นเทคนิควิธีการสอน การอ่านที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจน 6 ขั้นตอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจ สามารถค้นหาความรู้ จับใจความสำคัญ เชื่อมโยงสิ่งที่สำคัญ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิค SQ4R เช่น ดังที่ รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ บำเพ็ญ มาตราช (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่ากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.87 / 86.58 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับ เมชลา ลือโสภา (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และกานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร (ติดถนนุเคราะห์) และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นอันจะก่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูและเกิดสมรรถนะทางการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)
2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)
3. เพื่อประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 มีความสำคัญดังนี้

1. ได้ทราบสภาพปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)
2. ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)
3. ผลการประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนุเคราะห์)

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จำนวน 7 คน โดยการเลือกประชากรเป้าหมายในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนร้อยแก้ว 4 ประเภท คือ นิทาน ข่าว บทความ และเรื่องสั้นขนาดสั้น

ระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 คาบ 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนเรียนรู้เทคนิค SQ4R

ตัวแปรตาม คือ การอ่านจับใจความสำคัญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1982) ซึ่งสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

1. การศึกษาสภาพปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
2. การกำหนดและออกแบบนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาในการอ่านจับใจความสำคัญ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการวิจัย
4. การเขียนรายงานผลการวิจัย

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

การอ่านจับใจความสำคัญ

1. รู้และเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ
3. ผลการประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

แผนภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยสามารถจับสาระสำคัญ บอกจุดมุ่งหมายของเรื่อง บอกข้อเท็จจริงและแนวคิดของผู้เขียนได้

ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถจับสาระสำคัญของสิ่งที่อ่าน ตลอดจนจุดมุ่งหมายที่ผู้แต่งต้องการสื่อมายังผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง

องค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ได้แก่

1. การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการบอกความหมายของสิ่งที่อ่านโดยบอกลักษณะของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้อง และใช้ได้กับเรื่องราวนั้น ๆ โดยเฉพาะ

2. การตีความ หมายถึง ความสามารถที่จะบอกได้ว่า ข้อความที่อ่านนั้นความหมายที่แท้จริงนั้นคืออะไร มีความหมายแฝงหรือไม่ โดยสังเกตจากบริบท เจตนา และอารมณ์ของผู้เขียน

3. การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการอธิบายเพิ่มเติมถึงรายละเอียดภายหลังที่ตีความได้แล้ว ซึ่งอาจจะใช้วิธีการยกตัวอย่างประกอบ หรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบเนื้อความได้กว้างขวางออกไป จนเป็นที่เข้าใจและชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การสรุปความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจกับเนื้อหาในส่วนรวมของงานเขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องสามารถตั้งคำถามในการอ่านให้ได้ว่าเรื่องที่อ่านมี ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร แล้วนำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง

โดยเนื้อหาที่นำมาใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยจัดลำดับเนื้อหาในการสอนจากง่ายไปหายาก คือ นิทาน ข่าว บทความ และเรื่องสั้นขนาดสั้น ซึ่งเป็นงานเขียนประเภทพื้นฐานที่นักเรียนสามารถพบได้ตลอดชีวิตของการศึกษาเล่าเรียน เนื้อหาสาระของงานเขียนแต่ละประเภทล้วนมีคุณค่าและมีปริมาณเนื้อหาเหมาะสมกับช่วงความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยกำหนดให้

2. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R คือ การจัดการเรียนการสอนที่แก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นการสอนอ่านที่เน้นพัฒนาทักษะการใช้ความคิดอย่างรู้ตัวให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ จนกว่าจะเข้าใจเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ เป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน 6 ขั้นตอนดังนี้ **ขั้นที่ 1 (Survey)** ให้นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องเพื่อหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน **ขั้นที่ 2 (Question)** การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน **ขั้นที่ 3 (Read)** การอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด **ขั้นที่ 4 (Record)** การให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลและสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน **ขั้นที่ 5 (Recite)** การเล่าเรื่องจากข้อมูล และ **ขั้นที่ 6 (Reflex)** ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากบทที่นักเรียนได้อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R นี้ ต้องใช้ควบคู่กับแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นักเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565 ที่มีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน

- 1.1 ความหมายของการอ่าน
- 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
- 1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
- 1.4 ประเภทของการอ่าน

2. ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

- 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.4 องค์ประกอบในการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2.6 การประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญ

3. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

- 3.1 ความหมายของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R
- 3.2 ลักษณะสำคัญของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R
- 3.3 ขั้นตอนของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R
- 3.4 ประโยชน์ของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

นิรันดร์ สุขปรีดี (2540 : 1 อ้างถึงใน ลุณา ศรีฤตา, 2553:12) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือ การเข้าใจความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ การจับใจความสำคัญและการสรุปความ

คิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 49) ให้ความหมายว่าการอ่าน คือ การแปลความหมาย ทั้งที่เป็นภาษา ถ้อยคำ(วจนภาษา) และไม่เป็นถ้อยคำ(อวจนภาษา) รวมถึงการอ่านสัมผัสรู้สึก การอ่านธรรมชาติ และการอ่านสภาวะธรรมต่าง ๆ ด้วย ถ้าสามารถแปลความหมายของภาษาและสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวได้ว่ามีความหมายอย่างไร หรือมีความจริงใด ก็ถือว่าเกิดสัมฤทธิ์ผลของการอ่าน

สำลี รักสุธี (2553 : 5) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยเปลือออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 1354) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “อ่าน” หมายถึง การว่าตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความตามหนังสือ สังเกต หรือพิจารณาดูเพื่อให้เกิดความเข้าใจคิดนับ (ไทยเดิม)

ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ (2558 : 40) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า วิธีการค้นหาความหมายจากตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ของผู้อ่าน ผู้อ่านเข้าใจความหมายมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สติปัญญา อายุ ประสบการณ์ และความสามารถทางภาษา

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ความหมายของการอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองเพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยเปลือออกมาเป็นความหมายที่จะใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 7) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ

2) การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนและพัฒนางาน

3) การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

4) การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านมาเก็บสะสมเพิ่มพูน นานวันเข้าก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญาเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้

5) การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้แก่ตนเองที่ง่ายที่สุดและได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

6) การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ เพราะอ่านมากย่อมรู้มากสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

7) การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์ และสังคม

8) การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบการสื่อสารและการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 2 อ้างถึงใน ทองดี ดวงรัตน์, 2554 :43) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้การรู้และให้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

วรรณิ โสมประยูร (2542 : 121 อ้างถึงใน ไกรสร ประดับเพชร, 2561 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1) การอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ความคิด และวิจารณ์ญาณให้คนเรามีความหวังตามวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถที่ยิ่งขึ้น

2) การอ่านส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาในชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นไปในทางที่ดีงามได้โดยตัวของตัวเอง

3) การอ่านเป็นเสมือนสะพานเชื่อมประสานความรู้ความเข้าใจของมวลมนุษยชาติทุกภาษาให้ถึงกัน ให้ประจักษ์ในความจริงเดียวกันและให้สามารถประกอบกิจต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ร่วมกันเป็นอย่างดี

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของการอ่าน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เป็นทักษะที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา การคิด การตัดสินใจ มีความจำเป็นต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา ช่วยให้ผู้อ่านติดตามความก้าวหน้าของโลกได้ทันและยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน รวมทั้งได้แนวคิดซึ่งนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ฟองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (2550: 3) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

- 1) อ่านเพื่อการเขียน คือ การอ่านเพื่อนำความรู้มาใช้ในงานเขียน เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนรายงาน
- 2) อ่านเพื่อหาคำตอบ คือ การอ่านเพื่อต้องการหาคำตอบสำหรับประเด็นคำถามหนึ่ง ๆ จากแหล่งค้นคว้าและเอกสารประเภทต่าง ๆ เพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง
- 3) อ่านเพื่อปฏิบัติตาม คือ การอ่านเพื่อทำตามคำแนะนำในข้อความหรือหนังสือที่อ่าน เช่น การอ่านฉลากยา การอ่านตำราการทำอาหาร ซึ่งการอ่านด้วยวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจรายละเอียดทุกขั้นตอนเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามได้
- 4) อ่านเพื่อหาความรู้หรือสะสมความรู้ คือ การอ่านเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ซึ่งการอ่านในแต่ละครั้งควรเก็บและเรียบเรียงประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านไว้เป็นคลังความรู้สำหรับนำมาใช้อ้างอิงภายหลัง
- 5) อ่านเพื่อความบันเทิง คือ การอ่านตามความพอใจของผู้อ่านซึ่งผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลิน นอกจากนี้ยังสามารถช่วยยกระดับจิตใจ ช่วยให้เกิดความสุขผ่อนคลายความทุกข์ใจ และบางครั้งผู้อ่านอาจได้ข้อคิดหรือแนวทางในการใช้ชีวิต
- 6) อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร คือ อ่านเพื่อศึกษารับรู้ความเป็นไปของโลกและพัฒนาความรู้ของตนเอง
- 7) อ่านเพื่อแก้ปัญหา คือ การอ่านเพื่อหาคำตอบ เพื่อหามาแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

โสภณ สาทธรรมพิพิธ (2554 : 42) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้เป็นการอ่านที่สำคัญและจำเป็นต่อวัยศึกษาเล่าเรียนอาจเป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ทั่วไปหรือหาความรู้เฉพาะด้านก็ได้
2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินเป็นการอ่านที่มุ่งผ่อนคลายอารมณ์ความตึงเครียดที่อาจเกิดขึ้นได้จากสภาพแวดล้อมของสังคมยุคปัจจุบันที่มากด้วยความเร่งรีบและการแข่งขัน
3. อ่านเพื่อฆ่าเวลาเป็นการอ่านที่ไม่คาดหวังเรื่องความรู้หรือเนื้อหาสาระมากนักเพราะมักจะอ่านเพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์เช่นอ่านระหว่างรอรถหรือผู้ที่นัดหมายอ่านระหว่างเดินทางอันยาวนาน เป็นต้น
4. อ่านเพื่อหาคำตอบเป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบสั้น ๆ หรือสาระสำคัญ ๆ เท่านั้น เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์การอ่านจากเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น

ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ (2558: 40-41) กล่าวว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไปตามความต้องการของผู้อ่าน ดังนี้

- 1) อ่านเพื่อทราบข่าวสาร ข้อเท็จจริง เช่น การอ่านข่าว การอ่านป้ายประกาศ ข้อความโฆษณา
- 2) อ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาและประสบการณ์ เช่น อ่านตำรา อ่านแบบเรียน อ่านข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- 3) อ่านเพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติ เช่น ความมั่นคงในชีวิต การเป็นที่ยอมรับในสังคม การประสบความสำเร็จในชีวิต การอ่านหนังสือทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น มีความคิดกว้างไกล มีแนวทางในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
- 4) การอ่านเพื่อพักผ่อนและความบันเทิง เป็นการพักผ่อนสมอง ลดความเครียด ภารกิจประจำวัน เช่น การอ่านนวนิยาย การ์ตูน นิทาน

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่าน เป็นการอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น การอ่านค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งผู้อ่านต้องรู้ว่าการอ่านที่ดีนั้นจะทำให้สามารถคัดกรองเนื้อหา หรือข้อมูลที่เป็นจริงตรงกับความต้องการได้ รวมทั้งการอ่านเพื่อพัฒนาความคิดและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 ประเภทของการอ่าน

กองทัพ เคลือบพณิชกุล (2542 : 93-99 อ้างถึงใน นางเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 28) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านไว้ว่ามี 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง (Oral reading) หมายถึง การเปล่งเสียงตามตัวอักษรถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมาให้ถูกต้องชัดถ้อยชัดคำ และเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตาสมองและการเปล่งเสียง โดยเริ่มต้นที่สายตาจะต้องจ้องมองตัวอักษรและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ สมองต้องประมวลให้เป็นถ้อยคำ จากนั้นเปล่งเสียงออกมา ดังนั้นการอ่านออกเสียงจึงเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนและให้ความสนใจ เพราะการฝึกออกเสียงสระพยัญชนะ คำและประโยคต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ชัดเจน ตรงกับความหมายเป็นพื้นฐานของการอ่านในใจอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและสามารถนำหลักการอ่านออกเสียงคำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการฟัง และพูด นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำที่นักเรียนเรียนรู้จากการฟัง และพูดเข้ากับรูปคำที่นักเรียนพบในสื่ออื่น ๆ อีกด้วย

2. การอ่านในใจ (Silent reading) หมายถึง การถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง เวลาอ่านจะใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษร สายตาจับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำและตีความต่าง ๆ ออกมา

การุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์ (2548 : 29 อ้างถึงใน นางเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 2829) กล่าวถึงประเภทการอ่านไว้สอดคล้องกันว่าการอ่านแบ่งตามวิธีอ่านได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การอ่านในใจ คือ การอ่านไม่ออกเสียงหรืออ่านเงียบ (Silent reading) เวลาอ่านจะไม่ใช้อวัยวะที่ช่วยในการออกเสียงเคลื่อนไหวเลยคงใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษรน้อยนัยน์ตาจับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำและตีความต่างออกมาเป็นการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งเก็บใจความสำคัญให้ถูกต้องและรวดเร็วกว่าการอ่านออกเสียง

2. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้เกิดเสียงดัง (Sound reading) คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษรถ้อยคำและเครื่องหมายต่าง ๆ ออกมาให้ถูกต้องชัดถ้อยชัดคำและเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟังและสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างถูกต้อง การอ่านออกเสียงนี้ผู้อ่านจะต้องอาศัยการทำงานที่สัมพันธ์กันระหว่างสมองสายตาและอวัยวะในการออกเสียงไปพร้อม ๆ กันด้วย กล่าวคือ ผู้อ่านจะต้องใช้สายตากวาดไปบนตัวอักษรครั้งละหนึ่งวรรค และต้องแบ่งใจความไว้แปลงความคิดเป็นเสียงแล้วจึงเปล่งเสียงออกมาให้ตรงตามความหมายของถ้อยคำ

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 132-133) กล่าวว่า การแบ่งประเภทการอ่านจะช่วยให้ครูผู้สอนตระหนักถึงขอบข่ายการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี การอ่านนั้นสามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การแบ่งประเภทการอ่านโดยคำนึงถึงเสียงเป็นหลักจะแยกได้เป็น 2 ประเภท
 - 1.1 การอ่านออกเสียง (Oral reading)
 - 1.2 การอ่านในใจ (Silent reading)
2. การแบ่งประเภทการอ่านโดยยึดสื่อที่นำมาใช้อ่านจะแยกได้เป็น 3 ประเภท
 - 2.1 การอ่านนิทาน นวนิยายเพื่อความเพลิดเพลิน
 - 2.2 อ่านสารคดีเพื่อศึกษาหาความรู้
 - 2.3 อ่านวิธีการเพื่อเข้าใจการปฏิบัติหรือกระบวนการ
3. การแบ่งประเภทการอ่านโดยพิจารณาวิธีการอ่านเป็นหลักจะแยกได้เป็น 6 ประเภท
 - 3.1 การอ่านค้นหาความรู้และคำตอบ
 - 3.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ
 - 3.3 การอ่านแบบหารายละเอียดตามลำดับเหตุการณ์
 - 3.4 การอ่านแบบหารายละเอียดทุก ๆ คำเพื่อปฏิบัติ
 - 3.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์
 - 3.6 การอ่านแบบใช้วิจารณ์ญาณ
4. การแบ่งประเภทการอ่านโดยเน้นที่ความมุ่งหมายในการอ่านจะแยกได้เป็น 10 ประเภท ได้แก่
 - 4.1 การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
 - 4.2 การอ่านเพื่อศึกษาหาคำตอบ
 - 4.3 การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

- 4.4 การอ่านเพื่อลำดับเหตุการณ์
- 4.5 การอ่านเพื่อสรุปความหรือย่อความ
- 4.6 การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง
- 4.7 การอ่านเพื่อจัดทำรายงาน
- 4.8 การอ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลหรือข่าวสาร
- 4.9 การอ่านเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่ง
- 4.10 การอ่านเพื่อธุรกิจหรือการพาณิชย์

สุชาติ พงษ์พานิช (2550 : 3) ได้แบ่งประเภทของการอ่านโดยทั่วไปเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อื่นได้ยิน หมายถึง การที่ผู้อ่านต้องควบคุมการออกเสียงและการเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง มีจังหวะลีลาที่น่าฟัง การอ่านออกเสียงที่ดีจะต้องอาศัยศิลปะการอ่านที่เกิดจากการฝึกฝน

2) การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อจับใจความและเพื่อทำความเข้าใจ เพื่อแสวงหาความรู้ความบันเทิงให้แก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และมีความสามารถหลายประการเพื่อเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้โดยตลอด

พองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (2550: 4) ได้แบ่งประเภทการอ่านออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านถ่ายทอดตัวอักษรที่จะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจและความคิดออกมาเป็นเสียงได้ถูกต้องตามอักขรนั้น ๆ โดยมุ่งการได้ยินได้ฟังเสียงนอกเหนือจากมุ่งเอาใจความเนื้อหาสาระ ผู้อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ทั้งวรรณยุกต์ ตัวสะกด ควบกล้ำ จังหวะลีลา และวรรคตอน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ฟังมากยิ่งขึ้น

2) การอ่านในใจ เป็นการแปลตัวอักษรออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ และความคิดแล้วนำไปใช้อีกทอดหนึ่งยังไม่ผิดพลาด โดยทั่วไปมักอ่านเพื่อความรู้และความบันเทิง

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปของการอ่านได้ 2 ประเภท คือ การอ่านในใจ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการจับใจความของข้อความที่อ่านอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับความสามารถของผู้อ่านแต่ละคน และการอ่านออกเสียง คือ อ่านให้ผู้อื่นร่วมรับรู้ด้วย เพราะความเหมาะสมในสถานการณ์ที่จำเป็น ตรงกับระดับของผู้เรียนที่ต้องการอ่านให้เป็นความพร้อมในการเลือกประเภทย่อยอยู่ที่ผู้เรียน จึงจำเป็นต้องพิจารณาใช้ให้เกิดความสอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้ที่ต้องการศึกษามากที่สุด

2. ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

จูไรต์นั ลักษณะศิริ (2547: 45 อ้างถึงใน นางเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 47) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านโดยสามารถจับ

สาระสำคัญ ข้อคิด หรือความคิดสำคัญหลักของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2549 : 115 อ้างถึงใน นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 47) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า เป็นการอ่านเก็บเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เพียงย่อ ๆ แต่ได้ใจความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

เมขลา ลือโสภกา (2555: 42) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การที่ผู้อ่านอ่านเรื่องแล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน เป็นความรู้ เป็นแนวคิด หรือทัศนคติของผู้เขียนด้วยการแปลความ ตีความ ขยายความออกมาเป็นความคิดแล้วสรุปใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญที่ได้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำไปใช้ประโยชน์

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ความหมายของการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านโดยสามารถจับสาระสำคัญ บอกจุดมุ่งหมายของเรื่อง บอกข้อเท็จจริง และแนวคิดของผู้เขียนได้

2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 121-122 อ้างถึงใน นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 47) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ
2. เพื่อติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพ การงานต่าง ๆ ในสังคม
3. ช่วยให้คุณสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพที่ตนเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้
4. สนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีเช่นช่วยให้อึดทนอดกลั้น ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้น
5. ส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางทำให้เป็นที่รอบรู้

บันลือ พฤกษ์วัน (2545 : 68 อ้างถึงใน นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 48) กล่าวว่าความสำคัญของการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่มุ่งประโยชน์ได้ดี ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายและเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อัมสำราญ (2547 : 42 อ้างถึงใน นงเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 48) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ใน

สังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสารเพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนที่ได้รับข่าวสาร ข้อมูลความรู้ และได้รับทราบความเคลื่อนไหว ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนี้การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้อ่านอย่างครบถ้วน และถูกต้อง กระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ ก็คือการจับใจความ ฉะนั้นการจับใจความถึงนับเป็นหัวใจของการอ่าน

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2550: 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

1) เป็นพื้นฐานของการอ่าน การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านพื้นฐานโดยสามารถนำไปต่อยอด เป็นการวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่ยังอ่านต่อไปได้ เพราะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

2) เป็นการรับทราบข้อมูลในระยะเวลาสั้น การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อค้นหาเพียงใจความสำคัญที่สุด ผู้อ่านจึงใช้เวลาสั้นและรับสารได้ตรงประเด็น

3) เป็นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ทราบความคิดและความรู้ที่ผู้เขียนถ่ายทอด เมื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินค่าสารนั้นแล้วก็สามารถเลือกสรรสิ่งที่มีประโยชน์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปความสำคัญของการอ่านจับใจความได้ว่า เป็นทักษะจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ ทำให้เข้าใจเรื่องที่ยังอ่าน ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านจับใจความจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

สมพร จารุณัฐ (2549 : 46-42) ได้กล่าวเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอ่านจับใจความว่า การตั้งคำถามแบบเปิดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นวิธีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ดี เวลาอ่านเรื่องอะไรก็ตาม ควรพยายามแปลงหัวเรื่องเป็นคำถามให้ติดเป็นนิสัย บางคนอาจเขียนคำถามไว้ข้าง ๆ หัวข้อเรื่อง การตั้งคำถามก่อน การถามในลักษณะเช่นนี้ช่วยให้เรามีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2548 : 42 อ้างถึงใน นางเยาว์ ทองกำเนิด, 2558 : 53) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความว่า

1. ให้เข้าใจความที่อ่านได้ที่
2. ให้มีนิสัยที่ดีในการอ่าน
3. ให้มีวิจารณญาณในการอ่าน

4. ให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ

5. ส่งเสริมให้อ่านได้รวดเร็วจาก

วรรณิ โสภประยูร 2553 : 127) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า

1. อ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
2. อ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง
3. อ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้
4. อ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จส่วนใดเป็นข้อจริง
5. อ่านเพื่อบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
6. อ่านเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่อ่าน
7. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
8. อ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
9. อ่านเพื่อถ่ายทอดจินตนาการจากการอ่าน
10. อ่านเพื่อสรุปเรื่องราวที่อ่านและย่อเรื่องได้

ผลจากการศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอนอ่านจับใจความสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการอ่านจับใจความสำคัญหรือสาระสำคัญ จะมีความประสบความสำเร็จนั้น ผู้อ่านจะต้องรู้จุดหมายในการอ่านว่าอ่านเพื่ออะไร อ่านอย่างไร ที่สำคัญพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ และรู้แนวคิดของเรื่องว่าเป็นอย่างไร เมื่อฝึกฝนบ่อยครั้งจะเกิดทักษะในการอ่าน และความสามารถในการอ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี

2.4 องค์ประกอบในการอ่านจับใจความสำคัญ

บอน และทิงเกอร์ (Bond and Thicker, 1957: 235 อ้างถึงใน เมขลา ลือโสภกา, 2555: 44) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความขึ้นอยู่กับพื้นฐานดังต่อไปนี้

- 1) การเข้าใจความหมายของคำ เพราะคำเป็นหน่วยหรือส่วนย่อยของภาษาที่มีความหมายและเป็นพื้นฐานของการทำความเข้าใจเรื่องที่ย่าน
- 2) การเข้าใจในความคิดจากกลุ่มคำ เนื่องจากกลุ่มคำอาจมีความหมายต่างไปจากคำและคำที่เรียงต่อกันรายคำ
- 3) การเข้าใจประโยคที่ใช้ในบท ซึ่งเกิดจากการเรียงคำและกลุ่มคำไว้ด้วยกันเพื่อสื่อความคิดตามเรื่องราว นั้น ๆ
- 4) การเข้าใจความหมายเป็นตอน ๆ สามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กันเพื่อสื่อความหมายได้เข้าใจยิ่งขึ้น
- 5) การเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดของบทอ่าน โดยสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่อ่านได้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน การอ่านจับใจความเป็นการอ่านจับ

ประเด็นสำคัญ ๆ ให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดอะไร การที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้อย่างครบถ้วนและเร็วต้องอาศัยความรู้พื้นฐานเป็นองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

5.1) ความรู้ด้านภาษา เช่น รู้จักถ้อยคำ สำนวน หรือเรื่องราวที่อ่าน รู้หลักภาษา และการใช้ภาษาสำนวนและถ้อยคำต่าง ๆ มาใช้ทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น ทำให้มีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่านจับใจความได้มากขึ้น

5.2) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านก็จะใช้เวลาน้อยลงในการอ่านและจะมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจและจับใจความได้อย่างรวดเร็ว

5.3) ประสบการณ์ทางความคิด ผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากก็จะสะสมความคิดที่ได้รับจากการอ่าน สามารถให้ข้อคิดเห็นหรือเหตุผลที่เป็นข้อวิเคราะห์เนื้อเรื่องและสามารถจับใจความได้ดี

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2549: 162-164) กล่าวถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความสำคัญเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เพราะผู้อ่านต้องรอบรู้ตัวอักษรเป็นอันดับแรกแล้วจึงแปลความตัวอักษรที่รับรู้ให้เป็นความหมาย ดังนั้น การที่ผู้อ่านจับใจความใช้เวลามากหรือน้อยและจับใจความได้ครบถ้วนหรือไม่ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปดังนี้

1) ประสบการณ์ของผู้อ่าน หมายถึง เหตุการณ์ที่ได้พบเห็นหรือจากการอ่านและการได้ยิน ประสบการณ์ที่ได้พบเห็นด้วยตนเอง เรียกว่า ประสบการณ์ตรง ส่วนประสบการณ์ที่ได้รับฟังจากการอ่าน เรียกว่า ประสบการณ์รอง ประสบการณ์ทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่ช่วยให้รู้จักคำศัพท์มากขึ้น โดยเฉพาะผู้อ่านได้อ่านเรื่องที่ตนมีประสบการณ์มาก่อนก็จะช่วยให้อ่านได้รวดเร็วและสามารถจับใจความได้ถูกต้อง

2) ความรู้พื้นฐานของผู้อ่าน หมายถึง ความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจและจับใจความได้ครบถ้วน ดังนั้น ความสำเร็จในการอ่านจับใจความจึงเกี่ยวข้องกับความรู้พื้นฐานที่ผู้อ่านเคยได้รับและเก็บสะสมไว้ในสมอง ดังนี้

2.1) ย่อใจความสารให้เหลือเป็นแนวคิด แล้วนำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดเดิม

2.2) พิจารณานำแนวคิดใหม่ไปใช้ประโยชน์

2.3) นำแนวคิดใหม่เปรียบเทียบกับแนวคิดเดิม เพื่อพิจารณาส่วนที่เหมือนกันและส่วนต่างกันก่อนที่จะนำแนวคิดทั้งสองมารวมกัน

3) วัฒนธรรมของผู้อ่าน หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามแก่หมู่คณะ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ คือ ภาษาพูดของผู้อ่านที่มีได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาพูด

4) ความสนใจของผู้อ่าน เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่านจับใจความ ความสนใจที่มีต่อการอ่านจะจูงใจให้ผู้อ่านต้องการอ่านเรื่องที่ตนสนใจ

5) การเรียนรู้ของผู้อ่าน ความสามารถในการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำและจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ความสามารถในการเรียนรู้ ผู้อ่าน

จึงต้องอาศัยความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เดิมช่วยในการตัดสินใจความหมายก่อนที่จะสรุปเป็นใจความสำคัญ กระบวนการดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับความสามารถของผู้อ่านนั่นเอง

6) การทำงานของสายตา การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสายตา สายตาจะรับรู้ตัวอักษรที่เป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค และเรื่องราวโดยทั่วไป การอ่านจับใจความจะเกี่ยวข้องกับการทำงานของสายตา หากคำที่ปรากฏนั้นเป็นคำที่ผู้อ่านคุ้นเคยโดยมีประสบการณ์และมีความรู้มาก่อน ผู้อ่านต้องใช้บริบทช่วยในการเดาความหมาย ด้วยเหตุนี้การอ่านสารที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับความสามารถของผู้อ่าน จะช่วยลดปัญหาการอ่านจับใจความได้

7) พื้นฐานทางภาษา เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอ่าน โดยเฉพาะการออกเสียงคำที่สายตารับรู้และยังเกี่ยวข้องกับหลักภาษา ตลอดจนโครงสร้างของคำในประโยค รวมทั้งความหมายของคำพื้นฐานทางภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้อ่าน ถ้ามีพื้นฐานทางภาษาถูกต้องในเรื่องเสียงกับคำ ความหมายของคำ และหลักภาษา ก็จะช่วยให้อ่านสามารถจับใจความที่อ่านได้ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้พื้นฐานทางภาษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอ่านจับใจความ

Nunan (Nunan, 1989 : 35 อ้างถึงใน วรณศิริ สิทธิการ, 2555 : 42) กล่าวว่าองค์ประกอบ การอ่านจับใจความมีดังนี้

- 1) ความสามารถในการเชื่อมโยงคำ เช่น โยงเสียงกับตัวอักษร
- 2) ความรู้ทางไวยากรณ์เพื่อใช้ในการตีความ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่าง ๆ ที่ผู้อ่านจะเลือกใช้ให้เหมาะสม
- 4) ความสามารถในการนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน
- 5) ความสามารถที่จะรู้จุดประสงค์ของบทอ่านแม้ว่าผู้เขียนจะไม่กล่าวถึง

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้ดีนั้น ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการแปลความหมายของเรื่อง มีความสามารถในการตีความ คือ เข้าใจความหมายที่แท้จริงของสิ่งที่อ่าน มีความสามารถในการขยายความ คือ การอธิบายเพิ่มเติมถึงรายละเอียดภายหลังที่ตีความได้แล้ว ซึ่งอาจจะใช้วิธีวิธีการยกตัวอย่างประกอบ หรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบ เนื้อความได้กว้างขวางออกไป จนเป็นที่เข้าใจและชัดเจนยิ่งขึ้น และการสรุปความ คือ การทำความเข้าใจกับเนื้อหาในส่วนรวมของงานเขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องสามารถตั้งคำถามในการอ่านให้ได้ว่าเรื่องที่อ่านมีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร แล้วนำสิ่งที่สรุปได้มาเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 58 อ้างถึงใน การตีดา แก้วกาม, 2556 : 39) ได้นำเสนอทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความไว้ดังนี้ คือ

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นได Tondike ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดีสามารถรับรู้และสามารถอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี

จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้น การให้นักเรียนได้รับการฝึกบ่อย ๆ ก็จะเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

2) ทฤษฎีของเกสตัน Gestalt เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

2.1) กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งของคล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกัน โครงสร้างของประโยค เนื้อหา รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้รับรู้ได้ดีขึ้น

2.2) กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบ ก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน

2.3) กฎของการต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่าน ให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

3) ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ แลปป์ และฟลัด (Lapp and Flood, 1992 : 289-290) ได้รวบรวมทฤษฎีการลำดับความและวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีผลต่อการอ่านไว้ดังนี้

3.1) ทฤษฎีเน้นการจัดลำดับข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับหลักจิตวิทยา คือ การรับรู้และรับข่าวสารแล้วนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมเป็นความรู้ใหม่ โดยที่ผู้อ่านรับข่าวสารแล้วนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม ของจริงหรือภาพไม่ตรงกับข้อความดังกล่าวก็จะอ่านข้อความช้า ถ้าข่าวสารที่อ่านให้ความรู้สึกในทางลบจะต้องใช้เวลารับรู้มากกว่า ข่าวสารให้ความรู้สึกในทางบวก จากนั้นสมองก็บันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่างของคำและความหมายของประโยคได้

3.2) ทฤษฎีการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าผู้อ่านมีวิธีการที่จัดเรียงข้อความที่มีความหมายคล้ายกันมาเกี่ยวข้องกัน หรือจัดข้อความที่ไม่ต้องการออก ข้อความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจะมีความสัมพันธ์ทางบวก ความสัมพันธ์ คือ ความเกี่ยวข้องกับความหมายในแต่ละประโยค

4) ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ กล่าวว่า ความรู้ คือ ประสบการณ์ที่ได้จากการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีก เด็กจะคาดหวังทันทีว่าผลลัพธ์ออกมาเหมือนที่เคยเป็นมาแล้ว เป็นประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ การทำปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2539: 10)

จินตนา ไบกาชุยี่ (2542 : 20-27 อ้างถึงใน การตีธิดา แก้วกาม, 2556 : 42) กล่าวถึงจิตวิทยาในการอ่านของเด็กหรือความสนใจในการอ่านของเด็กว่า เด็กที่อยู่ต่างวัยกันจะมีความสนใจแตกต่างกัน รวมถึงความสามารถในการอ่านหนังสือ ความต้องการและการใช้ภาษาของเด็ก ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยมัธยมศึกษาตอนต้น หรือวัยก่อนวัยรุ่น (12-14 ขวบ) เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่นอย่าง

จริงจึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และนิสัยใจคอ ตลอดจนความชอบและความถนัด เด็กวัยนี้จึงแสดงความเป็นตัวเองมากขึ้น เชื้อพ้องเพื่อนและครูมากกว่าพ่อแม่ และสนใจเฉพาะสิ่งที่ตนเองพอใจ ชอบเข้ากลุ่มเพื่อนที่มีความพอใจในสิ่งเดียวกัน เด็กหญิงจะเข้ากลุ่มเพศเดียวกันที่มีอุปนิสัยและความชอบเหมือนกัน ส่วนเด็กชายจะเลือกเพื่อนที่ชอบกิจกรรมเหมือนกัน ส่วนความสนใจเรื่องการอ่านจะชอบหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการค้นคว้า ทดลอง กีฬา หรืองานอดิเรกที่ตนชอบ เรื่องกำลังภายใน การ์ตูนการผจญภัย สัตว์ ธรรมชาติ ชีวิตประวัติ และเพศศึกษา

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความมีทั้งทฤษฎีจิตวิทยา พัฒนาการ และทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นย้ำเกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่เน้นความสัมพันธ์ของข้อความ 2) กลุ่มที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความในการสอนอ่านจับใจความ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจถึงทั้งจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา ตลอดจนทั้งจิตวิทยาความสนใจอ่านหนังสือของเด็กแต่ละช่วงวัย ซึ่งมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและเพื่อให้การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความบรรลุจุดประสงค์ต่อไป

2.6 การประเมินผลการอ่านจับใจความ

สายสุณี สกกุลแก้ว (2534: 30-31 อ้างถึงใน เมขลา ลือโสภา, 2555: 55) ได้กล่าวถึงการวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความไว้ว่า การวัดความเข้าใจในกานอ่านจับใจความอาจทำได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ เครื่องมือในการวัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความ เป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบเรียงจากง่ายไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้รับคะแนนความสามารถของความสำเร็จในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปแบบของคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2) แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Tests) มีข้อสอบเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเกณฑ์ ที่ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จจากการอ่านอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 และร้อยละ 90

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 148-150 อ้างถึงในเมขลา ลือโสภา, 2555: 55) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1) การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์ข้างต้น นักการศึกษาที่มีความเห็นว่าคุณอ่านได้พลาดเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 30 และหาก

ยึดเกณฑ์การประเมินที่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2) ใช้การประเมินค่าโดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนเองแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมุติให้มีแบบประเมินทั้งหมด 20 ข้อ ถ้าทำเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72-80 เท่ากับระดับคะแนน 4 หมายถึง ดี

คะแนน 52-71 เท่ากับระดับคะแนน 3 หมายถึง ค่อนข้างดี

คะแนน 32-51 เท่ากับระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 0-31 เท่ากับระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุง

เมื่อประเมินการอ่านจับใจความ หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพในการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

ผลจากการศึกษา แนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การประเมินผลการอ่านจับใจความมี 2 วิธี วิธีแรก คือ การใช้แบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ส่วนวิธีที่สอง ใช้การประเมินค่าแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน ผู้สอนต้องเลือกใช้วิธีการประเมินให้เหมาะกับจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

3. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านที่อ่านด้วยตนเอง โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน เนื่องจากเน้นที่การอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้

3.1 ความหมายของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

นักการศึกษาให้ความหมายและความสำคัญของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ดังนี้

พรนิภา บรรจงมณี (2548 : 5 อ้างถึงใน บัวลักษณ์ เพชรงาม, 2559 : 15) กล่าวถึงวิธีสอนแบบ SQ4R ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R ของ Robinson, F.P. (1970) พัฒนามาจากวิธีการสอนแบบ SQ3R แต่วิธีการสอนแบบ SQ4R นั้นเพิ่มขั้นตอนเขียน (Write) เพื่อเป็นการเขียนสรุปความเข้าใจออกมารวมการเขียนสรุปใจความสำคัญนั้น เป็นวิธีตรวจสอบความเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งการเขียนสรุปใจความเพียงประโยคเดียวก็เป็นการสร้างความคงทนในการจดจำให้ แล้ววิธีการสอนแบบ SQ4R นั้นจะช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นผู้เรียนจะยังได้รับประโยชน์ ดังนี้ คือ ผู้เรียนที่จะจับใจความอย่างรวดเร็วเข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นาน ช่วยให้รู้จักคาดเดาเรื่องที่อ่านได้เนื่องจากในวิธีสอนแบบ SQ4R นี้ประกอบด้วยหลายกลวิธีที่ช่วยพัฒนาให้เกิดความ

เข้าใจในการอ่าน เช่น การสำรวจ การตั้งคำถาม การบอกคำตอบออกมาอีกครั้ง ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนหรือบทวน ซึ่งจะช่วยในการจำเรื่องที่อ่าน ซึ่งการสอนแบบ SQ4R นั้นมีแนวคิดมาจากทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognitive Theory) เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เน้นพัฒนาทักษะการใช้ความคิดอย่างรู้ตัว (ผจงภาณูจน์ ภูวิภาตววรรณ, 2540 อ้างถึงใน พรรษนันท์ เจริญภาณูพงษ์, 2554) ซึ่งอภิปัญญากับการอ่าน หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่จะทำให้การอ่านบรรลุตามเป้าหมาย มีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือ ความตระหนักรู้ และการควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน รวมถึงวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบจนกว่าจะเข้าใจเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอนชัดเจน

รุ่งนภา พุทธิธรรม (2551 : 1) กล่าวว่าวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการสอนเพื่อการสื่อสาร ถึงแม้เป็นการสอนเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ประกอบด้วย การฟัง พูด อ่าน และเขียน และในชีวิตประจำวันของเราจะอ่านสิ่งใดก็จะอ่านอย่างมีจุดประสงค์ และมักจะอ่านจากสื่อต่าง ๆ

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาบทอ่านด้วยตนเอง โดยแต่ละขั้นตอนนั้นจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้

3.2) ลักษณะสำคัญของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

จิตรา ชัยอมฤต (2539: 25 อ้างถึงใน เมขลา ลือโสภา, 2555: 28-29) กล่าวว่าวิธีสอนแบบ SQ4B นั้นประกอบด้วย 6 ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นให้ออกาสผู้เรียนได้ฝึกกลวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้น เช่น ขั้นสำรวจ เป็นการดูแบบผิว ๆ อย่างคร่าว ๆ เพื่อดูว่าเนื้อหาในบทนั้นมีควมยาวมากน้อยขนาดไหน และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการอ่านจับใจความคร่าว ๆ และดูหัวข้อย่อยในแต่ละบท รวมถึงคำถามและสรุปใจความสำคัญท้ายบทด้วย เพื่อนำไปตั้งคำถามที่ได้มาจากบทอ่าน เพื่อนำไปถามตัวเองซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญ ๆ ในบทนั้น โดยคำถามที่ถามนั้น ได้แก่ ใคร ทำอะไร ทำไม อย่างไร และเมื่อไหร่ ซึ่งจะช่วยให้อ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมาย และจับประเด็นที่สำคัญได้ ซึ่งขั้นตั้งคำถามนี้เป็นกิจกรรมที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วางแผน ควบคุม และปรับปรุงกระบวนการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการอ่านด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดอภิปัญญาในการเข้าใจจุดประสงค์ ตั้งจุดประสงค์ การเลือกยุทธวิธีที่เหมาะสม การตัดสินใจ และการประเมินความเข้าใจของตน หลังจากนั้นผู้เรียนต้องกลับมาอ่านเนื้อหาซ้ำอีกครั้งอย่างละเอียด การอ่านอย่างแท้จริงจะเกิดในขั้นนี้เป็นการอ่านสำหรับค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้แล้ว และในขั้นนี้หากนึกคำถามอะไรขึ้นได้อีกก็ให้จดบันทึกลงไปแล้วอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบนั้น เมื่อได้คำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้แล้ว ใช้คำพูดของตนเองเพื่อสรุปคำตอบในขั้นตอนนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจของผู้อ่านด้วยว่าเข้าใจประเด็นสำคัญได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะการพูดคำตอบออกมาจากความจำโดยใช้คำพูดของตนเองนั้น เป็นการถอดความที่ต้องการคงความหมายและแนวความคิดของเรื่องเดิมเอาไว้ให้ครบถ้วน โดยสามารถใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่

มาบูรณาการเข้ากับสิ่งที่รู้จากเรื่องที่อ่าน หลังจากนั้นให้เขียนคำตอบที่ได้เพื่อสรุปใจความเรื่องราวที่ได้ อ่านประกอบด้วยใจความหลัก และใจความสนับสนุน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด และทบทวนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จดบันทึกย่อไว้ และเขียนใจความหลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว เป็นการทวนคำถาม คำตอบหากไม่แน่ใจ ส่วนใดของเรื่องให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่เพื่อให้จำได้ดีขึ้น

3.3 ขั้นตอนเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

การนำแนวคิดวิธีการสอนแบบ SQ4R มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีแนวทางการดำเนินการตามแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

รุ่งนภา พุทธิธรรม (2551 : 1-2) ได้นำเสนอวิธีการสอนแบบ SQ4R โดยสรุปเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเป็นการกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียนให้มีต่อบทเรียน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมและความกระตือรือร้นที่จะเรียน บทเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่โดยผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมให้เพราะการสอนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่นำมาใช้เป็นของจริง เช่น นิทาน ข่าว บทความ เรื่องสั้น เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน สอนตามระบบของวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน

1) Survey (S) อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

2) Question (Q) การตั้งคำถาม จะทำให้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเป็นตัวช่วยเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วและที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไร หรือใครบ้าง ตอนไหน และเมื่อไรอย่างไรก็ตาม ควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้อ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

3) Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะที่เดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นนี้ จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้ามีคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้รับคำตอบที่ต้องการ

4) Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5) Recite (R) ให้ผู้เรียนพูดสรุปใจความสำคัญโดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้อยคำไม่แน่ใจในบทใด หรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6) Reflect (R) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้อง หรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล การวัดและประเมินค่าว่าเมื่อจบขั้นตอนการสอน SQ4R แล้ว ผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้เรียนที่ยังไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ โดยอธิบายเพิ่มเติม ให้แบบฝึกมากขึ้น

3.4 ประโยชน์ของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

เมขลา ลือโสภา (2555: 30) กล่าวว่าประโยชน์ของการสอนแบบ SQ4R เมื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนและปฏิบัติตามได้ทุกขั้นตอน นักเรียนจะมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ดี เพราะอ่านแล้วมีความเข้าใจและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือและเป็นวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านการเขียนที่ดี มีนิสัยรักการอ่าน รักการเขียน มีความคงทนในการจำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีแบบ SQ4R นี้ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า เพราะคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดและพยายามหาคำตอบ ดังนั้น การใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้แล้วจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านดีขึ้น

ผลจากการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การอ่านจะได้ผลดีและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้อ่านต้องยึดหลักการอ่านและอ่านตามขั้นตอน วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิควิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีขั้นตอน และกระบวนการที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจ สามารถค้นหาความรู้ เก็บใจความสำคัญ เชื่อมโยงสิ่งที่สำคัญ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้คัดเลือกงานวิจัยที่มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับ การอ่านจับใจความสำคัญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2560 ดังต่อไปนี้

บุญไทย พลค้อ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคกราฟฟิกต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียน 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นเทคนิคผังกราฟฟิก กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนธาตุอภัยใหญ่วิทยา อำเภอภูคด จัหวัดอุบลราชธานี จำนวน

16 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นผังกราฟิก ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.012 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยเน้นผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

บำเพ็ญ มาตราช (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนแบบ SQ4R 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านศรีวิชัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 19 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมาก

เมขลา ลือโสภา (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนซีเหล็กเขี้ยวไพรวัลย์วิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ 86.75/87.10 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.75 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62

มยุรี นางาม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดต่อความสามารถอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยแผนผังความคิดก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เสริมด้วยแผนผังความคิดในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

การตีติดา แก้วกาม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับวิธีสอนปกติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับวิธีสอนปกติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนถาวรนุกูล 2 ห้องเรียน ห้องละ 40 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึง ปี พ.ศ. 2560 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 6 เล่ม สรุปได้ว่า การแก้ปัญหาการจับใจความสำคัญโดยใช้รูปแบบ SQ4R เป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน รายวิชาภาษาไทย ผลจากการศึกษาพบว่า การอ่านจับใจความ โดยใช้การสอนแบบ SQ4R จะช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบ SQ4R เป็นกระบวนการอ่านสร้างความรู้ ความคิด มีขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบชัดเจนอย่างง่าย 6 ขั้นตอน ที่สามารถทำได้จริง เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้ดี สามารถคาดเดา เข้าใจแนวคิดเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และจดจำเรื่องได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถพัฒนาทักษะทางภาษา ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน มีคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์

และหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาการอ่านจับใจความได้อย่างดีเยี่ยม ผู้วิจัยจึงเลือกการสอนอ่านโดยใช้รูปแบบ SQ4R เป็นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนอันเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ระยะเวลาที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน
2. ระยะเวลาที่ 2 พัฒนานวัตกรรม/ พัฒนาวิธีการแก้ปัญหา
3. ระยะเวลาที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้แก้ปัญหา

1. ระยะเวลาที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน

การศึกษาสภาพปัญหาในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้วางแผนศึกษาปัญหาในชั้นเรียน โดยมุ่งศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงจัดทำเครื่องมือที่ใช้สำรวจสภาพปัญหาภายในชั้นเรียน โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักในการสำรวจด้วยการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหาภายในชั้นเรียน โดยใช้เวลาในการสำรวจตั้งแต่เดือน พ.ค. – ส.ค. ดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
3. ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย

เครื่องมือ

1. แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ
2. แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 20 ข้อ
3. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ถึงปัญหาการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย
2. สร้างเครื่องมือสำรวจปัญหา โดยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย และแบบสำรวจปัญหาในการเรียนภาษาไทยโดยผู้สอนปรับพื้นฐานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลจำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบเครื่องมือในการสำรวจปัญหา

4. ปรับแก้เครื่องมือตามคำแนะนำ

5. สร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ถึงปัญหาการเรียนรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำแบบทดสอบวัดความสามารถทาง ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบทดสอบมีกรอบเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ทำ การเรียนการสอนตั้งแต่เปิด ภาคเรียนจนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม ประกอบไปด้วย กลอนสุภาพ การอ่านจับใจความสำคัญ และความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีไทย ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ทำแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความ สำคัญที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นการวัดให้เกิดความเข้าใจว่าปัญหา การอ่านจับใจความ เป็นปัญหาที่มีนักเรียนได้รับผลกระทบมากที่สุดสมควรได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง

4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยตามกำหนดวันและเวลาที่ทำการติดต่อไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับปัญหาในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากการตัวชี้วัดการเรียนรู้แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 วิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากแบบวัดความสามารถทาง ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีปัญหา การอ่านจับใจความสำคัญ และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวรรณคดี ซึ่งปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุด คือ ปัญหาการจับใจความสำคัญ

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ถึงปัญหาการเรียน รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดมาวิเคราะห์ ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร

2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถทางภาษาไทย และแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 หากค่าเฉลี่ยร้อยละรายบุคคล เพื่อตรวจสอบผลสรุปของปัญหาที่ได้จากแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มาคิดเป็นร้อยละเพื่อวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งจำแนกตาม เนื้อหา ได้แก่ กลอนสุภาพ การอ่านจับใจความสำคัญ และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีไทย

โดยวิเคราะห์เป็นรายบุคคล ถ้านักเรียนมีผลการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทราบปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

2.3 นำผลการทำแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน มาคิดเป็นร้อยละ เพื่อวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์เป็นรายบุคคล ถ้านักเรียนมีผลการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำปัญหา ที่พบไปแก้ไขและพัฒนาต่อไป

2. ระยะที่ 2 พัฒนานวัตกรรม / พัฒนารูปแบบแก้ปัญหา

จากการดำเนินงานในระยะที่ 1 สรุปรายงานปัญหาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ พบว่า ปัญหา เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญเป็นปัญหาที่สำคัญและควรได้รับการแก้ไข ในกระบวนการ ของการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา หนังสือ ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548-2564 โดยใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลเป็นเวลา 2 สัปดาห์และวางแผนจัดทำเป็น เวลา 3 สัปดาห์ เพื่อนำผลของการพัฒนานวัตกรรมไปแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565 และนำเข้าสู่ กระบวนการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อศึกษาวิธีแก้ปัญหา ดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. หนังสือที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2564
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ4R ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2564
3. ผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของสภาพปัญหา กับนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา 2 ท่าน โดยคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คือ จบการศึกษาศึกษา ระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทด้านการสอนภาษาไทยและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยมากกว่า 3 ปี
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง ของสภาพปัญหากับนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาจำนวน 1 ท่าน มีประสบการณ์การทำงานด้านการวัด และการประเมินผลการศึกษา มากกว่า 3 ปี

เครื่องมือ

1. แบบบันทึกข้อมูลการศึกษาหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
2. แบบบันทึกการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
3. แบบตรวจสอบความสอดคล้องของสภาพปัญหา กับนวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ด้วยวิธีการ 3 ประเภท คือ

1. แบบบันทึกข้อมูลการศึกษาหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

1.1 สืบค้นเอกสาร หนังสือ ตำรา โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้น ได้แก่ ความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่าน ประเภทของการอ่าน การอ่านจับใจความสำคัญ ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ องค์ประกอบในการอ่านจับใจความสำคัญ ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ การประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญ จากหอสมุดแห่งชาติ

1.2 คัดเลือกเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการการอ่านจับใจความสำคัญ คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2565

1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ

1.4 บันทึกเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญในแบบบันทึกข้อมูล

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูล

2. แบบบันทึกข้อมูลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 สืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญของทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา Thai LIS) โดยใช้คำสำคัญในการสืบค้นข้อมูล คือ “การอ่านจับใจความ” และ “เทคนิคการสอนแบบ SQ4R”

2.2 ทำการคัดเลือกงานวิจัยที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R โดยกำหนดตั้งแต่ปี พ.ศ. ของงานวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ขึ้นไป เพื่อให้ได้ข้อมูลและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมากที่สุด

2.3 ศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญโดยละเอียดว่ามีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือไม่ คือ ใช้นวัตกรรมใด วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหา ผลของการใช้นวัตกรรมดังกล่าวจากบทคัดย่อของงานวิจัย

2.4 บันทึกข้อมูลลงตารางแบบบันทึกการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนย่อความแยกเป็นประเด็นในการศึกษา ดังนี้ 1) ชื่องานวิจัย 2) ชื่อผู้วิจัย 3) ปีพุทธศักราช 4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5) ตัวแปร 6) กลุ่มเป้าหมาย 7) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 8) ผลการวิจัย

2.5 สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยที่ศึกษามาทั้งหมด นำมาเปรียบเทียบและพิจารณารายละเอียด เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการออกแบบนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ

2.6 กำหนดนวัตกรรมที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2

3. การพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การออกแบบนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้นจากการศึกษาและพัฒนาจากงานวิจัยของ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ซึ่งใช้การสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาการเรียนภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยผู้วิจัยได้ทำการปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัดข้อที่ 2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน รายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3.2 จัดทำแผนขั้นตอนการใช้นวัตกรรมเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของสภาพปัญหา

3.3 จัดทำแบบตรวจสอบความคล่องของสภาพปัญหากับนวัตกรรมเพื่อหาความสอดคล้องของสภาพปัญหาและนวัตกรรมที่ใช้

3.4 ติดต่อผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของสภาพปัญหาและนวัตกรรมที่ใช้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญมีทั้งหมด 3 ท่าน

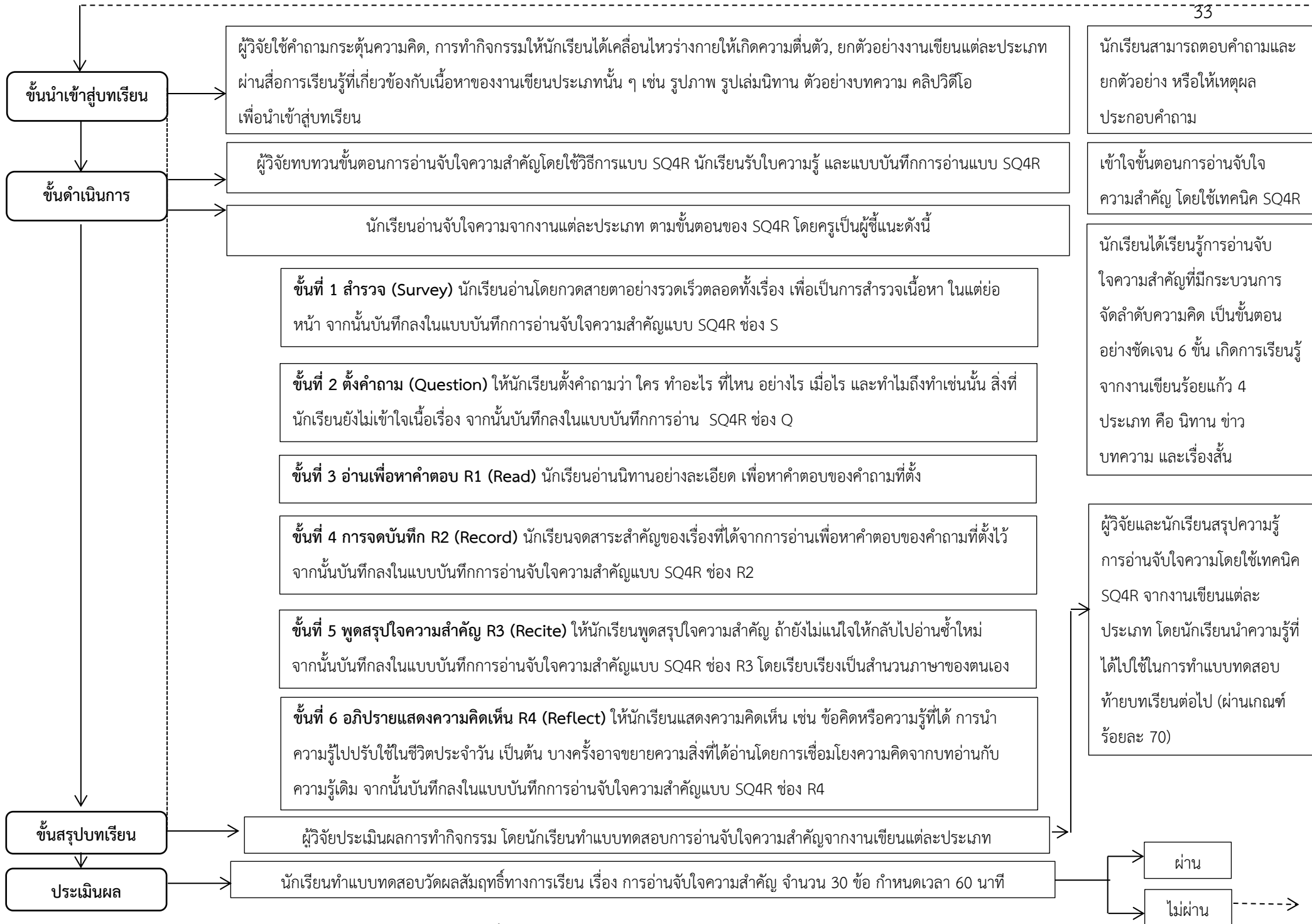
ซึ่งมีประสบการณ์และภูมิความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยจำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์และนัดหมายเวลาในการตรวจสอบความสอดคล้องของนวัตกรรมที่ผู้วิจัยเลือกใช้

3.5 นำแบบตรวจสอบความสอดคล้องของสภาพปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมตารางแสดงขั้นตอนการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

3.6 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งจนกว่าจะผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยใช้สูตรของโลวินेलลีและแฮมเบลตัน (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2549 : 248) และนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญต่อไป

แผนภาพที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เนื้อหาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ รูปแบบการสอนแบบ SQ4R สรุป และสังเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

การวิเคราะห์แบบตรวจสอบความสอดคล้องสภาพปัญหา และนวัตกรรมจากผู้เชี่ยวชาญ นำแบบตรวจสอบความสอดคล้องมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 โดยใช้สูตรของโลวินลีสและแฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2549 : 248) โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. ระยะที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา

จากการศึกษาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญตามเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการอ่านจับใจความได้ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดโดยการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การสอนแบบ SQ4R มีผลการดำเนินงานดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
1	หลักการอ่านจับใจความสำคัญ	<p>1. นักเรียนบอกหลักในการอ่านจับใจความสำคัญได้</p> <p>2. นักเรียนเข้าใจหลักของการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องการอ่าน และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญจากการอ่าน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. นักเรียนออกมาจับใจความเรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>3. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>4. นักเรียนเล่าประสบการณ์การอ่านจับใจความสำคัญที่เคยอ่านผ่านมา มีวิธีการอ่านอย่างไรบ้าง</p> <p>5. ครูแนะนำการอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>6. นักเรียนช่วยกันเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากใจความเรื่องความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>7. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย และสรุปกิจกรรมที่ทำอีกครั้งเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียน</p>	<p>- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้พื้นฐานการจับใจความสำคัญ</p> <p>- ใบงานสรุปความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>- ใบงานการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>- แบบทดสอบท้ายบทเรียน</p>	- แบบทดสอบ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
2	<p>การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทานโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R</p>	<p>1. นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ครูยกตัวอย่างนิทานจำนวน 3 เล่ม ที่นักเรียนคุ้นเคย ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน (ปลาบู่ทอง) นิทานอีสป (กบเลือกนาย) และนิทานคุณธรรม (แม่วัวกับเสือ) ให้นักเรียนดู</p> <p>2. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ใจความสำคัญของนิทานดังกล่าวว่าคืออะไร เพื่อโยงเข้าสู่การอ่านจับใจความสำคัญประเภทนิทาน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>3. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>4. นักเรียนออกมารับใบความรู้ นิทาน เรื่อง วัวสามสหายกับสิงโต และแบบบันทึกการอ่านจับใจความแบบ SQ4R</p> <p>5. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญนิทาน เรื่อง วัวสามสหายกับสิงโต ตามขั้นตอนของ SQ4R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้</p> <p>ขั้นที่ 1 สํารวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ในช่อง S</p> <p>ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่</p>	<p>- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้ งานเขียน ประเภทนิทาน เรื่อง วัวสามสหายกับสิงโต</p> <p>- แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญ นิทานแบบ SQ4R</p> <p>- แบบทดสอบท้ายบทเรียน</p>	<p>- แบบทดสอบ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)</p>

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>นักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง Q</p> <p>ขั้นที่ 3 อ่านเพื่อหาคำตอบ R1 (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้</p> <p>ขั้นที่ 4 การจดบันทึก R2 (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R2 (Record)</p> <p>ขั้นที่ 5 พุดสรุปใจความสำคัญ R3 (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง วิวสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R3 โดยเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 6 อภิปรายแสดงความคิดเห็น R4 (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้น</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>บันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R4 (Reflect)</p> <p>6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับนิทาน เรื่อง วิวสามสหายกับสิงโต ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>7. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทาน</p>		
3	<p>การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทาน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R</p>	<p>1.นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ครูสนทนากับนักเรียนโดยตั้งคำถาม ดังนี้</p> <p>1.1 หากนักเรียนต้องการทราบเรื่องราวต่าง ๆ ในแต่ละวัน นักเรียนจะสามารถรับรู้เรื่องราวเหล่านั้นได้จากสิ่งใดบ้าง</p> <p>แนวคำตอบ : ดูข่าว ฟังข่าว</p> <p>2. ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์, นิตยสาร มาให้นักเรียนดู จากนั้นโยนเข้าสู่การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว โดยครูพูดให้นักเรียนเห็นว่าข่าวสารนั้นสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน หากเรา</p>	<p>- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียน ประเภทข่าว เรื่อง มดคันไฟอึดคืบต่ำ</p> <p>- แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวแบบ SQ4R</p> <p>- แบบทดสอบท้ายบทเรียน</p>	<p>- แบบทดสอบ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)</p>

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>สามารถจับใจความสำคัญจากข่าวได้ ก็จะทำให้เรารับรู้ความเป็นไปของสังคมและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>3. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>4. นักเรียนออกมารับใบความรู้ ข่าว เรื่อง มดคันไฟอึกคึกดำ และแบบบันทึกการอ่านจับใจความแบบ SQ4R</p> <p>5. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญข่าว เรื่อง มดคันไฟอึกคึกดำตามขั้นตอนของ SQ4R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้</p> <p>ขั้นที่ 1 สืบรวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ในช่อง S</p> <p>ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง Q</p> <p>ขั้นที่ 3 อ่านเพื่อหาคำตอบ R1 (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>ขั้นที่ 4 การจดบันทึก R2 (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R2 (Record)</p> <p>ขั้นที่ 5 พุดสรุปใจความสำคัญ R3 (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปใจความสำคัญ ของนิทาน เรื่อง วิวสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R3 โดยเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 6 อภิปรายแสดงความคิดเห็น R4 (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R4 (Reflect)</p> <p>6. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับข่าว เรื่อง มดคันไฟอภิศักดา ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาส</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>7. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทข่าว</p>		
4	<p>การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทาน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R</p>	<p>1.นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ ข้าวพันธ์ดี แล้วครูตั้งคำถามว่า</p> <p>1.1 คนเรามีชีวิตอยู่ได้จะต้องรับประทานอาหารให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย สิ่งใดที่คนไทยบริโภคเป็นอาหารหลัก</p> <p>แนวคำตอบ : ข้าว</p> <p>2. นักเรียนร่วมทำกิจกรรม ตอบไวดั้รางวัล โดยครูให้นักเรียนออกมาเขียนชนิดของข้าวที่นักเรียนรู้จัก จากนั้นครูมอบรางวัลให้นักเรียนที่เขียนได้มากที่สุด</p> <p>3. ครูโยนเข้าสู่เนื้อหาของบทความที่จะนำมาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญว่าเป็นเรื่อง วิวัฒนาการของข้าวไทย นั่นคือ ข้าวกล้องพะงอก ผ่านงานเขียนประเภทบทความ</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>4. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R</p>	<p>- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียน ประเภทบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะงอก</p> <p>- แบบบันทึกการอ่าน จับใจความสำคัญจากข่าวแบบ SQ4R</p> <p>- แบบทดสอบท้ายบทเรียน</p>	<p>- แบบทดสอบ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)</p>

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>5. นักเรียนออกมารับใบความรู้ บทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะาะงอก และแบบบันทึกการอ่านจับใจความแบบ SQ4R</p> <p>6. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะาะงอก ตามขั้นตอนของ SQ4R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้</p> <p>ขั้นที่ 1 สํารวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ในช่อง S</p> <p>ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่ยังไม่เข้าใจในเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง Q</p> <p>ขั้นที่ 3 อ่านเพื่อหาคำตอบ R1 (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้</p> <p>ขั้นที่ 4 การจดบันทึก R2 (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R2 (Record)</p> <p>ขั้นที่ 5 พุทสรุใจความสำคัญ R3 (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง วิวสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>แนใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R3 โดยเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 6 อภิปรายแสดงความคิดเห็น R4 (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R4 (Reflect)</p> <p>7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับข่าว เรื่อง มดคันไฟอภิศิต้า ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>8. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทบทความ</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
5	การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทานโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R	1.นักเรียนจับใจความสำคัญจากเรื่อง ที่อ่านได้	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ทายสิ ฉันทายจะทำอาชีพอะไร” โดยให้นักเรียนออกมาวาดรูปอาชีพที่ตนเองอยากทำ กำหนดเวลาคนละ 1 นาที จากนั้นให้เพื่อนที่เหลือช่วยกันตอบ</p> <p>2. ครูสุรอาชีพจำนวนอาชีพที่นักเรียนวาดบนกระดาน จากนั้นครูวาดรูป “ช่างตัดผม” แล้วโยงเข้าสู่เนื้อหาของงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่จะนำมาให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า นักเรียนจะได้ทำความรู้จักกับงานเขียนประเภทเรื่องสั้น เรื่อง จรรยาบรรช่าง พร้อมทั้งฝึกจับใจความงานเขียนประเภทเรื่องสั้นโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>4. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะของงานเขียนประเภทเรื่องสั้นแก่นักเรียน</p> <p>5. นักเรียนทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R</p> <p>6. นักเรียนออกมาจับใจความสำคัญงานเขียนประเภทเรื่องสั้น เรื่อง จรรยาช่าง และแบบบันทึกการอ่านจับใจความแบบ SQ4R</p> <p>7. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะาะงอก ตามขั้นตอนของ SQ4R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้</p>	<p>- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียนประเภทเรื่องสั้น เรื่อง จรรยาบรรช่าง</p> <p>- แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวแบบ SQ4R</p> <p>- แบบทดสอบท้ายบทเรียน</p>	- แบบทดสอบ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>ขั้นที่ 1 สํารวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตาอย่างรวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสํารวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสําคัญแบบ SQ4R ในช่อง S</p> <p>ขั้นที่ 2 ตั้งคําถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคําถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจในเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสําคัญแบบ SQ4R ช่อง Q</p> <p>ขั้นที่ 3 อ่านเพื่อหาคําตอบ R1 (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคําตอบของคําถามที่ตั้งไว้</p> <p>ขั้นที่ 4 การจดบันทึก R2 (Record) นักเรียนจดสาระสําคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคําตอบของคําถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสําคัญแบบ SQ4R ช่อง R2 (Record)</p> <p>ขั้นที่ 5 พุทสรุปลใจความสําคัญ R3 (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปลใจความสําคัญ ของนิทาน เรื่อง วัวสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสําคัญแบบ SQ4R ช่อง R3 โดยเรียงเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง</p>		

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
			<p>ขั้นที่ 6 อภิปรายแสดงความคิดเห็น R4 (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R ช่อง R4 (Reflect)</p> <p>8. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้น เรื่อง จรรยาช่าง ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>9. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทเรื่องสั้น</p>		
6	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ	นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ภายในเวลา 30 นาที	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทย นักเรียนชั้น	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง อ่านจับใจความสำคัญ

คาบที่	สาระเนื้อหา	จุดมุ่งหมาย	วิธีการดำเนินงาน	เครื่องมือ	การประเมินผล
		สำคัญผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด		มัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน ตอน ที่ 1 แบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ และ ตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ ภายใน เวลา 30 นาที	(ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80)

แหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565

เครื่องมือ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ซึ่งใช้ระยะเวลาทั้งหมด 3 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงระยะเวลาในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R

ครั้งที่	วันที่	จำนวน
1	31 พฤษภาคม 2565	1 ชั่วโมง
2	7 มิถุนายน 2565	1 ชั่วโมง
3	14 มิถุนายน 2565	1 ชั่วโมง
4	21 มิถุนายน 2565	1 ชั่วโมง
5	28 มิถุนายน 2565	1 ชั่วโมง
6	5 กรกฎาคม 2565	2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยการสอนแบบ SQ4R ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกแผนการจัดการเรียนรู้

2. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ผ่านร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนและกระบวนการวิจัย ตั้งแต่ระยะที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน ระยะที่ 2 พัฒนานวัตกรรม จนถึงระยะที่ 3 การนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชั้นเรียน วิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด และศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

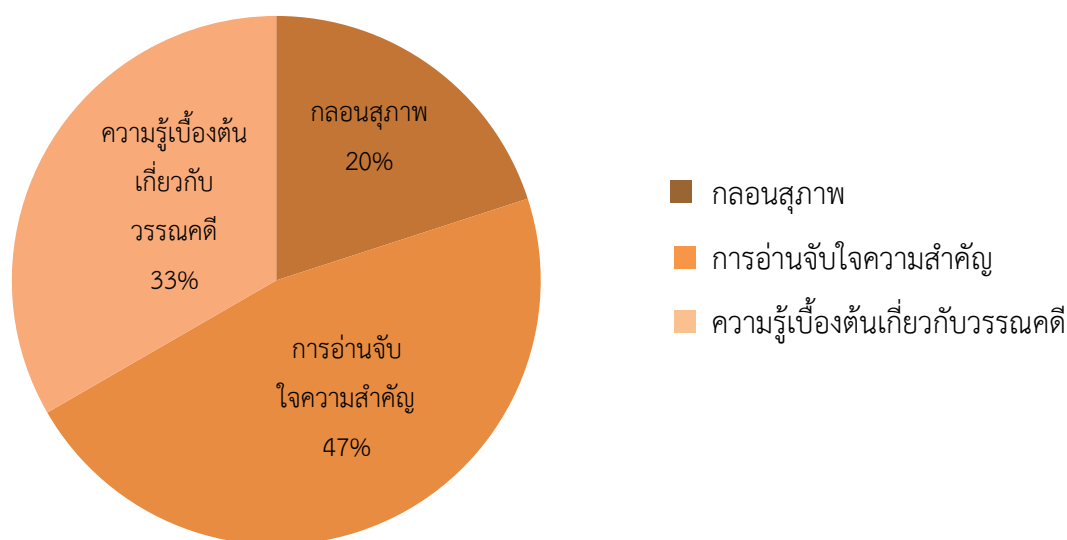
กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คน จากนักเรียนทั้งหมด 37 คน คิดเป็นร้อยละ 47 โดยคัดเลือกจากผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ มีนักเรียนจำนวน 7 คน จากนักเรียนทั้งหมด 37 คน ได้คะแนนการทำแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ต่ำกว่าร้อยละ 80 ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 คะแนนร้อยละการแปลผลของการทำแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

เลขที่	คะแนนแบบวัดความสามารถทางภาษาไทยจำแนกตามตัวชี้วัด					
	คะแนน (10) (กลอนสุภาพ)	ค่า ร้อยละ	คะแนน (10) (การอ่านจับ ใจความสำคัญ)	ค่า ร้อยละ	คะแนน (10) (ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับวรรณคดี ไทย)	ค่า ร้อยละ
1	8	80	8	80	8	80
2	4	40	4	40	8	80
3	8	80	8	80	9	90
4	3	30	3	30	8	80
5	8	80	8	80	8	80
6	8	80	8	80	4	40

7	8	80	8	80	8	80
8	8	80	8	80	8	80
9	9	90	8	80	8	80
10	8	80	9	90	8	80
11	8	80	8	80	9	90
12	8	80	3	30	4	40
13	9	90	4	40	9	90
14	8	80	9	90	8	80
15	8	80	8	80	9	90
16	8	80	4	40	9	90
17	8	80	8	80	8	80
18	9	90	8	80	8	80
19	8	80	9	90	8	80
20	8	80	8	80	9	90
21	9	90	8	80	8	80
22	8	80	8	80	8	80
23	9	90	4	40	5	50
24	9	90	8	80	8	80
25	8	80	3	30	4	40
26	8	80	9	90	8	80
27	8	80	9	90	9	90
28	8	80	8	80	9	90
29	9	90	8	80	8	80
30	8	80	9	90	9	90
31	8	80	8	80	8	80
32	8	80	9	90	8	80
33	8	80	8	80	8	80
34	8	80	9	90	3	30
35	9	90	8	80	9	90
36	8	80	8	80	8	80
37	8	80	9	90	8	80

จากตารางที่ 3 ค่าร้อยละของการแปลผลคะแนนแบบวัดความสามารถทางภาษาไทยตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ซึ่งเป็นเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้วเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ประกอบไปด้วย กลอนสุภาพ 10 คะแนน การอ่านจับใจความสำคัญ 10 คะแนน และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี 10 คะแนน พบว่าผลการประเมินไม่ผ่านร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั่นคือ กลอนสุภาพ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 47 และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ตามลำดับ ซึ่งปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญเป็นปัญหาที่มีจำนวนนักเรียนได้รับผลกระทบมากที่สุด ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่สามารถที่จะอ่านจับใจความสำคัญได้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการเขียน หรือการพูด การเรียนรู้เนื้อหาที่ต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนก็ไม่สามารถทำได้ ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านตามตัวชี้วัด แสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของสภาพปัญหาในชั้นเรียน

จากแผนภาพที่ 4 แสดงคะแนนการทำแบบวัดความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตรานุเคราะห์) จำนวน 37 คน พบว่า นักเรียนมีปัญหา 3 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักการใช้ภาษาไทย (กลอนสุภาพ) จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ด้านการอ่าน (อ่านจับใจความสำคัญ) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 47 และด้านวรรณคดี (ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแก้ไขปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2

เพื่อยืนยันในข้อมูลผู้วิจัยจึงได้ออกแบบทดสอบ การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 20 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ก่อนจะนำไปทดสอบกับนักเรียนจำนวน 37 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลยืนยันว่านักเรียน ทั้ง 7 คน มีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนร้อยละการแปลผลของการทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		
	คะแนนที่ได้	ค่าร้อยละ	การแปลผลผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
1	16	80.00	ผ่าน
2	7	35.00	ไม่ผ่าน
3	18	80.00	ผ่าน
4	6	30.00	ไม่ผ่าน
5	16	80.00	ผ่าน
6	17	85.00	ผ่าน
7	16	80.00	ผ่าน
8	16	80.00	ผ่าน
9	18	80.00	ผ่าน
10	18	75.00	ผ่าน
11	19	95.00	ผ่าน
12	5	25.00	ไม่ผ่าน
13	7	35.00	ไม่ผ่าน
14	16	80.00	ผ่าน
15	16	80.00	ผ่าน
16	4	20.00	ไม่ผ่าน
17	17	85.00	ผ่าน
18	18	90.00	ผ่าน
19	18	90.00	ผ่าน
20	16	80.00	ผ่าน
21	17	85.00	ผ่าน
22	18	75.00	ผ่าน
23	7	35.00	ไม่ผ่าน

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)		
	คะแนนที่ได้	ค่าร้อยละ	การแปลผลผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
24	18	85.00	ผ่าน
25	7	35.00	ไม่ผ่าน
26	17	85.00	ผ่าน
27	17	85.00	ผ่าน
28	16	80.00	ผ่าน
29	19	95.00	ผ่าน
30	18	90.00	ผ่าน
31	18	90.00	ผ่าน
32	19	95.00	ผ่าน
33	17	85.00	ผ่าน
34	17	85.00	ผ่าน
35	16	80.00	ผ่าน
36	18	90.00	ผ่าน
37	19	95.00	ผ่าน

จากตารางที่ 4 ค่าร้อยละการแปลผลคะแนนแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อคัดเลือกประชากรตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งแบบทดสอบมีทั้งหมด 20 ข้อ 20 คะแนน พบว่ามีนักเรียน 7 คน มีคะแนนการทำแบบทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ เลขที่ 2 ทำได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.00 เลขที่ 4 ทำได้ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.00 เลขที่ 12 ทำได้ 5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เลขที่ 13 ทำได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.00 เลขที่ 16 ทำได้ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 20.00 เลขที่ 23 ทำได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และเลขที่ 24 ทำได้ 7 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเดิมที่ไม่สามารถผ่านจากการทำแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาสาเหตุ และผลกระทบของปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญปรากฏดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงสาเหตุและผลกระทบของปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ

สาเหตุ	ผลกระทบของปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ	
	นักเรียน	ครู
1. นักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญ	1. ทำให้ขาดทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่าน ส่งผลให้การอ่านของนักเรียนไม่สามารถจับเนื้อหาสำคัญจากเรื่องได้	1. ทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความ ครูไม่เข้าใจในสิ่งที่นักเรียนสื่อสารได้
2. นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน	2. ทำให้นักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านได้ทุกประเภท ไม่สามารถแปลความตีความ ขยายความ ตลอดจนสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานของการอ่านในระดับที่ยากขึ้นไป	2. ทำให้เกิดปัญหาผลการเรียนไม่ผ่านการประเมิน ทั้งในรายวิชาภาษาไทย การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รวมถึงรายวิชาอื่น ๆ
3. นักเรียนจับประเด็นในการอ่านไม่ได้	3. ทำให้ไม่สามารถหาคำตอบจากการอ่านว่า ส่วนใด คือ ความรู้สำคัญที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอด ส่งผลให้การอ่านทั้งในวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ ขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถจับสาระสำคัญของเรื่องได้	
4. เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้	4. ทำให้การเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เกิดความเคลื่อนไหว ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องว่าเหตุการณ์เกิดก่อน หรือหลัง ผลเป็นอย่างไร เกิดความสับสนในการอ่านจากเรื่องทุก	

สาเหตุ	ผลกระทบของปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ	
	นักเรียน	ครู
	ประเภททั้งในรายวิชาภาษาไทย และรายวิชาอื่น ๆ	
5. นักเรียนไม่มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม	5. ทำให้ นักเรียนไม่เห็น ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งส่งผลให้การอ่านเรื่องทุกประเภท ทุกรายวิชา ขาดประสิทธิภาพ นักเรียนจะ ไม่ได้รับความรู้จากการอ่าน ซึ่ง ทำให้นักเรียนคิดว่าการอ่านทุก ครั้งไม่เกิดประโยชน์แก่ตนเอง	

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญมีสาเหตุมาจาก นักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับประเด็นสำคัญในการอ่านไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้ รวมถึงขาดเทคนิคในการอ่านที่ดี และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนครูผู้สอนละเลย เวลาในการเรียนไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากทางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมที่นักเรียนต้องเข้าร่วมอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อครูและนักเรียน เพราะหากนักเรียนไม่ฝึกฝน ก็จะไม่สามารถพัฒนาตนเอง สำหรับการอ่านในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนจะไม่เห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้การอ่านเรื่องทุกประเภท ทุกรายวิชา ขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากการอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานของการอ่านทุกประเภท ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญและมุ่งแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนานวัตกรรม ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์แนวทางที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อหากลวิธี หรือเทคนิคที่จะช่วยแก้ปัญหาการอ่านจับใจความ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ไม่ใช่ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญได้ เพราะเทคนิค SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจน 6 ขั้นตอน เป็นการ

สอนอ่านที่เน้นทักษะการใช้ความคิดอย่างรู้ตัว ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ จนกว่าจะเข้าใจเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ เป็นขั้นตอน อย่างชัดเจน 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 (Survey) ให้นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องเพื่อหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 2 (Question) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 (Read) การอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด ขั้นที่ 4 (Record) การให้นักเรียนได้จัดบันทึกข้อมูลและสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 5 (Recite) การเล่าเรื่องจากข้อมูล ขั้นที่ 6 (Reflex) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากบทที่นักเรียนได้อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ โดยการใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R นี้ใช้ควบคู่กับแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจ สามารถค้นหาความรู้ จับใจความสำคัญจากงานเขียนร้อยแก้ว 4 ประเภท คือ นิทาน ข่าว บทความ และเรื่องสั้น เรียงลำดับจากง่ายไปยาก จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ตามรายการ ได้แก่ เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนตามหลักสูตร, แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา, จัดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระ, กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมสามารถนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ได้, การเรียบเรียงเนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนจากง่ายไปยาก, เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา, สำนวนภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย, มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเครื่องมือที่วัดประเมินผลชัดเจน ทำให้รู้ว่าคุณสมบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์เกณฑ์การใช้คะแนนถูกต้อง เทียบตรง ซึ่งดัชนีความสอดคล้องของสภาพปัญหา นวัตกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการอ่าน SQ4R โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญได้พูดแสดงความคิดเห็นต่อนวัตกรรม ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี สำหรับการอ่านจับใจความสำคัญ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจ ชัดเจน เรื่องที่เลือกมามีความหลากหลาย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “เป็นแผนการเรียนที่ดี นักเรียนจะได้เรียนอ่านจับใจความที่เป็นรูปแบบใหม่ ๆ เป็นขั้นเป็นตอนดี เขียนแผนได้ตรงตามตัวชี้วัดจุดประสงค์ชัดเจน เนื้อหาเรียงจากง่ายไปยาก เริ่มจากสั้น ๆ กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนในแต่ละแผนน่าสนใจและมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาดี”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “เป็นเทคนิคการเรียนที่ดี สามารถนำมาใช้ในการการสอนจริงโดยไม่มีอะไรยุ่งยาก เรื่องที่เลือกมาเหมาะสมกับนักเรียน มีความหลากหลาย เนื้อหาก็อบายการวัดและประเมินผลกำหนดเกณฑ์ 70 % ตอนฝึกกับทำแบบทดสอบกำหนดเกณฑ์ 50 เพราะเป็นไปตามเกณฑ์

วัดประเมินผลการอ่านจับใจความ แล้วก็ตามเกณฑ์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จัดสรรเวลาให้ดี เพราะนักเรียนอาจเข้าเรียนช้า ควรทำหลังเลิกเรียนกลางวันนักเรียนเล่นกันเสียง”

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 35 ข้อ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจจำนวน 3 ท่าน ดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญกับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทยจากผู้เชี่ยวชาญ นำแบบตรวจสอบความสอดคล้องมาวิเคราะห์เชิงปริมาณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 มีข้อสอบทั้งหมดจำนวน 35 ข้อ มีข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 28 และ 32 ดังนั้นเหลือข้อสอบที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 33 ข้อ ผู้วิจัยเลือกข้อที่มีเกณฑ์คุณภาพมากที่สุดและครอบคลุมเนื้อหาในตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 34, และ 35 มาใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่าน

ระยะที่ 3 ผลการนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการนำนวัตกรรมไปใช้

ผลการนำนวัตกรรมเทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) สรุปผลได้ตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ครั้งที่ 1 - 5

นักเรียนคนที่	ผลการประเมิน (ครั้งที่)															จำนวนครั้งของนักเรียนที่ผ่าน
	1 (10 คะแนน)			2 (10 คะแนน)			3 (10 คะแนน)			4 (10 คะแนน)			5 (10 คะแนน)			
	แบบทดสอบความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ			แบบทดสอบการอ่านจับใจความจาก นิทาน			แบบทดสอบการอ่านจับใจความจาก ข่าว			แบบทดสอบการอ่านจับใจความจาก บทความ			แบบทดสอบการอ่านจับใจความจาก เรื่องสั้น			
	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	
1	8	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	5
2	8	80	ผ่าน	8	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	9	90	ผ่าน	8	80	ผ่าน	5
3	8	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	9	90	ผ่าน	5
4	9	90	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	5
5	9	90	ผ่าน	8	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	9	90	ผ่าน	5
6	9	90	ผ่าน	9	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	5
7	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	10	100	ผ่าน	5

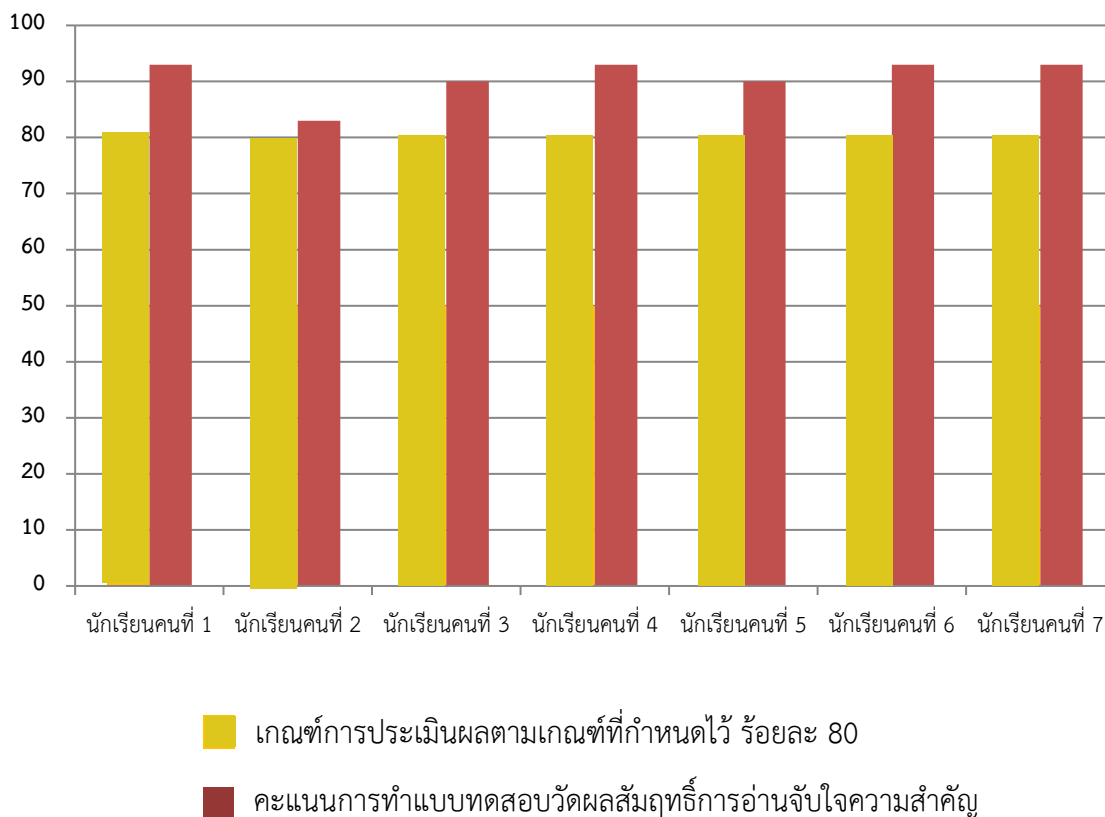
จากตารางที่ 6 พบว่าคะแนนการทำแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจำนวน 5 ครั้ง คือ ความรู้พื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทาน ข่าว บทความ และเรื่องสั้น นักเรียนทั้ง 7 คนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ทั้งนี้เป็นไปตามแนวการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญโดยการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์ข้างต้น นักการศึกษาเห็นว่าผู้อ่านได้พลาตเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 20 และหากยึดเกณฑ์การประเมินที่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543: 148-150)

ตารางที่ 7 แสดงคะแนนร้อยละการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โดยจำแนกตามองค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

นักเรียนคนที่	ผลการประเมินการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำแนกตามองค์ประกอบความสามารถ														
	ความสามารถในการแปลความ			ความสามารถในการขยายความ			ความสามารถในการตีความ			ความสามารถในการสรุปความ			รวม 30 คะแนน		
	5 คะแนน			5 คะแนน			5 คะแนน			5 คะแนน					
	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล
1	5	100	ผ่าน	4	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	28	93	ผ่าน
2	3	60	ผ่าน	5	100	ผ่าน	8	80	ผ่าน	8	80	ผ่าน	25	83	ผ่าน
3	4	80	ผ่าน	5	100	ผ่าน	9	90	ผ่าน	8	80	ผ่าน	27	90	ผ่าน
4	5	100	ผ่าน	5	100	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	28	93	ผ่าน
5	4	80	ผ่าน	4	80	ผ่าน	8	80	ผ่าน	10	100	ผ่าน	27	90	ผ่าน
6	5	100	ผ่าน	5	100	ผ่าน	8	80	ผ่าน	10	100	ผ่าน	28	93	ผ่าน
7	5	100	ผ่าน	4	80	ผ่าน	9	90	ผ่าน	10	100	ผ่าน	28	93	ผ่าน

จากตารางที่ 7 พบว่าคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญหลังจากที่นักเรียนได้ฝึกอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R ผลปรากฏว่านักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งคะแนนสูงสุด คือ 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93 รองลงมา คือ 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 และคะแนนต่ำสุด คือ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83 ซึ่งนักเรียนคนที่ได้คะแนนสูงสุด คือ นักเรียนคนที่ 1 4 6 และ 7 รองลงมาทำได้ 27 คะแนน คือ นักเรียนคนที่ 3 และ 5 ส่วนนักเรียนคนที่มีคะแนนต่ำสุด คือ นักเรียนคนที่ 2 รวมถึงคะแนนจำแนกตามองค์ประกอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการแปลความ 5 คะแนนความสามารถในการขยายความ 5 คะแนน ความสามารถในการตีความ 10 คะแนน และความสามารถในการสรุปความ 10 คะแนน นักเรียนทั้ง 7 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ในทุกองค์ประกอบความสามารถของการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยสรุปแผนภาพความก้าวหน้าในการอ่านจับใจความสำคัญเมื่อเทียบตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กับคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ดังนี้

แผนภาพที่ 5 แผนภาพสรุปความก้าวหน้าการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R

จากผลการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R พบว่าคนที่ได้คะแนนสูงสุดในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ คือ นักเรียนคนที่ 1 4 6 และ 7 รองลงมา คือ 27 คะแนน คือนักเรียนคนที่ 3 และ 5 มีนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ นักเรียนคนที่ 2 ผู้จึงได้สรุปพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 7 คน ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 1	นักเรียนคนที่ 1 เป็นคนนั่งเรียนหน้าห้องเสมอลักษณะนิสัยเรียบร้อย แต่พูดเก่งกล้าแสดงความคิดเห็นชอบที่จะตอบคำถาม

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	มีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของกับเพื่อน ๆ ทุกคนเมื่อมีข้อสงสัยมักจะถามหาคำตอบและตั้งคำถามกับคำตอบที่ได้ไปเสมอว่าหากเป็นแบบนี้จะเป็นอย่างไรคะถ้าเป็นหนูหนูจะไม่ทำแบบนี้จริงจึงทำให้นักเรียนมีความความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากนักเรียนคนอื่น
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 2	นักเรียนคนที่ 2 นักเรียนมีโลกส่วนตัวสูงเข้าห้องเรียนช้าอยู่เสมอชอบเล่นโทรศัพท์มือถือรักและชื่นชอบการฟังเพลงนิยายส่วนตัวเป็นคนอารมณ์ร้อนมักมีปากเสียงเพื่อเพื่อนในห้องเรียนเป็นคนที่มักจะแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องต่างๆอยู่เสมอ แต่ความคิดไม่ตรงกับเพื่อนในห้องเรียนเป็นคนชอบตั้งคำถามและตอบคำถามยกมือตอบในทันทีทำให้คำตอบของนักเรียนไม่ถูกต้องขาดการไตร่ตรองและคิดให้รอบคอบชอบเล่นแลคยูในขณะที่ครูสอนครูจึงให้นั่งสมาธิเป็นเวลา 2 นาทีเพื่อให้ทำทุกอย่างอย่างมีสติส่งงานล่าช้าและไม่ให้สนใจต่อชิ้นงานเท่าที่ควร
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 3	นักเรียนคนที่ 3 เป็นคนเรียบร้อยอ่อนหวานพูดน้อยนั่งเรียนกลางห้องตรงต่อเวลามีความตั้งใจเรียนเป็นอย่างมากบ้านเปิดกิจการร้านขายยาอยู่ตลาดศรีย่านลักษณะนิสัยชอบที่จะฟังมากกว่าพูดหากมีข้อสงสัยจะยังไม่ถามรอจนครูพูดจบเลือกที่จะเดินมาถามครูเพียงลำพังมากกว่าการยกมือถามพูดเสียงเบา มีทักษะการเขียนการจดบันทึกได้อย่างรวดเร็วทำให้สามารถเขียนบันทึกความรู้หรือข้อมูลต่างๆได้มากกว่านักเรียนคนอื่นชื่นชอบการอ่านหนังสือการ์ตูนครูจึงให้นักเรียนฝึกการพูดเรียกชื่อให้นักเรียนพูดจับใจความสำคัญให้เพื่อน ๆ ฟังทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดมากยิ่งขึ้น
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 4	นักเรียนคนที่ 4 เป็นคนพูดจาโผงผางเสียงดังจริงจังกล้าแสดงออกมีบทบาทเป็นเลขาธิการของห้องมีน้ำใจลักษณะนิสัยชอบอาสาเพื่อนอาสาครูในการดำเนินงานหรือกิจกรรมในชั้นเรียนต่างๆมีความรู้เรื่อง IT เทคโนโลยีชอบความท้าทายเป็นคนไม่อยู่นิ่งชอบเปลี่ยนตำแหน่งที่นั่งมีความรู้รอบตัวติดตามข่าวสารเป็นปัจจุบันและชอบพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนอยู่เสมอทำให้นักเรียนมีความรู้เก่าอยู่มากสามารถดึงความรู้เก่ามาใช้ในการตอบคำถามได้เป็นอย่างดี

ประเด็น	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 5	<p>นักเรียนคนที่ 5 เป็นคนเรียบร้อย พูดเพราะ มีน้ำใจกับเพื่อนเสมอ นั่งเรียนกลางห้อง มักมีขนม หรืออุปกรณ์การเรียนใหม่ ๆ มาใช้ เป็นที่สนใจของเพื่อน ๆ ชอบฟัง ขณะฟังจะมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้สอนเป็นอย่างมาก มักจะมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดู มาถามผู้สอนเสมอ เป็นผู้ตามที่ดี ไม่ชอบความวุ่นวาย ส่งเสียงดัง ชอบการอยู่เงียบ ๆ การพูดคุยที่ไม่เสียงดังและเป็นคนเขียนหนังสือช้า ชื่นชอบการอ่านหนังสือการ์ตูน</p>
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 6	<p>นักเรียนคนที่ 6 เป็นคนกล้าแสดงออกสนใจเรียนดีมากเป็นต้น ตั้งใจถามและใส่ใจกับคำตอบเป็นอย่างมากชอบพูดแสดงความคิดเห็นแบ่งปันสิ่งต่างๆแก่เพื่อนชอบพูดคุยนอกจากเนื้อหาที่กำลังสอนเป็นคนเรียนรู้อะไรได้เร็วทุกๆสัปดาห์ปกครองจะพาไปเที่ยวยังสถานที่ต่างๆมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยดีมากชอบศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับส่วนลดของสถานที่ท่องเที่ยว แต่มักับประทานขนมคบเคี้ยวอยู่ตลอดแม้แต่ในขณะที่เรียนครู ต้องคอยพูดเตือนเน้นย้ำถึงมารยาทในการอ่านโดยการยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน ผู้เรียนถึงนักเรียนถึงหยุดพฤติกรรม</p>
พฤติกรรมของนักเรียนคนที่ 7	<p>นักเรียนคนที่ 7 ปัจจุบันแวดล้อมนักเรียนคนที่ 7 เป็นหัวหน้าห้อง ที่สุขุมมีความตั้งใจเรียนดีมากใส่ใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายมีความรับผิดชอบมีความรู้เรื่องอุปกรณ์ IT ชอบพูดคุยกล้าแสดงออกมีภาวะผู้นำกล้าคิดกล้าตัดสินใจส่งผลให้เวลาทำกิจกรรมการเรียนผู้เรียนจะมีความสุขกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ชั้นทำงานตรงต่อเวลาผู้วิจัยนัดผู้เรียนมาเรียนเพิ่มเติมในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนโดยจัดการเรียนการสอนในห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น 3 ซึ่งมีพื้นที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวยนักประกอบด้วยมีนักเรียนวิ่งเล่นและหยอกล้อกันเสียงดังครูจึงมีพานักเรียนไปเรียนยังห้องประจำของนักเรียนเองโดยเปลี่ยนมุมมองการเรียนห้องประจำทำให้เราใช้สื่อการสอนได้อย่างเต็มที่อุปกรณ์การเรียนซึ่งเป็นห้องเรียนเก็บเสียงได้ดีในระดับหนึ่งจะทำให้ของเรามีประสิทธิภาพ</p>

จากตารางที่ 8 พบว่าพฤติกรรมของนักเรียนที่มีผลคะแนนสูงสุดนั้นเนื่องจาก นักเรียนมีความใส่ใจในการทำงานของตนมีความรับผิดชอบใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอส่วนนักเรียนคนที่มีคะแนนต่ำสุดเนื่องจากมีพฤติกรรมที่ค่อนข้างใจร้อนขาดความรอบคอบละเอียดต่อหน้าที่ของตนเองและไม่ให้ความสำคัญต่อชิ้นงานเท่าที่ควร

ผลการศึกษาข้อดีข้อด้อยของการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ซึ่งเทคนิค SQ4R ที่ผู้วิจัยเลือกใช้มีความเหมาะสมและสามารถแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้ดีผู้วิจัยจึงสรุปข้อดีและข้อ จำกัด ของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความสำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงข้อดีและข้อจำกัดของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R

ข้อดี	ข้อจำกัด
1. เป็นเทคนิคที่ฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านชัดเจน การอ่านจะมีความต่อเนื่องจนสามารถจับใจความสำคัญได้ในที่สุด	1. ผู้สอนจะต้องแม่นยำในขั้นตอนของเทคนิค SQ4R และมีความรู้ด้านภาษาไทย
2. เมื่อทำครบทุกขั้นตอนนักเรียนจะมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้เพราะอ่านแล้วมีความเข้าใจ และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือเพราะอ่านแล้วรู้ว่าสิ่งใดคือใจความสำคัญของเรื่อง	2. ผู้สอนจะต้องเตรียมเนื้อหา หรือกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย มีความน่าสนใจ ทันทสมัย และต้องคำนึงถึงความสามารถหรือความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เป็นวิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียนที่ดี มีนิสัยรักการอ่าน รักการเขียน มีความคงทนในการจำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถนำเทคนิคนี้ไปอ่านเพื่อจับใจความสำคัญในทุกรายวิชา รวมถึงการอ่านในชีวิตประจำวัน	3. เทคนิคการสอนนี้ ไม่มีขั้นตอนสำหรับคำศัพท์ใหม่ ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องสอดแทรกขั้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสม เช่น ในขั้นตั้งคำถาม เพราะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อาจจะมีคลังคำศัพท์ใหม่ไม่มากพอ ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถ่องแท้
4. เป็นเทคนิคที่ช่วยแก้ไขหรือพัฒนาการอ่านที่สามารถใช้ได้จริง ใช้ทุนทรัพย์ในการจัดเตรียมสื่อน้อย	

จากตารางที่ 9 การอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีข้อดีในการช่วยเทคนิคที่ฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจน การอ่านจะมีความต่อเนื่องจนสามารถจับใจความสำคัญได้ในที่สุด เป็นเทคนิคที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน และการพูดที่ดี มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีความคงทนในการจำ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง ส่วนข้อจำกัดของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R คือ เมื่อใดที่นักเรียนไม่ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนจะไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปได้ ผู้เรียนจะต้องคำถามให้ได้มากที่สุดเพื่อจะได้หาคำตอบและทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านอย่างแท้จริง รวมถึงเทคนิคที่มีขั้นตอนจำนวน 6 ขั้นตอน การเรียนการสอนที่ค่อนข้างใช้เวลา และผู้จัดการเรียนการสอนต้องกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิด และหาคำตอบด้วยตนเอง โดยไม่เป็นการชี้นำหรือการบอกคำตอบผู้เรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาในชั้นเรียน วิเคราะห์แนวทางที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนมากที่สุดศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ศึกษาผลของการนำนวัตกรรมไปใช้ โดยมีการสรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ หลังจากดำเนินการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจสภาพปัญหาภายในชั้นเรียนของนักชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีผลการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เพราะคะแนนในการสอบผ่านตัวชี้วัดอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสะท้อนได้จากผลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทยจำนวน 30 ข้อ พบว่า ผลการประเมินไม่ผ่านร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั่นคือ นักเรียนมีปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญจำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 47 เสียงในภาษาไทย 5 คนคิดเป็นร้อยละ 33 และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ เพื่อให้เกิดความแน่ใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบทดสอบ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญขึ้นจำนวน 20 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC: item-objective congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเดิมยังมีผลการทำคะแนนแบบทดสอบเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญต่ำกว่าร้อยละ 80 ผู้วิจัยจึงสังเกตเห็นถึงปัญหาในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ว่ามีปัญหาเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้การอ่านเรื่องทุกประเภทไม่สามารถสรุปความได้ดีเท่าที่ควรจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียนมากที่สุด คือ การอ่านจับใจความสำคัญ จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านจับประเด็นในการอ่านไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ และไม่มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงหาวิธีการในการแก้ปัญหาโดยศึกษาจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อหาวิธีการหรือเทคนิคและนำมาใช้เป็นนวัตกรรมในการแก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งนวัตกรรมที่ผู้วิจัยพบ คือ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้โดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการในแผนการจัดการเรียนรู้การแก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R โดยสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการประเมินความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องสอดคล้อง (IOC: item-objective Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 โดยถือว่าเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้แก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญได้ เพราะเทคนิค SQ4R เป็นเทคนิควิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากมีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจน 6 ขั้นตอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจ สามารถค้นหาความรู้ จับใจความสำคัญ เชื่อมโยงสิ่งที่สำคัญนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คนที่อ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีผลการอ่านจับใจความสำคัญเป็นที่น่าพึงพอใจ จากการที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ที่ผู้วิจัยนำมาใช้สามารถแก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์) ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คน พบว่า ปัญหาในชั้นเรียนที่สำคัญมากที่สุด คือ ปัญหา ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ โดยมีนักเรียนจำนวน 7 คน ที่ไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญความได้ ซึ่งปัญหานี้เกิดจากนักเรียนขาดการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับประเด็นในการอ่านไม่ได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ และไม่มีแนวทางในการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม ปัญหานี้จึงควรได้รับการแก้ไข เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ใน รายวิชาภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้อที่ 2 กำหนดว่าจับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ดังนั้นนักเรียนต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพื่อให้เป็นไปตามหลักหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช

2551 อีกทั้งทักษะการอ่านจับใจความสำคัญมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในชีวิต เพราะช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง สามารถแปลความ ตีความ ขยายความตลอดจนสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้ ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญจะเป็นพื้นฐานของการอ่านในระดับที่ยากขึ้น การอ่านจับใจความ เป็นทักษะจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การอ่านจับใจความจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากนักเรียนขาดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญก็จะทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านลดลงและการอ่านไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทอ่านที่อ่านด้วยตนเอง โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน เนื่องจากเน้นที่การอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกกลวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้น คือ ขั้นที่ 1 (Survey) ให้นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่อง เพื่อหาประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 2 (Question) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านขั้นที่ 3 (Read) การอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด ขั้นที่ 4 (Record) เป็นการให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลและสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 5 (Recite) การเล่าเรื่องจากข้อมูล ขั้นที่ 6 (Reflex) ให้นักเรียนเขียนอภิปราย และแสดงความคิดเห็นจากบทที่นักเรียนได้อ่าน การสอนแบบ SQ4R จึงช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนอ่านจับใจความด้วยเทคนิค SQ4R จึงเป็นกระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เป็นวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้ดีสามารถคาดเดา เข้าใจแนวคิดเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำเรื่องได้เป็นอย่างดี (ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาวรรณ, 2540 อ่างถึงใน พรพรรณนันท เจริญภานุพงษ์, 2554) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาใช้โดยทำเป็นขั้นตอนและกระบวนการในแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R จำนวน 5 แผนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ และวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการประเมินความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและผ่านการตรวจสอบ

ความสอดคล้อง (IOC: item-objective congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 โดยถือว่าเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงสำหรับเนื้อหา ในที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาให้ให้นักเรียนได้อ่านนั้นประกอบไปด้วย การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทนิทาน ข่าว บทความ และเรื่องสั้น โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยากตามลำดับ และมีแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญของงานเขียนแต่ละประเภทหลังจากการใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาแล้ว โดยต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ตามที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามแนวการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์ข้างต้นนักการศึกษาที่มีความเห็นว่า ผู้อ่านได้พลาดเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 20 และหากยึดเกณฑ์การประเมินที่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543 : 148-150) และหลังจากการใช้นวัตกรรมครบตามจำนวนคาบเรียนที่กำหนด ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเครื่องมือในการคิดความก้าวหน้าของนวัตกรรมต่อนักเรียนด้วยเกณฑ์ผ่านร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 3 สัปดาห์ 7 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม ถึงวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 ผลปรากฏว่านักเรียนทั้ง 7 คนมีคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนด แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน เป็นระบบนักเรียนจึงปฏิบัติตามได้ง่าย ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย นักเรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งพัฒนาทักษะการคิดในแต่ละขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R จึงช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้นและ 2) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนร้อยละ

ละ 75 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 และมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มร้อยละ 62.08 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในระดับดีมาก นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจและต้องการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R อีก

การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนเป็นระบบที่ชัดเจนเทคนิค SQ4R นอกจากจะพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญแล้วยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 2) นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียนที่สำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา เก็บสาระสำคัญแนวความคิดความสำคัญของเรื่อง ทำให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมขลา ลือโสภา (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.75 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิค SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่สูงกว่ามาตรฐานร้อยละ 50 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้วิจัยกำหนด เป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีความหลากหลาย หลีกเลียงจากการสอนแบบบรรยาย โดยใช้เทคนิคการสอนที่แตกต่างไปจากเดิมผ่านการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเป็นระบบ นักเรียนจึงปฏิบัติตามได้ง่าย ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย นักเรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่าน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้อ่านได้เป็นอย่างดีรวมถึงสื่อที่ผู้วิจัยใช้มีความน่าสนใจทั้งในส่วนของเนื้อหา รูปภาพ และสีสรรที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนเป็นส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจ ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านได้เป็นอย่างดี ในการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ผู้วิจัยมีหน้าที่ให้คำแนะนำ รวมทั้งควบคุมให้

การเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนของเทคนิค SQ4R นักเรียนจะเกิดพัฒนาการด้านการอ่านอย่างเป็นระบบ และสามารถจับใจความสำคัญได้ในที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าการอ่านจับใจความสำคัญยังคงเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องฝึกฝนสังเกตจากผลการทดลอง นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ซึ่งคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนสูงสุด คือ 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93 รองลงมา คือ 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 และคะแนนต่ำสุด คือ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83 ซึ่งนักเรียนคนที่ได้คะแนนสูงสุดคือนักเรียนคนที่ 1 4 6 และ 7 รองลงมาทำได้ 27 คะแนนคือนักเรียนคนที่ 3 และ 5 ส่วนนักเรียนคนที่มีคะแนนต่ำสุด คือทำได้ 25 คะแนน คือ นักเรียนคนที่ 2 จะเห็นได้ว่า แม้ผู้เรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ทำให้มีคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผ่านร้อยละ 80 ตามเกณฑ์การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แต่สำหรับนักเรียนบางคนยังมีคะแนนไม่สูงมากเท่าที่ควร เนื่องจากความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 คนจำนวนทั้งหมด 7 คนจากคะแนนของนักเรียนสามารถจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทำได้ 28 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 93 ได้แก่ นักเรียนคนที่ 1, 4, 6 และคนที่ 7 ซึ่งเป็นคะแนนที่สูงที่สุดจากนักเรียนจำนวน 7 คน สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนทั้ง 4 คน นักเรียนมีความใส่ใจในการทำงานของตนมีความรับผิดชอบใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ อีกทั้งนักเรียนทั้ง 4 คนมีการดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งด้านพฤติกรรมและด้านการเรียนต่าง ๆ จากผู้ปกครอง จึงทำให้ตั้งใจเรียนอย่างมาก รวมมีลักษณะนิสัยคล้ายคลึงกันมักจะอยู่กับเป็นกลุ่ม แม้ในคาบเรียนปกติมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม นักเรียนกลุ่มนี้ก็จะจับกลุ่มกันเสมอ หากต้องแยกจากกันก็จะสลับคู่หรือสลับคนกันในแต่ละครั้ง คอยให้การช่วยเหลือแก่กันและกันทั้งเรื่องเรียนและดำเนินชีวิตภายในโรงเรียนแสดงให้เห็นว่ามีการวางระบบในการอยู่ร่วมกันเป็นอย่างดี พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและปฏิบัติตามขั้นตอนของเทคนิค SQ4R ได้เป็นอย่างดีและทำคะแนนแบบทดสอบได้ระดับสูงเป็นที่น่าพอใจจากนักเรียนจำนวน 7 คน

2. กลุ่มที่มีคะแนนปานกลาง ในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทำได้ 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 ได้แก่ นักเรียนคนที่ 3 และนักเรียนคนที่ 5 สาเหตุอาจเนื่องมาจากนักเรียนทั้งสองคนมีความตั้งใจเรียน

เป็นอย่างดี แต่นักเรียนทั้งสองคนมีลักษณะนิสัยคล้ายคลึงกัน คือ เรียบร้อยพูดน้อยชอบฟังมากกว่าการพูด รักความสงบ มีความสนิทสนมกัน เนื่องจากทั้งสองมีที่พักอาศัยอยู่ใกล้กัน ต้องเดินทางมาโรงเรียนและกลับบ้านพร้อมกันในทุก ๆ วัน พฤติกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียนไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นการแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์จากครูและเพื่อนในชั้นเรียนเกิดขึ้นได้น้อย ซึ่งการขาดประสบการณ์นี้ทำให้ความรู้เดิมที่ของนักเรียนมีไม่มากเท่าที่ควร จึงเป็นเหตุให้นักเรียนทำคะแนนได้ในระดับปานกลางจากนักเรียนจำนวน 7 คน

3. กลุ่มที่มีคะแนนต่ำในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทำได้ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83 คือนักเรียนคนที่ 2 ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดจากนักเรียนจำนวน 7 คนที่เข้ารับการแก้ปัญหา สาเหตุอาจเนื่องมาจากพฤติกรรมส่วนตัวของคนเรียนคนที่ 2 เช่น เข้าห้องเรียนช้าอยู่เสมอ ชอบเล่นโทรศัพท์มือถือ นิสัยส่วนตัวเป็นคนอารมณ์ร้อน มักมีปากเสียงเพื่อนในห้องเรียน เป็นคนที่มีมักจะแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ แต่ความคิดไม่ตรงกับเพื่อนในห้องเรียน เป็นคนชอบตั้งคำถามโดยจะยกมือถามในทันทีที่สงสัย รวมถึงชอบตอบคำถามโดยจะตอบทันทีที่ฟังคำถามจบ ทำให้คำตอบของนักเรียนไม่ถูกต้องขาดการไตร่ตรอง และคิดให้รอบคอบ จากพฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนตอบคำถามผิดเนื่องจากขาดการไตร่ตรองก่อนตอบคำถาม ส่งผลให้ไม่เข้าใจเนื้อหาเท่าที่ควร และทำแบบทดสอบได้คะแนนน้อย 70

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ให้ข้อพบสำคัญที่พึงเสนอแนะเพื่อการใช้ประโยชน์และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนสามารถนำการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ในรายวิชาภาษาไทยหรือรายวิชาอื่นได้ เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

1.2 ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนทั้ง 6 ขั้น ของเทคนิคการสอนแบบ SQ4R เพราะหากนักเรียนไม่เข้าใจหรือจำขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้ จะทำให้การอ่านจับใจความนั้น ๆ ไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ และไม่เป็นไปตามขั้นตอนของเทคนิค SQ4R

1.3 การเลือกเนื้อเรื่องสำหรับการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้สอนควรคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคลในชั้นเรียน ควรเลือกเนื้อหาตามความสนใจของผู้เรียนและมีความยากง่ายที่เหมาะสม

1.4 ครูผู้สอนควรใช้เวลาในการทำกิจกรรมแก่นักเรียนเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมควรมีความยืดหยุ่น โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะขั้นตอนการเขียนซึ่งนักเรียนจะใช้เวลามากกว่าขั้นตอนอื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการแก้ไข / พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SO4R ร่วมกับนวัตกรรมหรือเทคนิคอื่น ๆ เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไกรสร ประดับเพชร. (2561). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์**. งานวิจัยสนับสนุน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาศรินทร์ อิมสำราญ. (2547). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทองดี ดวงรัตน์. (2554). **การศึกษาความพร้อมในการส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ของโรงเรียนปรีดิรังสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัวลักษณ์ เพชรงาม. (2559). **การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**. รายงานวิจัยกลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บำเพ็ญ มาตราช. (2554). **การพัฒนากิจกรรมการอ่าน จับใจความ โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ. (2558). **ภาษาไทย 1 เล่ม 2 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย มัธยมศึกษาปีที่ 1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด.

- ฟองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ. (2550). **ศิลปะการอ่านอย่างมีอาชีพ**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เมขลา ลือโสภา. (2555). **การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัตนภรณ์ เลิศคำฟู. (2547). **การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขา การประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งนภา พุทธิธรรม. (2551). **การใช้วิธีการสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิจัยในชั้นเรียน. เชียงใหม่: โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์.
- ลUNA ศรีกฤตา. (2553). **รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึก ทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. ขอนแก่น : โรงเรียน ชุมชนบ้านหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น.
- วรรณสิริ สิทธิการ. (2555). **การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยนิทานพื้นบ้านกับกลุ่มที่สอนโดยใช้นิทานอีสปเป็น สื่อ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ**. กรุงเทพมหานคร: สุริยสาส์น.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2553). **คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: นวสาส์นการพิมพ์.
- สุชาติ พงษ์พานิช. (2550). **ภาษาไทย การอ่าน**. นครสวรรค์ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2549). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สมพร จารุณี. (2549). **กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน**. วารสารวิชาการ.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. (2554). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ลำลี รักสุธี (2553). **ฝึกอย่างไรให้เด็ก อ่านออก เขียนได้ เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2546). **ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: เว็บบัณฑิต.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการสำรวจปัญหาการวิจัย
ภาคผนวก ข	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ก) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย (ข) นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย (ค) ค่าความสอดคล้อง (IOC : Item-Objective Congruence)
ภาคผนวก ค	แบบรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์
ภาคผนวก ง	รูปภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R และตัวอย่างผลงานนักเรียน

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการสำรวจปัญหาการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

นางพัชรา จามพัฒน์

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

นางณัฐธินิภา เสนทองแก้ว

ครู ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ภาคผนวก ข

(ก) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

- แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- แบบทดสอบหลังเรียนการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (จำนวน ๓๐ ข้อ ๓๐ คะแนน)

๑. ร้อยกรอง หมายถึงข้อใด

ก. นิทาน	ข. จดหมาย
ค. ความเรียง	ง. คำประพันธ์

๒. “ร่มรื่นเรียงเรียงมาเคียงกัน” คำที่ขีดเส้นใต้มีลักษณะตรงตามข้อใด

ก. สัมผัสใน	ข. สัมผัสสระ
ค. คำคล้องจอง	ง. สัมผัสพยัญชนะ

๓. ข้อใดมีสัมผัสสระมากที่สุด

ก. ดูหนูสู้รุ่ง	ง. สุดสู้หนูสู้
ข. สนธยาจะใกล้ค่ำ	ค. ำนิ่งหน้าเจ้าตาตรู
ค. ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	ง. รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ง. เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง	ค. นกบินเฉียงไปทั้งหมู่

๔. ข้อใดมีสัมผัสพยัญชนะมากที่สุด

ก. ดูหนูสู้รุ่ง	ง. สุดสู้หนูสู้
ข. สนธยาจะใกล้ค่ำ	ค. ำนิ่งหน้าเจ้าตาตรู
ค. ข้าวหุงปรุงอย่างเทศ	ง. รสพิเศษใส่ลูกเอ็น
ง. เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง	ค. นกบินเฉียงไปทั้งหมู่

๕. ข้อใดคือคำคล้องจอง

ก. สาว สวย	ข. เรียน ร้อง
ค. เพื่อน เตือน	ง. แหวน พลอย

๖. ข้อใดเป็นคำคล้องจองของคำว่า “ก่อสร้าง”

ก. นานจัง	ข. ร้านค้า
ค. สร้างตัว	ง. ก่อสร้าง

๗. ข้อใดเป็นคำคล้องจองของ “พ่อของฉัน พันสีขา”

ก. น้ำ ใจงาม	ข. ถามเพื่อรู้
ค. รวดตากผ้า	ง. ยาของหมอ

๘. ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

ก. รับ รอง สดับ ส่ง	ข. รอง รับ สดับ ส่ง
ค. สดับ รับ รอง ส่ง	ง. สดับ รอง รับ ส่ง

๙. คำสุดท้ายของวรรคส่งนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ใด

ก. โท	ข. เอก
ค. สามัญ	ง. จัตวา

๑๐. “จึงควรไทยสามัคคีเพื่อพี่น้อง ร่วมปกป้องความเป็นไทยมิให้หาย” คำในข้อใดเป็นสัมผัสนอกในบทประพันธ์
- ก. ไทย – ให้
ข. น้อง – ป้อง
ค. ปก – ป้อง
ง. สามัคคี – พี่
๑๑. คำประพันธ์ในข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ต่างจากข้ออื่น
- ก. ดั่งหิ้งห้อยจะแข่งแสงอาทิตย์
ข. เห็นผิกระบอบบุราณมา
ค. นางนวลจับนางนวลนอน
ง. เหมือนพี่แนบนวลสมรจินตะหรา
ด. ภูไม้ครั้นคร้ามขามใคร
จ. จะหักให้เป็นภัสรมธุลีผิง
ข. ท้าวกะหมังกุหนิงแข็งขัน
ง. ได้ฟังกริ้วโกรธดังเพลิงกลับ
๑๒. “ตั้งแต่จากเมืองมาอยู่ไพร่เชษฐใจไร้ทรัพย์แสนทวี
มาพบขุมนิธีที่ธรรมชาติก็มีใจประสาท
หรรษา” คำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารภาพพจน์ใด
- ก. อุปมา
ข. อุปลักษณ์
ค. อธิพจน์
ง. บุคคลวัต
๑๓. “อกนางพระธรณีจะแยะแยกแตกกระจายอยู่รอนๆ”
คำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารภาพพจน์ใด
- ก. อุปมา
ข. อุปลักษณ์
ค. สัญลักษณ์
ง. บุคลาธิษฐาน
๑๔. “สลัดไต่ไต่สลัดน้อง
เพราะเพื่อมาราญรอน
เคียงนอน ไพร่ฤ
เค็กไสร้”
คำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารภาพพจน์ใด
- ก. เล่นคำ
ข. สัทพจน์
ค. อัทธาน
ง. เล่นเสียงวรรณยุกต์
๑๕. ศิลปะการประพันธ์ข้อใดใช้การเล่นเสียงธรรมชาติ
- ก. ชะโศกกระทัดไต่ด
ข. สลาดโลดยะหอยยหอย
ค. กระจ่อมน้ำพะพร้าวพรอย
ง. กระจ่อมกานกระจ่อมชอล
- ข. พลหัวหน้าพะกัน แก้วตาดับพันฉะฉาด แก้วตาดับพันฉะฉัด
ช้องหอกชัดยะยุ่ง ช้องหอกฟุ้งยะย้าย
- ค. หางนกยูงระย้าเรียคลอเคลียน้ำ แพนดอกฉ่ำช้อยช่อวรวิจิตร
- ง. งามตั้งเปลวเพลิงปามานิรมิต สร้อยโสภิตอภิมพุ่มหัวใจ
เพชรรน้ำค้างค้างหล่นบนพรมหญ้า เย็นหยาดฟ้ามาผืนหลงวันใหม่
เคล้าเคลียหยอกดอกหญ้าอย่างอาลัย เมื่อแฉกดาวใบไฟไหวตะวัน
๑๖. “พิราบบินกลับมาหลังคาโบสถ์
พายุโหดยังกระหิมกระหึ่มหือ
เมื่อแก้วตกลงแตกก็แหลกรื้อ
แต่แก้วคือแก้วพรางอยู่กลางใจ”
คำประพันธ์ข้างต้นใช้ภาพพจน์ชนิดใดบ้าง

- ก. สัญลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อุปลักษณ์
 ค. อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อติพจน์
๑๗. ข้อใดมีการซ้ำคำที่มีความหมายเหมือนกันทุกคำ
- ก. ทิ้งหนาวลมหาวพรมน้ำค้างพราว
 ข. เห็นรอกหักเหมือนหนึ่งรักพี่รอร่า
 ค. ระกำกายมาถึงท้ายระกำบ้าน
 ง. ถึงเกาะเกิดเกิดเกาะขึ้นกลางน้ำ
- ข. สัญลักษณ์ ปฏิพากย์ อุปลักษณ์
 ง. อุปลักษณ์ อติพจน์ อุปมา
- ไหนจะหนาวซากผาศีลาเย็น
 แต่รอทำรังทุกข้มาตามทาง
 ระกำย่านนี้ก็ยาวนอกเอ๋ย
 เหมือนเกิดกรรมเกิดราชการหลวง
- อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๘ - ๙
- (๑) เป็นกลุ่มกลุ่มกลุ่มกายเหมือนทรายซัด
 (๒) ครั้นยามเย็นเห็นเหมือนหนึ่งเมฆพลุ่ง
 (๓) ดูเหย้าเรือนหาเหมือนอย่างไทยไม้
 (๔) เราเป็นมนุษย์สุดรักต้องลักพา
- ต้องนั่งปิดแปะไปมิได้นอน
 เป็นควันฟุ้งราวกับไฟไกลหนักหนา
 หลังกาใหญ่พื้นเล็กเป็นโรงผี
 เหมือนอินทราตริงส์ตรัยเป็นโรมี
๑๘. ข้อใดใช้ภาพพจน์ชนิดอุปลักษณ์
- ก. ข้อ ๑
 ค. ข้อ ๓
- ข. ข้อ ๒
 ง. ข้อ ๔
๑๙. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์ชนิดอุปมา
- ก. ข้อ ๑
 ค. ข้อ ๓
- ข. ข้อ ๒
 ง. ข้อ ๔
๒๐. ข้อใดไม่มีการเล่นคำ
- ก. เบญจวรรณวันจากเจ้า
 ข. นามแก้วดอกแก้วคือ
 ค. งามทรงวงดั่งवाद
 ง. นางแย้มจุจเรียมยล
- กำสรดเศร้าแทบวายวาง
 แก้วเนตรพินี้ใช้ใคร
 งามมารยาทนาครกราย
 น้องแย้มยิ้มพริ้มพรายงาม
๒๑. บุคคลในข้อใดไม่มีพื้นฐานในการอ่านจับใจความ
- ก. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในหนังสือ
 ข. น้อยไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
 ค. แดงอ่านเรื่องลูกขาวนาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจ เพราะเคยช่วยปู่ทำนา
 ง. นารีได้ฉายาว่า หนอนหนังสือ เพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท
๒๒. บุคคลในข้อใดสามารถอ่านจับใจความเรื่องแม่ศรีเรือนได้ง่ายที่สุด
- ก. ปู่กับย่าของนิดชอบเล่าเรื่องสมัยเด็ก ๆ ของท่านให้ฟัง
 ข. หน่อยชอบทำอาหารและขนมอบ เช่น คุกกี้ เค้ก
 ค. หนูชอบเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
 ง. ยาดาได้รับการสอนเรื่องการบ้านการเรือนจากคุณย่าทวด

๒๓. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้

นกพิราบสีชมพูมีถิ่นฐานอยู่บนเกาะมอริตัสในทวีปแอฟริกา อาศัยอยู่ในป่า ละเมาะ อาหารของพวกมันคือ ดอกไม้ ผลไม้ และเมล็ดพืชเล็ก ๆ นกพิราบสีชมพูมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการล่าของมนุษย์ ปัจจุบันนกพิราบสีชมพูมีอยู่ในป่าประมาณ 25 ตัว และในสวนสัตว์ประมาณ 2 ตัว

๒๔. ข้อความนี้กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด

- ก. นกพิราบสีเทา
- ข. นกพิราบสีชมพู
- ค. นกพิราบสีขาว
- ง. นกพิราบพันธุ์ใหม่

๒๕. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. อาหารของนกพิราบสีชมพู
- ข. ที่อยู่อาศัยของนกพิราบสีชมพู
- ค. ประวัติของนกพิราบสีชมพู
- ง. ปริมาณจำนวนนกพิราบ

๒๖. “...ป่าสมศรีเป็นแม่ค้าขายถ่าน ร้านของแกเป็นห้องแถวสองห้องติดกัน อยู่ตลาดริมคลอง ห่างจากห้องแถวของฉันไปเพียงร้อยกว่าเมตรเท่านั้นเอง...”

ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ

- ก. อยู่ตลาดริมคลอง
- ข. ป่าสมศรีเป็นแม่ค้าขายถ่าน
- ค. ร้านของแกเป็นห้องแถวสองห้องติดกัน
- ง. ห่างจากห้องแถวของฉันไปเพียงร้อยกว่าเมตร

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๒๗-๓๐

“.....ต้นอากาศเวมีขึ้นอยู่ทั่วไปในบริเวณที่มีภูมิอากาศแห้งแล้งทางซีกโลกด้านตะวันตก แต่มีมากเป็นอันดับหนึ่งในประเทศเม็กซิโก ไปที่ไหนที่ไหนก็ได้พบ และมีอยู่ถึง ๒๐๐ กว่าพันธุ์ เป็นพืชที่ทนแดดทนลมได้ดี แล้วยังมีหน้าตาน่ากลัวไม่น้อย ส่วนใหญ่แล้วตรงปลายใบจะมีหนามยาวแหลมเป็ยบไม่เท่าันตามขอบใบซึ่งมีลักษณะเหมือนกบยังมีหนามแข็งเป็นรูป จะงอยแหลมเรียงรายอยู่โดยรอบใบของอากาศเวจะเป็นกอดติดพื้นดิน (ลักษณะโดยทั่วไปของต้นคล้ายกับต้นหางจระเข้และต้นศรนารายณ์มาก) เวลาที่มีดอก ช่อดอกก็จะแทงขึ้นมาตรงกลางกอเลยทีเดียว แทงขึ้นไปสูงราว ๓-๖ เมตร มีดอกเป็นกระจุก เริ่มบานจากข้างล่างขึ้นไปหาข้างบนในดอกมีน้ำหวานอร่อยเป็นที่ชื่นชอบของแมลงทะเลทราย...”

๒๗. ควรตั้งชื่อข้อความข้างบนนี้ว่าอย่างไร

ก. อากาเว

ข. พีชเม็กซิโก

ค. ประโยชน์ของพีช

ง. คุณค่าพฤษศาสตร์

๒๘. พีชชนิดใดในประเทศไทยที่คล้ายกับต้นอากาเว

ก. ต้นหางจระเข้

ข. ต้นศรนารายณ์

ค. ต้นหนามรอบข้อ

ง. ถูกทั้งข้อ ก และ ข

๒๙. ข้อความใดกล่าวถูกต้องตามความเป็นจริง

ก. อากาเวเป็นพืชให้น้ำหวาน

ข. อากาเวชอบอากาศหนาวจัด

ค. อากาเวออกดอกครั้งละดอก

ง. ชอบใบอากาเวเหมือนกบกล้วย

๓๐. ชาวเม็กซิกันน่าจะสกัดน้ำหวานจากส่วนไหนของต้นอากาเว

ก. ทุกส่วน

ข. โคนต้น

ค. ช่อดอก

ง. หนามแข็ง ๆ ที่ขอบใบ

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....เลขที่.....

แบบทดสอบ

ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความโดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบหลังเรียนฉบับนี้ใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความ โดยวิธีการอ่านแบบ SQ4R แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน และตอนที่ 2 แบบทดสอบอัตนัย 1 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที

2. นักเรียนอ่านข้อความและคำตอบให้ละเอียดแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ให้ตรงตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบ

*****ตอนที่ 1

ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ

1. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ใจความสำคัญคือประโยคที่มีข้อความกินใจไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
- ข. ใจความสำคัญคือประโยคที่มาสนับสนุนและให้รายละเอียด
- ค. ใจความสำคัญคือประโยคที่ครอบคลุมเนื้อความประโยคอื่น ๆ
- ง. ใจความสำคัญคือประโยคที่มีใจความที่สั้นที่สุด

2. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจดจำเนื้อหาได้ทุกตอน
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์หาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้

3. ใครปฏิบัติตนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง

- ก. ตันอ่านเรื่องจบอย่างรวดเร็ว
- ข. แต่งอ่านและแยกประเด็นของเรื่องได้
- ค. ต้องอ่านและแยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
- ง. ตาลอ่านแล้วแยกใจความสำคัญออกจากส่วนขยาย

4. ขั้นตอนในการตั้งคำถาม ควรครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด

- ก. ใคร
- ข. ทำอะไร
- ค. ทำอย่างไร
- ง. ใช่หรือไม่

“เด็กไทยสมัยนี้มีสิ่งยั่วยุทำให้เสียเวลาเรียน เสียเวลาอ่านหนังสือมากมายทั้งเกมคอมพิวเตอร์ โซเชียลเน็ตเวิร์ค เฟซบุ๊ก อินตราแกรม หรือเว็บไซต์ไร้สาระต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กใช้งานจนติดเป็นนิสัย เล่นพอดี้ก็เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเล่นนาน ๆ ก็มีผลเสีย เล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ จะก่อให้เกิดผลกระทบหรือโทษได้หลายประการเช่นกัน ได้แก่ โทษต่อสุขภาพกาย เช่น แสบตา ปวดข้อมือ ไม่รับประทานอาหารจนแสบกระเพาะ อดนอน จนตื่นสาย ทำให้เพลียง่วง เวลาเรียนหรือเวลางาน เป็นต้น

สิริมงคล ศรีบุญ : ผลเสียของการเล่นเกมหรืออินเทอร์เน็ตนาน ๆ

5. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นประเด็นหลัก

- ก. โทษของการไม่สนใจเรียน
- ข. การปฏิบัติตนของเด็กไทย
- ค. สิ่งยั่วยุต่าง ๆ ทำให้เด็กไทยเสียเวลาเรียน
- ง. ผลกระทบและโทษของเกมคอมพิวเตอร์

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

“ความอ้วนคือหนทางสู่โรคร้ายนานาชนิดเพราะความอ้วนทำให้ระบบเมตาบอลิก (ระบบเผาผลาญที่ส่งผลต่อการทำงานของร่างกาย) และระบบฮอร์โมนในร่างกายทำงานเรรวนทั้งยังเหนี่ยวนำให้เกิดภาวะดื้อต่อฮอร์โมนอินซูลิน (ทำให้เกิดโรคเบาหวานประเภท 2) โรคหัวใจและหลอดเลือด (คอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์สูง) โรคความดันโลหิตสูงมะเร็งบางชนิดเช่นมะเร็งลำไส้ใหญ่โรคระดูกและข้อเสื่อมโรคนอนกรนและหยุดหายใจขณะหลับโรคถุงน้ำดีโรคตับและในผู้หญิงทำให้รอบเดือนผิดปกติ

ศัลยา คงสมบูรณ์เวช: กินอย่างไร ไม่อ้วน ไม่มีโรค

6. ข้อความควรตั้งคำถามในประเด็นใด

- ก. ทำอย่างไรจึงจะไม่อ้วน
- ข. ความอ้วนทำให้เกิดโรคใดได้บ้าง
- ค. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
- ง. ความอ้วนทำให้เกิดโรคเบาหวานได้อย่างไร

7. จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร

- ก. กล่าวถึงสาเหตุของความอ้วน
- ข. กล่าวถึงอันตรายที่เกิดจากความอ้วน
- ค. กล่าวถึงการดูแลสุขภาพของคนอ้วน
- ง. กล่าวถึงแนวโน้มของโรคที่เกิดจากความอ้วน

“กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคได้กำหนดว่า การโฆษณาสินค้าหรือบริการนั้นจะต้องไม่ใช่ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมและรวมถึงการโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้บริโภค”

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค : กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

8. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การโฆษณาสินค้าและการให้บริการ
- ข. สิทธิและเสรีภาพของการเป็นผู้บริโภค
- ค. กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- ง. การโฆษณาในลักษณะที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

“คนทำงานดีคือคนมีระเบียบ ได้แก่ ระเบียบในการคิดและในการทำ ผู้ไม่ฝึกระเบียบไว้ถึงจะมีวิชามีเรี่ยวแรง มีความกระตือรือร้นอยู่เพียงไรก็มักทำงานให้สำเร็จไม่ได้เพราะความคิดอ่านสับสนว่าวุ่นทำอะไรก็ไม่ถูก ลำดับขั้นตอนมี แต่ความลังเลและขัดแย้งทั้งในความคิดทั้งในการปฏิบัติงาน”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

9. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคืออะไร

- ก. คนมีระเบียบมักทำงานสำเร็จ
- ข. คนคิดดีทำดีคือคนมีระเบียบ
- ค. คนที่มีความลังเลขัดแย้งมักทำงานไม่สำเร็จ
- ง. คนที่จะทำงานได้ดีคือคนที่มีระเบียบในการคิดและการทำงาน

10. ที่กล่าวว่า “ผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบมักทำงานให้สำเร็จไม่ได้” นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. เห็นด้วยเพราะผู้ที่ไม่ฝึกระเบียบจะขาดทักษะในการทำงาน
- ข. เห็นด้วยเพราะผู้ที่ได้ฝึกระเบียบมักจะสับสนขาดลำดับขั้นตอนในการทำงาน
- ค. ไม่เห็นด้วยเพราะการทำงานไม่ต้องอาศัยระเบียบความรู้ความสามารถสำคัญที่สุด
- ง. ไม่เห็นด้วยเพราะความสำเร็จเกิดจากความมานะพยายามไม่ใช่ความเป็นระเบียบ

ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

คำชี้แจง อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบลงในแบบบันทึกการอ่าน

“ภาวะโลกร้อนเกิดจากอะไรส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้างในปัจจุบัน”

ร้อน ๆ ทำไมอากาศปีนี้มันช่างร้อนอบอ้าวอึดอัดและเหงื่อออกมากมาย ปีที่แล้วยังไม่ร้อนขนาดนี้เลย เครื่องปรับอากาศทำงานแต่ก็ช่วยได้เพียงเล็กน้อยค่าไฟฟ้างก็แพงเหลือหลายนับวันจะยิ่งแพงขึ้นเรื่อย ๆ ปีที่แล้วยังอยู่ได้สบาย ๆ โดยเปิดพัดลม ปีนี้ทำไมแม้กระทั่งเครื่องปรับอากาศยังแทบเอาไม่อยู่ ไซ้แล้วสาเหตุอะไรกันที่ทำให้โลกของเราจึงร้อนขึ้น ๆ ในทุกวันเพราะถ้ารู้สาเหตุก็จะช่วยป้องกันและแก้ไขภาวะโลกร้อนให้โลกเย็นสบายลมพัดเบา ๆ หอบไอเย็นสร้างความสบายให้กับกายและใจ

ภาวะโลกร้อนเกิดจากอะไรส่งผลมาสู่ผืนดินได้มากเกินจำเป็นและทำให้อากาศกระทบอย่างไรบ้างในปัจจุบัน

สำหรับความร้อนนั้นที่สำคัญเพื่อน ๆ รู้แล้วว่ามันก็มาจากดวงอาทิตย์ลูกไฟขนาดใหญ่กว่าโลกค่ะ แต่ถ้าจะไปดับลูกไฟลูกนี้เลยโลกจะมีตมิดไร้แสงไฟ แต่สิ่งที่ทำให้ลูกไฟให้ความร้อนกับโลกได้ในระดับที่พอดี ๆ นั่นคือ

การที่ชั้นบรรยากาศและลักษณะของพื้นผิวโลกที่ช่วยสกัดกั้นความร้อนดูดเปลวเพลิงรุนแรงให้ส่องมาถึงโลกในระดับที่เหมาะสมกับการให้ความอบอุ่นแบบเบา ๆ แต่ทว่าเวลาผ่านไปชั้นบรรยากาศเหล่านี้โดนทำลายขาดความเหมาะสมจึงทำให้แสงเปลวเพลิงร้อนสาดส่องมาสู่ผืนดินได้มากเกินไปจนทำให้อากาศบนโลกใบนี้ร้อนขึ้นนั่นเองโดยตัวทำลายกำบังแห่งธรรมชาติที่สำคัญนั้นก็เกิดจากการพัฒนาระบบต่างๆของมนุษย์เป็นหลักแม้ว่าในบางครั้งอาจเกิดจากปัจจัยที่เราจับยังไม่ได้เช่นการย่อยสลายของซากวิ่งมีชีวิตทั้งซากพืชและซากสัตว์ค่ะ แต่สำหรับกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดการเสียสมดุลของกำบังปกคลุมเพลิงร้อน ได้แก่ ก๊าซและของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ จากทำนาข้าวโดยเฉพาะการทำนาข้าวแบบขั้นบันไดที่นอกจากจะทำลายความสมบูรณ์ของดินแล้วความสมบูรณ์ของสภาพอากาศก็ยิ่งถูกทำลายไปด้วยค้การเผาไหม้ต่าง ๆ รวมทั้งการเผาป่าเพื่อทำเป็นที่ทำกินการเผาฟางภายหลังจากการเก็บเกี่ยวการเผาไหม้ของน้ำมันในรถชนิดต่าง ๆ การใช้งานอุตสาหกรรมที่มีการเผาไหม้ของถ่านหินและก๊าซธรรมชาติต่าง ๆ นอกจากนี้ของใช้ในชีวิตประจำวันตัวอย่างเช่นสารหล่อเย็นในตู้เย็นเครื่องปรับอากาศและสารขับเคลื่อนใน เครื่องของกระป๋องที่ถูกออกแบบให้ใช้งานเป็นสเปรย์อาทิเช่นสเปรย์ดับกลิ่นสเปรย์ฆ่าแมลงสเปรย์เครื่องบำรุงผิวหน้าและผิวกายก็ล้วนแล้วแต่จะเป็นสิ่งที่ทำลายอากาศอันงดงามโดยทางแก้อาจไม่ใช่การเลิกจนเด็ดขาดหากเป็นการลดให้อยู่ในภาวะสมดุลที่เหมาะสมและลงตัว

แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R

บทอ่านประเภท.....

ขั้นตอน	รายละเอียด
S : Survey สำรวจ
Q : Question ตั้งคำถาม
R : Read การอ่าน	

<p>R : Record จดบันทึก</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>R : Recite สรุปความ</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>R : Reflect อภิปราย แสดงความ คิดเห็น</p>	<p>จุดมุ่งหมายของเรื่อง</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ข้อเสนอแนะอื่น ๆ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ภาคผนวก ข

(ข) นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย

- แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
- แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภท นิทาน
- แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภท ข่าว
- แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทบทความ
- แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภท เรื่องสั้น
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ มัธยมศึกษาปีที่ 2

SQ4R

ม.2

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

โดย
นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดัดกานูเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยวิจักษ์วิจารณ์งานเขียนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

เรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย และหลักการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนนำไปสู่การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K / P /A)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

๓.๓ นักเรียนมีวินัยในการทำงาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะสำคัญ

มีความสามารถในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน / ชิ้นงาน

สมุดบันทึก

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องการอ่าน และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญจากการอ่าน

ขั้นสอน

๒. นักเรียนออกมาจับใจความเรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ
๔. นักเรียนเล่าประสบการณ์การอ่านจับใจความสำคัญที่เคยอ่านผ่านมา มีวิธีการอ่านอย่างไรบ้าง
๕. ครูแนะนำการอ่านโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ๔R
๖. นักเรียนช่วยกันเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากใจความเรื่อง ความรู้พื้นฐานการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย และสรุปกิจกรรมที่ทำอีกครั้งเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียน

๙. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

- ๙.๑.๑ ใบความรู้ เรื่อง ความรู้พื้นฐานการจับใจความสำคัญ
- ๙.๑.๒ ใบงานสรุปความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
- ๙.๑.๓ ใบงานการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ๔R
- ๙.๑.๔ แบบทดสอบท้ายบทเรียน

๙.๒ แหล่งเรียนรู้

- ๙.๒.๑ ห้องสมุดเสฐธุกกิตี โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนเคราะห์)

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) - บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้	สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจสอบบันทึก	แบบประเมิน สมุดบันทึก	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินสมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
 (นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
 ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การประเมินสมุดบันทึก

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็น

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง เสนอเนื้อหาอย่าง สร้างสรรค์ มีประเด็น น่าสนใจและข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ และข้อมูล ครบถ้วน	เนื้อหา มีความ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง
๒. อักษรวิธี	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๕ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกด คำการันต์ คำชื่อ เฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย การลำดับ ความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย แต่การ ลำดับความวกวน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม การลำดับความวกวน
๔. การตรง ต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน และส่งงานตรง เวลาที่กำหนด	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่ส่งงานล่าช้า ไม่เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรง เวลา และส่งงานล่าช้า เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย
๕. ความเป็น ระเบียบ	สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอย ขีด ขีดฆ่า ลบ แบ่งวรรค ตอนได้เหมาะสม อ่านง่าย	สะอาด เรียบร้อย มีรอย ขีด ขีดฆ่า ลบ ไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แบ่งวรรคตอน ได้เหมาะสม	สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีดฆ่า ลบ ไม่เกิน ๗ ตำแหน่ง	ไม่สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีดฆ่า ลบ ๗ ตำแหน่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

๑๗ - ๒๐ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
๑๓ - ๑๖ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
๙ - ๑๒ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
๕ - ๘ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วลงคะแนนตามประเด็นที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ คะแนน (ดี)	๒ คะแนน (พอใช้)	๑ คะแนน (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา หรือนักเรียนตั้งใจเรียนตลอดเวลา	เข้าเรียนสายไม่เกิน ๕ นาที หรือนักเรียนตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง	เข้าเรียนสายเกิน ๕ นาที หรือนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุย ขณะที่ครูสอน	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นขณะที่ครูสอน ๑-๒ ครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นกันขณะครูสอนมากกว่า ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ หรือรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ และขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ระดับ “พอใช้” ขึ้นไป

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ

หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้าเป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ

ใจความรอง หรือ ผลความ (พน-ละ-ความ)

หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

การพิจารณาดำแหน่งใจความสำคัญ ใจความสำคัญของข้อความในแต่ละย่อหน้าจะปรากฏดังนี้

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า
๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
๕. ผู้อ่านสรุปขึ้นเอง จากการอ่านทั้งย่อหน้า

 ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

การตั้งคำถามเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง

การตั้งคำถามทั้งก่อนอ่านและขณะอ่าน ช่วยให้นักเรียนตั้งจุดประสงค์การอ่าน เกิดความเข้าใจเรื่อง และสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ คำถามได้แก่ “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม” การตั้งคำถาม นักเรียนตั้งไว้มากมาย เรื่องยิ่งยาว คำถามก็ตั้งได้มากขึ้น ดังตัวอย่างข้างล่าง แต่ควรคำนึงถึงคำถามที่มุ่งถามสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องโดยตรง มากกว่าคำถามรายละเอียด ซึ่งเกี่ยวกับสิ่งอื่น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกันกับหัวข้อเรื่องโดยตรง

คำถาม (ตัวอย่าง)

“ใคร”	เรื่องนี้กล่าวถึง ใคร/อะไร ใครเป็นบุคคลสำคัญเรื่องนี้
“ทำอะไร”	เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร (ความคิด กระทำ เหตุการณ์) เรื่องนี้ ตัวละคร/บุคคล/สิ่งมีชีวิต/ ทำอะไร
“ที่ไหน”	เหตุเกิดที่ไหน
“เมื่อไร”	เรื่องเกิดเมื่อไร เรื่องเกิดเวลาใด
“อย่างไร”	(ตัวละคร) เป็นคนอย่างไร (ตัวละคร)/(สิ่งที่กล่าวถึง) ทำอย่างไร
“ทำไม”	ทำไม.....จึงเป็นเช่นนี้ เพราะเหตุใด เพราะอะไร

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ

(นางสาวกวิสรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยวิจัยวิจารณ์งานเขียนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียน (นิทาน) เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย และหลักการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนนำไปสู่การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K / P / A)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

๓.๓ นักเรียนมีวินัยในการทำงาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะสำคัญ

มีทักษะในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน / ชิ้นงาน

บันทึกการอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ SQ๔R

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูยกตัวอย่างนิทานจำนวน ๓ เล่ม ที่นักเรียนคุ้นเคย ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน (ปลาบู่ทอง) นิทานอีสป (กบเลือกนาย) และนิทานคุณธรรม (แม่วัวกับเสือ) ให้นักเรียนดู

๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ใจความสำคัญของนิทานดังกล่าวคืออะไร เพื่อโยงเข้าสู่การอ่านจับใจความสำคัญประเภทนิทาน

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) - บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้	สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	ตรวจแบบบันทึก การอ่านจับใจความ สำคัญนิทานแบบ SQ๔R	แบบประเมิน แบบบันทึกการอ่าน จับใจความสำคัญ นิทานแบบ SQ๔R	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมิน สมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
 (นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
 ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ SQ๔R

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็น

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง เสนอเนื้อหาอย่าง สร้างสรรค์ มีประเด็น น่าสนใจและข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ และข้อมูล ครบถ้วน	เนื้อหา มีความ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง
๒. อักษรวิธี	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๕ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกด คำการันต์ คำชื่อ เฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย การลำดับ ความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย แต่การ ลำดับความวกวน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม การลำดับความวกวน
๔. การตรง ต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน และส่งงานตรง เวลาที่กำหนด	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่ส่งงานล่าช้า ไม่เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรง เวลา และส่งงานล่าช้า เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย
๕. ความเป็น ระเบียบ	สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ แบ่งวรรค ตอนได้เหมาะสม อ่านง่าย	สะอาด เรียบร้อย มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แบ่งวรรคตอน ได้เหมาะสม	สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๗ ตำแหน่ง	ไม่สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ๗ ตำแหน่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

๑๗ - ๒๐ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
๑๓ - ๑๖ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
๙ - ๑๒ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
๕ - ๘ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วลงคะแนนตามประเด็นที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ คะแนน (ดี)	๒ คะแนน (พอใช้)	๑ คะแนน (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา หรือนักเรียนตั้งใจเรียนตลอดเวลา	เข้าเรียนสายไม่เกิน ๕ นาที หรือนักเรียนตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง	เข้าเรียนสายเกิน ๕ นาที หรือนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุยขณะที่ครูสอน	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นขณะที่ครูสอน ๑-๒ ครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นกันขณะครูสอนมากกว่า ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ หรือรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ และขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ระดับ “พอใช้” ขึ้นไป

ใบความรู้

การจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

๑. ส่วนที่เป็นใจความหลักหรือใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ

๒. ส่วนที่เป็นใจความรองหรือผลความหรือส่วนที่ขยายใจความหลัก คือ ประโยคที่ช่วยขยายความประโยคความสำคัญเป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่ไม่มีใจความสำคัญ และมีใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือรายละเอียด

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

นิทาน

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ

ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบ ของนิทาน และตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทาน แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ๘ ประเภท คือ

๑. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลย ความเป็นจริงของมนุษย์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องรวมที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร
๒. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล เป็นต้น

๓. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียงเรียงเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกัน ให้ช่วยเหลือหรือเมตตา และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
๔. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างบุคคลที่มีความสามารถอาจ กล่าวหาญ
๕. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่เกิดขึ้นสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย
๖. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อโดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริงลึกลับ
๗. นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราว ที่อยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน
๘. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุขที่ตลก ขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข

หลักการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ เหมือนการอ่านเรื่องยาวๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่องในลักษณะการย่อความซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
๒. อ่านเรื่องราวนั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
๓. สรุปหรือจับใจความสำคัญ ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร
๔. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจ ไม่ชัดเจนให้เข้าใจ
๕. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้นๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง
๖. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใดมีแง่คิดคติธรรมหรือคำสอน แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง
๗. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำ ย่อความ ตอบคำถาม หรือทำกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์

นิทานเรื่อง “ซูลู นางอ้ว”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีเมืองสองเมือง ชื่อเมืองกาสีและเมืองกายเป็นเพื่อนรักกัน สัญญาว่าถ้ามีพระโอรส พระธิดาจะให้แต่งงานกัน แต่เนื่องด้วยที่พระมเหสีของกษัตริย์ทั้งสองเมืองกำลังทรงพระครรภ์นั้น เกิดการแย่งผลสัม เกลี้ยกัน จึงทำให้พระนางจันทาโกรธพระนางพิมพากาสีเป็นอย่างมาก ถึงขั้นตัดขาดความเป็นมิตรกันกับพระนาง พิมพากาสี พระมเหสีของกษัตริย์ทั้งสองเมืองทรงประสูติพระโอรสและพระธิดา พระนางพิมพากาสีแห่งเมืองกาสี ทรงให้กำเนิดพระโอรส นามว่า “ซูลู” เมื่อทำวซูลูโตขึ้นทรงมีรูปร่างหน้าตารูปร่างงามราวกับเทพบุตร ส่วนพระนางจันทาแห่งเมืองกายนครทรงให้กำเนิดพระธิดา นามว่า “อ้วเคียม” เมื่อนางอ้วโตขึ้นมีรูปร่างหน้าตาสละสลวยงดงามราว กับเทพธิดาเมื่อพระโอรสและพระธิดาของทั้งสองเมืองเจริญวัยขึ้น เป็นหนุ่มสาวรูปร่างงามเต็มที พระราชาบิดาของทั้งสองหรือเจ้าเมืองผู้เป็นกษัตริย์ของทั้งสองเมืองก็สวรรคต พระนางพิมพากาสีจึงอยากให้ทำวซูลูมาเป็นกษัตริย์ ปกครองบ้านเมืองแทนพระราชาบิดาที่สวรรคตไป ส่วนเมืองกายนครนั้น พระนางจันทาผู้เป็นพระมเหสีขึ้นครองเมือง แทนพระสวามีที่สวรรคตไปครั้นพระนางพิมพากาสีอยากให้ทำวซูลู ปกครองเมืองและมีคู่ครองจึงเฝ้าว่าเคยสัญญา กันกับพระเหสีทางเมืองกายนครว่า ถ้ามีพระโอรสและพระธิดาจะให้แต่งงานกัน ซึ่งเมืองกายนครนั้นมีพระราชาธิดา ชื่อ อ้วเคียม จึงอยากให้ทำวซูลูเดินทางไปยังเมืองกายนครเมื่อทำวซูลูได้ฟังดังนั้น ก็เกิดความคิดไปว่ารูปร่างหน้าตา ของนางอ้วนั้นจะเป็นไปอย่างไร

พอได้เวลาออกเดินทางไปยังเมืองกายนคร ทำวซูลู ก็เดินทางไปยังเมืองกายนคร ซึ่งถนนหนทางเต็มไปด้วย ป่าทำให้การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบากกว่าจะถึงเมืองกาย เมื่อมาถึงเมืองกายทำวซูลูก็แอบไปพักที่อุทยาน และได้พบกับนางอ้ว เมื่อทั้งคู่ได้พบเจอกันก็เกิดความรักความผูกพันมีใจเสน่หาให้กันและกันตั้งแต่แรกเห็น และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครั้นเรื่องถึงหูพระนางจันทาจึงได้ให้คนมาทูลเชิญทำวซูลู ทำวซูลูจึงไปพบและทรง เล่าเรื่องความเป็นมาต่างๆ ให้พระนางจันทาฟัง พระนางจันทาจึงจัดการต้อนรับเป็นอย่างดีเมื่อทำวซูลูเห็นว่าเป็น เวลาสมควรแล้วทำวซูลูจึงทูลขอนางอ้ว และบอกว่าจะแต่งเครื่องราชบรรณาการมาสู่ขอนางอ้ว ตนจะกลับเมืองไป ทำวซูลูจึงไปลา นางอ้วเพื่อลากลับเมืองเมื่อทำวซูลูกลับเมืองไปได้ไม่นาน ชาวเมืองเรื่องความงามของนางอ้วก็ เลื่องลือไปไกลจนถึงเมืองขอม ซึ่งมีกษัตริย์ผู้ปกครองเมือง นามว่า “ขุนนาง” เป็นคนแก่แต่มีใจคิดใฝ่อยากมีเมียเด็ก จึงส่งเครื่องราชบรรณาการข้าวของต่าง ๆ มายังเมืองกายนครให้พระนางจันทาอย่างสม่ำเสมอ และทูลขอนางอ้วกับ พระนางจันทา เนื่องด้วยพระนางจันทาเห็นว่าขุนนางส่งเครื่องราชบรรณาการมาบ่อย ๆ ประกอบกับที่ซูลูหายไป นานและยังขุนเคืองพระนางพิมพากาสีพระมารดาของทำวซูลู จึงเอ่ยปากรับค ายกนางอ้วให้ขุนนางไปเมื่อนางอ้ว ทราบข่าวว่า พระมารดาของตนจะยกตนให้ขุนนาง ก็ไม่ยอมแต่งงานกับขุนนาง และทรงทูลพระมารดาว่า ตนนั้นรัก ทำวซูลูแต่เพียงผู้เดียว และจะรอเพียงแค่ทำวซูลูเท่านั้น เมื่อพระนางจันทาทรงได้ยินตามนั้นก็เกิดการตำหนินางอ้ว ทำให้นางอ้วเสียใจและคิดแก้ไขปัญหานี้ไม่ตก ครั้นเมื่อทำวซูลูมายังเมืองกายพร้อมด้วยเครื่องราชบรรณาการ เพื่อมาสู่ขอนางอ้วแต่กลับได้ยินข่าวว่า พระนางจันทาทรงยกนางอ้วให้กับขุนนางกษัตริย์เมืองขอมไปแล้ว

ก็ทรงเสียใจจึงลักลอบไปพบนางอ้ว นางอ้วก็เล่าความจริงให้ฟัง ท้าวชูลูจึงกลับเมืองไปด้วยความเสียใจ เมื่อพระนางจันทราารู้ข่าวว่าท้าวชูลูลักลอบไปหานางอ้ว นางโกรธมากจึงมาด่าทอทุบตีนางอ้วว่าไม่รู้จักรักนวลสงวนตัว ทำเสื่อมเสียต่าง ๆ นานา ทำให้นางอ้วเสียใจเป็นอย่างมาก เมื่อท้าวชูลูกลับไปยังเมืองกาสีจึงเล่าความจริงให้พระมารดาของตนฟัง พระนางพิมพากาสีโกรธมากจึงจัดให้มีการยกทัพไปยังเมืองกาย เมื่อพระนางพิมพากาสีมาถึงเมืองกายพระนางจันทราทราบข่าวก็จัดให้มีการเจรจาและเชิญพระนางพิมพากาสีมาประทับในพระตำหนักอย่างดีการเจรจาในครั้งนี้พระนางจันทราได้บอกว่า ตนได้เอ่ยปากตอบตกลงยกนางอ้วให้กับขุนนางไปแล้ว พระนางพิมพากาสีจึงขอให้มีการเสี้ยมทนาย ถ้าท้าวชูลูกับนางอ้วเป็นคู่กันจริงก็จะจัดให้มีการแต่งงานกันเกิดขึ้น ถ้าไม่เป็นคู่กันก็จะยกให้ขุนนางไป พระนางจันทราจึงจัดให้มีพิธีการเสี้ยมทนาย เสี้ยมสายแนนเกิดขึ้น เมื่อเสี้ยมสายแนนก็พบว่าสายแนนของทั้งคู่นี้ กอดเกี่ยวพันกันแน่นในส่วนต้นแต่ปลายนั้นกลับหันหนีแยกออกจากกัน จึง ทานายว่าทั้งคู่นี้เป็นคู่กัน แต่จะคู่กันได้ไม่นานต้องตายจากกันเมื่อผลออกมาดังนี้แล้วพระนางพิมพากาสีจึงยกทัพกลับเมืองกาสีไปพร้อมกับท้าวชูลู ท้าวชูลูเสียใจมากพระนางจันทราจึงจะจัดงานแต่งงานให้ขุนนางกับนางอ้ว นางอ้วนั้นคับแค้นใจและเสียใจเป็นอย่างมาก จึงตัดสินใจหนีออกจากปราสาทและหวังจะไปผูกคอตายเพื่อหนีการแต่งงานในครั้งนี้ พอถึงสวนอุทยานพระนางจึงเห็นต้นจวงจันทน์ขอให้มารับเอาพระนางไปอยู่ด้วย ขณะนั้นรุกขเทวดาที่สิงสถิตอยู่ ณ ที่นั้น จึงบอกกับ พระนางให้เสด็จไปทางทิศใต้จะมีต้นไม้จวงจันทน์ที่มีผีสิงอยู่ เพราะเราเองทำไม่ได้เพราะมันผิดศีลธรรมและบาปมาก เมื่อเป็นเช่นนั้น พระนางอ้วเคียมจึงเสด็จไปต้นไม้จวงจันทน์ผีป่า นางกราบวอนให้นมกึ่งลงมามารับเอาพระนาง ฝ่ายไม้จวงจันทน์ผีป่าจึงให้นมกึ่งลงมา พระนางจึงเอาไหมค์ผูกกับกิ่งไม้และผูกใส่พระศอและสังลา พระมารดาและประชาชนแล้วพระนางก็อธิษฐานถึงพระอินทราราชขอให้มารับวิญญาณของพระนาง เพื่อไปรอท้าวชูลูอยู่บนสวรรค์ จากนั้นกิ่งไม้จวงจันทน์ผีป่าก็ตัดเอา พระนางสิ้นพระชนม์ในสวนอุทยานนั้น เมื่อพระนางจันทราพานางอ้วที่ปราสาทไม่พบจึงสั่งให้คนออกตามหา และเมื่อไปถึงก็พบว่านางอ้วนั้นได้ตายไปเสียแล้ว พระนางจันทราเสียใจเป็นอย่างมากจนถึงขั้นเป็นลมสลบไป เมื่อท้าวชูลูทราบข่าวการตายของนางอ้วจึงใช้พระขรรค์แทงตัวตายตามนางอ้วไป พระนางพิมพากาสีเสียใจมาก พระนางจันทราและพระนางพิมพากาสีจึงจัดพิธีเผาศพท้าวชูลูกับนางอ้วพร้อมกัน เมืองสองเมืองจึงกลับมามีสัมพันธไมตรีเป็นมิตรกันตามเดิม และเมื่อท้าวชูลูกับนางอ้วตายไปวิญญาณของทั้งคู่ก็ไปพบกันและครองคู่กันบนสวรรค์

แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R
 บทอ่านประเภท.....

ขั้นตอน	รายละเอียด
S : Survey สำรวจ
Q : Question ตั้งคำถาม
R : Read การอ่าน	
R : Record จดบันทึก
ขั้นตอน	รายละเอียด

R : Recite สรุปความ
R : Reflect อภิปราย แสดงความ คิดเห็น	จุดมุ่งหมายของเรื่อง ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (ข้อละ ๑ คะแนน รวม ๑๐ คะแนน)

๑. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คืออะไร
 - ก. ความรักของกษัตริย์
 - ข. ความรักของแม่ที่มีต่อลูก
 - ค. ความรักที่พลัดพรากจากพ่อแม่
 - ง. ความรักที่ไม่สมหวัง เพราะความพยายาบาท
๒. พระนางจันทา และพระนางพิมพากาสีบาดหมางกันด้วยเรื่องใด
 - ก. ทะเลาะกันเรื่องอาณาเขต
 - ข. เพราะเกิดการแย่งผลสัมแก่เลี้ยงกัน
 - ค. ไม่พอใจในเครื่องบรรณาการที่มอบให้แก่กัน
 - ง. เพราะพระสวามีของพระนางทั้งสองไม่ถูกกัน
๓. ท้าวชูลูทรงสืบข่าวของพระนางอ้วเคียมด้วยวิธีการใด
 - ก. ปลอมเป็นคนใช้ในวัง
 - ข. แอบเข้าไปในอุทยานในราชวัง
 - ค. แอบแฝงอยู่ในฝูงชน เพื่อสืบข่าว
 - ง. ขออนุญาตพระนางจันทาเข้าพบ
๔. พระนางจันทาทราบข่าวเรื่องท้าวชูลูและพระนางอ้วเคียม แล้วทรงทำอย่างไร
 - ก. ทรงห้ามท้าวชูลูมาพบพระนางอ้วเคียมอีก
 - ข. ทรงตีพระทัยมาก และให้มาสู่ขอพระนางอ้วเคียม
 - ค. พุดจาเหยียดหยามท้าวชูลูและไล่ท้าวชูลูกลับบ้านเมือง
 - ง. ทรงโกรธเคืองมาก และห้ามพระนางอ้วเคียมออกจากห้องเด็ดขาด
๕. พระนางจันทาทรงบังคับให้พระนางอ้วเคียมทรงอภิเษกสมรสใคร
 - ก. ชุนกลาง
 - ข. ชุนทอง
 - ค. ชุนล้าน
 - ง. ชุนเมือง
๖. เหตุใดพระนางจันทาจึงไม่ยอมยกนางอ้วเคียมให้ท้าวชูลู
 - ก. เพราะได้รับขันหมากของผู้อื่นแล้ว
 - ข. เพราะถูกใจชุนกลาง มากกว่าท้าวชูลู
 - ค. เพราะไม่พอพระทัยเรื่องเมื่อครั้งตั้งครรภ์
 - ง. ข้อ ก และข้อ ข ถูก

๗. เหตุใดรุกขเทวาจึงไม่ให้พระนางอ้วเคี่ยมปลิดพระชนม์ที่ต้นไม้จวงจันทน์ที่ตนเองสิงอยู่
- ก. เพราะไม่มานานจนทำได้
 - ข. เพราะผิดศีลธรรมและบาปมาก
 - ค. เพราะเกรงอำนาจต้นจันทน์ผีสิง
 - ง. เพราะไม่ต้องการให้พระนางอ้วเคี่ยมสิ้นพระชนม์
๘. รุกขเทวาชี้ทางให้พระนางอ้วเคี่ยมไปที่ใด
- ก. ต้นไม้จวงจันทน์ผีสิงทางทิศใต้
 - ข. ต้นไม้จวงจันทน์ผีสิงทางทิศเหนือ
 - ค. ต้นไม้จวงจันทน์ผีสิงทางทิศตะวันตก
 - ง. ต้นไม้จวงจันทน์ผีสิงทางทิศตะวันออก
๙. พระนางอ้วเคี่ยมทรงปลิดพระชนม์พระองค์ด้วยวิธีใด
- ก. แทะพระศอกด้วยกริช
 - ข. ผูกพระศอกกับต้นไม้ไทร
 - ค. แทะพระศอกด้วยพระขรรค์
 - ง. ผูกพระศอกกับต้นไม้จวงจันทน์
๑๐. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุความรักที่ผิดหวังของท้าวชูลูและพระนางอ้วเคี่ยม
- ก. ความโลภ
 - ข. ความแค้น
 - ค. ความโกรธ
 - ง. ความชิงชัง

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยวิจัยวิจารณ์งานเขียนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียน (นิทาน) เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนิน

ชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย และหลักการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนนำไปสู่การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K / P /A)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

๓.๓ นักเรียนมีวินัยในการทำงาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะสำคัญ

มีทักษะในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน / ชิ้นงาน

บันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ลงในแบบบันทึก

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนโดยตั้งคำถาม ดังนี้

๑.๑ หากนักเรียนต้องการทราบเรื่องราวต่าง ๆ ในแต่ละวัน นักเรียนจะสามารถรับรู้เรื่องราวเหล่านั้นได้จากสิ่งใดบ้าง

แนวคำตอบ : ดูข่าว ฟังข่าว

๒. ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์, นิตยสาร มาให้นักเรียนดู จากนั้นโยนเข้าสู่การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว โดยครูพูดให้นักเรียนเห็นว่าข่าวสารนั้นสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน หากเราสามารถจับใจความสำคัญจากข่าวได้ ก็จะทำให้เรารับรู้ความเป็นไปของสังคมและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

ขั้นสอน

๓. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ๔R

๔. นักเรียนออกมารับใบความรู้ ข่าว เรื่อง มดคันไฟอภิศักต่า และแบบบันทึกการอ่านจับใจความแบบ SQ๔R

๕. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญข่าว เรื่อง มดคันไฟอภิศักต่า ตามขั้นตอนของ SQ๔R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้

ขั้นที่ ๑ สํารวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตารวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ในช่อง S

ขั้นที่ ๒ ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่ยังไม่เข้าใจในเรื่องนั้น จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง Q

ขั้นที่ ๓ อ่านเพื่อหาคำตอบ R๑ (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ การจดบันทึก R๒ (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๒ (Record)

ขั้นที่ ๕ พุดสรุปใจความสำคัญ R๓ (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง วัชสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๓ โดยเรียงเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ขั้นที่ ๖ อภิปรายแสดงความคิดเห็น R๔ (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๔ (Reflect)

๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับข่าว เรื่อง มดคันไฟอภิศักต่า ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

๗. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทข่าว

๙. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๙.๑.๑ ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียนประเภทข่าว เรื่อง มดคันไฟอึกคัก

๙.๑.๒ แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญข่าวแบบ SQ๔R

๙.๑.๓ แบบทดสอบท้ายบทเรียน

๙.๒ แหล่งเรียนรู้

๙.๒.๑ ห้องสมุดเสฐภักดี โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิถนานุเคราะห์)

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) - บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้	สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ อ่านได้	ตรวจแบบบันทึก การอ่านจับใจความ สำคัญข่าวแบบ SQ๔R	แบบประเมิน แบบบันทึกการอ่าน จับใจความสำคัญ ข่าวแบบ SQ๔R	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมิน สมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ SQ&R

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็น

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง เสนอเนื้อหาอย่าง สร้างสรรค์ มีประเด็น น่าสนใจและข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ และข้อมูล ครบถ้วน	เนื้อหา มีความ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง
๒. อักษรวิธี	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๕ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกด คำการันต์ คำชื่อ เฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย การลำดับ ความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย แต่การ ลำดับความวกวน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม การลำดับความวกวน
๔. การตรง ต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน และส่งงานตรง เวลาที่กำหนด	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่ส่งงานล่าช้า ไม่เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรง เวลา และส่งงานล่าช้า เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย
๕. ความเป็น ระเบียบ	สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ แบ่งวรรค ตอนได้เหมาะสม อ่านง่าย	สะอาด เรียบร้อย มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แบ่งวรรคตอน ได้เหมาะสม	สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๗ ตำแหน่ง	ไม่สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ๗ ตำแหน่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

๑๗ - ๒๐ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
๑๓ - ๑๖ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
๙ - ๑๒ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
๕ - ๘ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วลงคะแนนตามประเด็นที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ คะแนน (ดี)	๒ คะแนน (พอใช้)	๑ คะแนน (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา หรือนักเรียนตั้งใจเรียนตลอดเวลา	เข้าเรียนสายไม่เกิน ๕ นาที หรือนักเรียนตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง	เข้าเรียนสายเกิน ๕ นาที หรือนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุย ขณะที่ครูสอน	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นขณะที่ครูสอน ๑-๒ ครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นกันขณะครูสอนมากกว่า ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ หรือรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ และขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ระดับ “พอใช้” ขึ้นไป

ใบความรู้

การจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

๑. ส่วนที่เป็นใจความหลักหรือใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ

๒. ส่วนที่เป็นใจความรองหรือพลความหรือส่วนที่ขยายใจความหลัก คือ ประโยคที่ช่วยขยายความประโยคความสำคัญเป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือรายละเอียด

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ข่าว

ข่าว (News) คือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจของประชาชน ข่าวที่ดีต้องมีความสำคัญ มีความน่าสนใจ โครงสร้างสำคัญของข่าวแบ่งเป็น ๓ ส่วน มีพาดหัวข่าว ความนำ เนื้อข่าว การนำเสนอข่าวต้องตรงไปตรงมา ประเภทของข่าวโดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่มดังนี้

๑. ข่าวหนัก (Hard news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระหนักสมองและมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคนส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา ฯลฯ
๒. ข่าวเบา (Soft news) คือ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเบาสมองมุ่งให้ความบันเทิงเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น แม้จะมีความสำคัญและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่น้อยกว่าข่าวหนักแต่ชาวบ้านสนใจมากกว่า เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ฯลฯ

การอ่านจับใจความสำคัญข่าว

การรายงานข่าวโดยทั่วไปมุ่งเสนอสาระสำคัญอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้อ่านจับใจความได้รวดเร็วที่สุด โครงสร้างและรูปแบบของการเขียนข่าวจะมีส่วนชี้แนะการจับใจความให้ถูกต้องและรวดเร็วได้มาก แนวทางการอ่านจับใจความข่าวอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรพิจารณา ดังนี้

๑. พาดหัวข่าว เป็นจุดบอกรายละเอียดที่สำคัญที่สุดของข่าวได้ชัดเจนและรวดเร็ว เพราะจะประมวลหัวใจของข่าวทั้งหมดมาเสนอไว้อย่างสั้น ๆ เป็นอันดับแรก หากได้ใจความสำคัญชัดเจนเพียงพอแก่ความต้องการแล้ว ไม่ต้องอ่านส่วนอื่นอีกก็ได้

๒. ความนำหรือวรรคหน้า เป็นส่วนต่อเนื่องจากพาดหัวข่าว ความนำหรือวรรคหน้าจะเป็นการสรุปใจความสำคัญของข่าวทั้งหมดไว้อย่างสั้น ๆ และชัดเจนที่สุด ฉะนั้นถ้ามีเวลาในการอ่านข่าวน้อยหรือไม่ต้องการรายละเอียดของข่าว เพียงการอ่านพาดหัวข่าวและความนำ หรือวรรคหน้าก็สามารถจับใจความสำคัญของข่าวได้แล้ว

๓. เนื้อข่าว นับเป็นรายละเอียดที่ขยายใจความสำคัญของข่าวเท่านั้น แต่ถ้าต้องการเพียงใจความสำคัญของข่าวโดยไม่สนใจรายละเอียดมากนัก ไม่ต้องอ่านเนื้อข่าวเลยก็ได้ อย่างไรก็ตามในบางครั้งการพาดหัวข่าวและการเขียนความนำหรือวรรคหน้ามุ่งเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านเกินไป จนทำให้ประเด็นข่าวเปลี่ยนไป หากได้ตรวจสอบจากเนื้อข่าวทั้งหมดอีกครั้งก็จะทำให้สามารถจับใจความข่าวได้อย่างแม่นยำขึ้น

ที่มา : แววมยุรา เหมือนนิล, การอ่านจับใจความ (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๑),

ข่าว มดคันไฟอิวิคต้า

มดคันไฟตัวใหม่ หรือ มดคันไฟอิวิคต้า (*Solenopsis invicta*) มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปอเมริกาใต้ ต่อมาได้แพร่กระจายไปเกือบทั่วโลก และเริ่มขยายพันธุ์เข้ามาในเอเชียเมื่อสองถึงสามปีนี้ได้พบได้ในไต้หวันและฮ่องกง และคาดว่าจะเข้ามาสู่ประเทศไทยในไม่ช้านี้ มดคันไฟอิวิคต้าสามารถปรับตัวและขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว

จนประเทศที่มีการระบาดของมดคันไฟอิวิคต้าต้องมีการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยขึ้น มา เพื่อยับยั้งการขยายพันธุ์ บรรเทาความเดือดร้อนของผู้ที่โดนต่อย และเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการกัดกินพืชผักต่าง ๆ มดคันไฟอิวิคต้าชอบสร้างถิ่นอาศัยบริเวณที่มีน้ำไหลเวียน มีปริมาณ น้ำฝนมากกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตรต่อปี อาทิ พื้นที่การเกษตร สวนป่า พุ่มหญ้า ฝั่งแม่น้ำลำคลอง ชายฝั่งทะเล ทะเลทราย และสนามกอล์ฟ มักสร้างถิ่นอาศัยแบบเป็นรังหรือเป็นจอมโดยใช้มูลดิน ซึ่งจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางมากกว่า ๑ เมตร ความสูงประมาณ ๔-๒๔ นิ้ว ส่วนมดคันไฟที่มีอยู่ในไทยจะสร้างรังเรียบ ๆ กับพื้น ไม่มีจอม และมีจำนวนประชากรมากถึง ๕๐๐,๐๐๐ ตัวต่อรัง ขณะที่มดคันไฟธรรมดาจะมีเพียง ๑๐,๐๐๐ ตัวต่อรัง สำหรับรูปร่างหน้าตาภายนอกของมดคันไฟอิวิคต้านี้แทบจะไม่มีแตกต่างจากมดคันไฟที่พบเห็นในประเทศไทย แต่จะมีผิวลำตัวเรียบและสดใสมากกว่า และถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นว่าไม่มีพินตรงกลางริมฝีปากบน ซึ่งส่วนใหญ่จะมองด้วยตาเปล่าไม่ค่อยเห็นต้องอาศัยแว่นขยายช่วย... รศ.ดร.เดชา วิวัฒน์วิทยา แห่งภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เล่าให้ฟังถึงเรื่องของมดคันไฟอิวิคต้า

มดคันไฟตัวใหม่นี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศเพราะอาณาจักรของมดชนิดนี้ ชอบทำลายอย่างมาก พวกมันจะครอบคลุมาณาเขตบ้านเนื่องจากมดชนิดนี้มีจำนวนมากและรุกราน การขาดศัตรูธรรมชาติจึงทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มดคันไฟตัวใหม่นี้จะเข้าโจมตีไข่นก และสัตว์เลื้อยคลานที่อายุน้อยจำนวนมาก และ

ในพื้นที่ที่มีมดชนิดนี้สูงมากจะเข้าทำลายสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก เช่น พวงสัตว์ฟันแทะ และยุงล่ากลุ่มผึ้งที่หากินเดี่ยว ๆ ด้วย

สำหรับผลกระทบต่อมนุษย์นั้นพบว่า เหล็กในจากมดชนิดนี้มีพิษสะสมทำให้เกิดอาการใหม่และคันอย่างรุนแรง พิษจะออกฤทธิ์อยู่นานเป็นชั่วโมงและเป็นเม็ดตุ่มพองซึ่งกลายเป็นหนองสีขาว เมื่อตุ่มหนองนี้แตกก็สามารถมีแบคทีเรีย เข้าไปและเป็นแผลเป็น บางคนที่มีอาการแพ้อย่างรุนแรงจะก่อให้เกิดอาการหมดสติและเสียชีวิตได้ มดชนิดนี้มีความก้าวร้าวสูงมากเมื่อมันตอยจะ นิสสารพิษกลุ่ม alkaloid ทำให้เนื้อเยื่อตาย มีรายงานว่าทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา มีประชาชนประมาณ ๒๕,๐๐๐ คน ที่ต้องหาหมอเพื่อรักษาจากการโดนตอยของมดชนิดนี้ และด้วยวิธีการโจมตีเหยื่อแบบรุ่มตอยเป็นร้อย ๆ ตัว ทำให้เหยื่อที่มีขนาดไม่ใหญ่มากได้รับบาดเจ็บถึงขั้นวิกฤตได้เลย

ในสหรัฐอเมริกาชนิดนี้สร้างความเสียหายทางการเกษตรได้ในวงกว้าง ด้วยการเข้าไปทำลายระบบรากของพืช เช่น ถั่วเหลือง พืชตระกูลส้ม ข้าวโพด กะหล่ำ มันฝรั่ง ถั่วลิสง ทานตะวัน ข้าวฟ่าง มะเขือ ถั่วเขียว เป็นต้น และทำความเสียหายในเครื่องมือการเกษตร สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า พื้นที่สาธารณะ อุปกรณ์ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ รถยนต์ ปัจจุบัน มดชนิดนี้สร้างความเสียหายมาก กว่า ๓๒๐ ล้านดอลลาร์ ใน ๑๒ รัฐทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา และเปอร์โตริโก อย่างไรก็ตามในอเมริกาค้นไฟชนิดนี้เป็นตัวทำหั่นที่ดีเยี่ยมในธรรมชาติ และเป็นการควบคุมทางชีววิธีสำหรับศัตรูพืชหลายชนิด เช่น หนอนเจาะต้นอ้อย มวนที่เป็นศัตรูข้าว แมลงหางหนีบ เพลี้ยอ่อน ตัวงวง หนอนคืบถั่วเหลือง หนอนกินใบฝ้าย ต่อสน แต่มดชนิดนี้ก็ยังเป็นตัวทำลายแมลงพวกผสมเกสร เช่น ผึ้งที่สร้างรังใต้ดิน และยุงกินเมล็ด ใบ ราก เปลือก น้ำหวาน น้ำเลี้ยง เชื้อรา และมูลต่าง ๆ เป็นอาหารด้วย ซึ่งจะสร้างมูลค่าความเสียหายต่ออุตสาหกรรมการเกษตรนับพันล้านบาทต่อปี ซึ่งขณะนี้ มีแนว โนมสูงที่มดค้นไฟชนิดนี้จะเข้ามาในประเทศไทยด้วยการติดมากับเรือสินค้าหรือ การขนส่งอื่น ๆ

ที่มา : <https://www.sanook.com/news>.

แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R
 บทอ่านประเภท.....

ขั้นตอน	รายละเอียด
S : Survey สำรวจ
Q : Question ตั้งคำถาม
R : Read การอ่าน	
R : Record จดบันทึก

ขั้นตอน	รายละเอียด
R : Recite สรุปความ
R : Reflect อภิปราย แสดงความ คิดเห็น	จุดมุ่งหมายของเรื่อง ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข่าวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ใจความสำคัญของข่าวเรื่องนี้เป็นอะไร
 - ก. ถิ่นกำเนิด
 - ข. การขยายพันธุ์
 - ค. ผลกระทบ
 - ง. จำนวนมดคันไฟ
๒. มดคันไฟอิวิคต้า (*Solenopsis invicta*) มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ใด
 - ก. อเมริกาใต้
 - ข. ไต้หวัน
 - ค. ฮองกง
 - ง. ไทย
๓. มดคันไฟอิวิคต้าชอบสร้างถิ่นอาศัยบริเวณใด
 - ก. บ่อน้ำขัง
 - ข. เสาบ้าน
 - ค. พื้นที่การเกษตร
 - ง. บ้านเรือน
๔. มดคันไฟตัวใหม่นี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างไร
 - ก. ทำให้ฝนไม่ตกตามฤดูกาล
 - ข. การขาดศัตรูธรรมชาติจึงทำให้ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
 - ค. ทำร้ายสัตว์ใหญ่ให้หมดไป
 - ง. ถูกทุกข้อ
๕. ผลกระทบต่อมนุษย์ ทำให้เกิดอาการอย่างไร
 - ก. ไข้สูง
 - ข. อาเจียน
 - ค. เมื่อยเนื้อเมื่อยตัว
 - ง. ผิวไหม้และคันอย่างรุนแรง
๖. มดชนิดนี้สร้างความเสียหายทางการเกษตรได้ในวงกว้าง ด้วยการเข้าไปทำลายอะไรของพืช
 - ก. ราก
 - ข. ลำต้น
 - ค. ใบ
 - ง. ผล

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ
(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๔. ผลการสอน

.....
.....
.....

๕. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๖. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ
(นางสาวกวิสรา อินทร์เทพ)
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ
(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ตติยานุเคราะห์)

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยวิจัยวิจารณ์งานเขียนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียน (บทความ) เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย และหลักการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนนำไปสู่การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K / P /A)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

๓.๓ นักเรียนมีวินัยในการทำงาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะสำคัญ

มีทักษะในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน / ชิ้นงาน

บันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ลงในแบบบันทึก

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ ข้าวพันธุ์ดี แล้วครูตั้งคำถามว่า

๑.๑ คนเรามีชีวิตอยู่ได้จะต้องรับประทานอาหารให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย สิ่งใดที่คนไทยบริโภคเป็นอาหารหลัก

แนวคำตอบ : ข้าว

๒. นักเรียนร่วมทำกิจกรรม ตอบไวได้รางวัล โดยครูให้นักเรียนออกมาเขียนชนิดของข้าวที่นักเรียนรู้จัก จากนั้นครูมอบรางวัลให้นักเรียนที่เขียนได้มากที่สุด

๓. ครูโยนเข้าสู่เนื้อหาของบทความที่จะนำมาให้นักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญว่าเป็นเรื่อง วิวัฒนาการของข้าวไทย นั่นคือ ข้าวกล้องพะวงอก ผ่านงานเขียนประเภทบทความ

ขั้นสอน

๔. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ๔R

๕. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญของบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะวงอก ตามขั้นตอนของ SQ๔R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้

ขั้นที่ ๑ สำรวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตารวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ในช่อง S

ขั้นที่ ๒ ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่ยังไม่เข้าใจในเนื้อเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง Q

ขั้นที่ ๓ อ่านเพื่อหาคำตอบ R๑ (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ การจดบันทึก R๒ (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๒ (Record)

ขั้นที่ ๕ พุดสรุปใจความสำคัญ R๓ (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง วัฏสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๓ โดยเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ขั้นที่ ๖ อภิปรายแสดงความคิดเห็น R๔ (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๔ (Reflect)

๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะวงอก ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

๗. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทบทความ

๙. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๙.๑.๑ ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียนประเภทบทความ เรื่อง ข้าวกล้องพะวงอก

๙.๑.๒ แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญบทความแบบ SQ๔R

๙.๑.๓ แบบทดสอบท้ายบทเรียน

๙.๒ แหล่งเรียนรู้

๙.๒.๑ ห้องสมุดเสรรฐภักดี โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนเคราะห์)

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) - บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้	สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจแบบบันทึก การอ่านจับใจความ สำคัญบทความแบบ SQ๔R	แบบประเมิน แบบบันทึกการอ่าน จับใจความสำคัญ บทความแบบ SQ๔R	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมิน สมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ SQ&R

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็น

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง เสนอเนื้อหาอย่าง สร้างสรรค์ มีประเด็น น่าสนใจและข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ และข้อมูล ครบถ้วน	เนื้อหา มีความ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง
๒. อักษรวิธี	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๕ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกด คำการันต์ คำชื่อ เฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย การลำดับ ความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย แต่การ ลำดับความวกวน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม การลำดับความวกวน
๔. การตรง ต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน และส่งงานตรง เวลาที่กำหนด	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่ส่งงานล่าช้า ไม่เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรง เวลา และส่งงานล่าช้า เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย
๕. ความเป็น ระเบียบ	สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ แบ่งวรรค ตอนได้เหมาะสม อ่านง่าย	สะอาด เรียบร้อย มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แบ่งวรรคตอน ได้เหมาะสม	สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๗ ตำแหน่ง	ไม่สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ๗ ตำแหน่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

๑๗ - ๒๐ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
๑๓ - ๑๖ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
๙ - ๑๒ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
๕ - ๘ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วลงคะแนนตามประเด็นที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ คะแนน (ดี)	๒ คะแนน (พอใช้)	๑ คะแนน (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา หรือนักเรียนตั้งใจเรียนตลอดเวลา	เข้าเรียนสายไม่เกิน ๕ นาที หรือนักเรียนตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง	เข้าเรียนสายเกิน ๕ นาที หรือนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุย ขณะที่ครูสอน	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นขณะที่ครูสอน ๑-๒ ครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุย หรือเล่นกันขณะครูสอนมากกว่า ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ หรือรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจ และขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ระดับ “พอใช้” ขึ้นไป

ใบความรู้

การจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

๑. ส่วนที่เป็นใจความหลักหรือใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ

๒. ส่วนที่เป็นใจความรองหรือผลความหรือส่วนที่ขยายใจความหลัก คือ ประโยคที่ช่วยขยายความประโยคความสำคัญเป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือรายละเอียด

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

บทความ

บทความ หมายถึง ข้อเขียนซึ่งอาจจะเป็นรายงานหรือการแสดงความคิดเห็น มักตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ วารสาร สารานุกรม เป็นต้น บทความจึงเป็นความเรียงประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดประสงค์หลายลักษณะ เช่น เพื่อแสดงความรู้ เสนอข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต วิเคราะห์วิจารณ์ ฯลฯ โดยต้องเขียนอย่างมีหลักฐาน มีเหตุผล น่าเชื่อถือ หากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต้องเป็นในทางที่สร้างสรรค์

ประเภทของบทความ

ประเภทของบทความแบ่งตามเนื้อหาบทความได้เป็น ๑๑ ประเภท ได้แก่

๑. บทบรรณาธิการ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้น เพื่อแสดงแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. บทความสัมภาษณ์เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง หรือเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลนั้นหรือจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน

๓. บทความแสดงความคิดเห็นทั่วไป มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น หยิบยกปัญหาเหตุการณ์หรือเรื่องที่ประชาชนสนใจมาแสดงความคิดเห็น หรือผู้เขียนเสนอความคิดเห็นสนับสนุน หรือคัดค้าน หรือทั้งสนับสนุนและคัดค้านความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันของคนอื่น ๆ เป็นต้น

๔. บทความวิจารณ์เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผลและหลักวิชาเป็นสำคัญ

๕. บทความวิเคราะห์เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด โดยแยกแยะให้เห็นส่วนต่าง ๆ ของเรื่องนั้น ผู้เขียนเสนอความคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวนั้นอย่างละเอียด แสดงข้อเท็จจริงเหตุผลเพื่อให้ผู้อ่านได้ความรู้ ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกิดความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้นแบ่งเป็นบทความวิเคราะห์ข่าวและบทความวิเคราะห์ปัญหา

๖. บทความสารคดีท่องเที่ยว มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีทัศนียภาพสวยงามหรือมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยว ชักชวนให้สนใจไปพบเห็นสถานที่นั้น ๆ

๗. บทความกึ่งชีวประวัติเป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่านทราบโดยเฉพาะคุณสมบัติหรือผลงานเด่นที่ทำให้บุคคลนั้นมีชื่อเสียง ประสบความสำเร็จในชีวิตเพื่อชื่นชม ยกย่องเจ้าของประวัติและชี้ให้ผู้อ่านได้แง่คิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๘. บทความรอบปีเป็นบทความที่มีเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์พิธีการในเทศกาลหรือวันสำคัญ เช่น วันสำคัญทางศาสนา ทางประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ เป็นต้น

๙. บทความให้ความรู้ทั่วไป ผู้เขียนจะอธิบายให้ความรู้และคำแนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น มารยาทการเข้าสังคม การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคลิกภาพ เคล็ดลับการครองชีวิตคู่ เป็นต้น

๑๐. บทความเชิงธรรมะ จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย หรือให้คติในแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนา เสนอหาทางแก้ปัญหาตามแนวพุทธปรัชญา

๑๑. บทความวิชาการ มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

บทความ เรื่อง ข้าวกล้องเพาะงอก

ข้าวกล้องเพาะงอก คืออะไร

ข้าวกล้องเพาะงอก คือ ข้าวกล้องที่นำมาแช่น้ำเพื่อทำให้งอก ซึ่งข้าวกล้องที่จะนำมาแช่น้ำ ต้องผ่านการกะเทาะเปลือกมาไม่เกิน ๒ สัปดาห์ ในขณะที่เมล็ดข้าวกล้องเริ่มงอก สารอาหารที่เก็บสะสมไว้ในเมล็ดข้าวจะถูกย่อยสลายโดยกระบวนการทางชีวเคมี โดยสารอาหารพวกคาร์โบไฮเดรตจะถูกย่อยสลายได้เป็นคาร์โบไฮเดรตที่มีโมเลกุล เล็กกล และน้ำตาล ส่วนสารอาหารพวกโปรตีนจะถูกย่อยสลายได้เป็นกรดอะมิโน และมีการสะสมสารเคมีที่สำคัญ เช่น แกมมาออริซานอล (Gamma-Oryzanol) และโดยเฉพะสารแกมมา อะมิโนบิวทีริก แอซิด (Gamma Amino butyric acid; GABA) ซึ่ง จากงานวิจัย ของสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าข้าวกล้องเพาะงอกมีปริมาณสาร GABA สูงมากกว่าข้าวกล้องปกติ ๑๕.๒-๑๙.๕ มิลลิกรัมต่อ ๑๐๐ กรัมจะเห็นได้ว่าสารอาหารที่สำคัญในข้าวกล้องเพาะงอกไม่แตกต่างไปจากข้าวกล้อง ปกติ เพียงแต่ว่าข้าวกล้องงอกจะมีปริมาณของสาร GABA เพิ่มขึ้น

สาร GABA นั้น เป็นกรดอะมิโนที่ผลิตจากกระบวนการ decarboxylation ของกรดกลูตามิก สาร GABA ช่วยทำให้เกิดการรักษาสมดุลในสมอง ทำให้เกิดความผ่อนคลาย ช่วยลดความดันโลหิต ลดอาการอัลไซเมอร์ และช่วยในการเจริญเติบโต ทำให้เกิดการสร้างเนื้อเยื่อในร่างกาย เนื่องจากสาร GABA ไปกระตุ้นต่อมไร้ท่อให้ทำหน้าที่ผลิตฮอร์โมนที่ช่วยในการเจริญเติบโต ดังนั้นการเลือกซื้อข้าวเพื่อบริโภคในครั้งต่อไปขอแนะนำให้เลือกซื้อ ข้าวกล้องเพาะงอก เพราะให้คุณค่าทางอาหารที่สูงกว่าข้าวกล้องปกติ

คุณค่าทางอาหาร ประโยชน์และสรรพคุณของข้าวกล้องเพาะงอก

ข้าวกล้องเพาะงอกมีคุณค่าทางอาหารที่สูงมาก ทำให้ส่วนต่างๆ ของร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- สารต้านอนุมูลอิสระกลุ่มฟีนอลิก (phenolic compounds) ช่วยยับยั้งการเกิดฝ้า ชะลอความแก่
- สารออริซานอล (orizanal) ลดอาการผดผื่นของวัยทอง
- สารกาบา (GABA) ช่วยป้องกันโรคอัลไซเมอร์ หรือโรคสูญเสียความทรงจำ ช่วยผ่อนคลายทำจิตใจสงบ

หลับสบาย ลดความเครียดวิตกกังวล ลดความดันโลหิต

- โยอาหาร (food fiber) ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ป้องกันมะเร็งลำไส้
- วิตามินอี (vitamin E) ลดการเหี่ยวย่นของผิว

ข้าวกล้องเพาะงอกมีอะไรดีกว่าข้าวขาว

- สาร GABA ช่วยทำให้เกิดการรักษาสมดุลในสมอง ทำให้เกิดความผ่อนคลาย ช่วยลดความดันโลหิต ลดอาการอัลไซเมอร์ และช่วยในการเจริญเติบโต ข้าวกล้องเพาะงอกมีวิตามินบี ๑ มากกว่าข้าวขาวประมาณ ๔ เท่า ถ้ากินเป็นประจำ จะป้องกันโรคเหน็บชา

- วิตามินบี ๒ มีมากจะป้องกันโรคปากนกกระบอก
- วิตามินบีรวม มีมากกว่าจะป้องกัน และบรรเทาอาการอ่อนเพลียและขาไม่มีแรง อาการปวดแสบและเสียวในขา ปวดน่อง ปวดกล้ามเนื้อ ลึนแตกหรือมีแผล ริมฝีปากเจ็บหรือมีแผล โรคผิวหนังบางชนิด โรคปลายประสาทอักเสบ และโรคเกี่ยวกับระบบประสาทบางชนิด

- วิตามินบีรวม ยังบำรุงสมอง ทำให้เรียนเก่งขึ้นและเจริญอาหาร

- ธาตุเหล็ก มีมากเป็น ๒ เท่า ช่วยป้องกันโลหิตจาง

- แคลเซียม มีมากกว่า จะทำให้กระดูกแข็งแรง ช่วยป้องกันไม่ให้เป็นตะคริว

- ไขมัน มีมากกว่าให้พลังงานแก่ร่างกาย

- กากอาหาร มีมากกว่าจะช่วยป้องกันท้องผูก และมะเร็งลำไส้ใหญ่

- เกลือแร่และวิตามินต่างๆ ในข้าวกล้อง มีรวมกัน ๒๐ กว่าชนิด มีหน้าที่ทำให้การทำงานของส่วนต่างๆ ของร่างกายทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างส่วนที่สึกหรอ

- โปรตีน มีมากกว่าช่วยเสริมสร้างส่วนที่สึกหรอ
- แป้ง (คาร์โบไฮเดรต) มีน้อยกว่าข้าวขาว ช่วยลดความอ้วน ส่วนคนที่ผอมจะสมบูรณ์ขึ้น เนื่องจากได้รับสารอาหารต่างๆ ที่มีประโยชน์เพิ่มขึ้น

- มีผลทำให้สุขภาพจิตและสติปัญญาดีขึ้น เพราะสุขภาพกายดีขึ้น

นอกจากนี้ยังเหมาะสำหรับกลุ่มคนที่กำลังไดเอตอยู่ เนื่องจากเปลือกที่มีเยื่อบางๆ หุ้มติดกับเนื้อข้าวอยู่จะเหนียว แดกด้วยยาก ซึ่งเยื่อนี้ไม่สามารถย่อยได้ในร่างกายเราทำให้ไม่ได้รับพลังงานจากคาร์โบไฮเดรต มีพื้นที่สัมผัสกับน้ำย่อยน้อยกว่าในข้าวขาว ทำให้อินซูลินที่หลั่งออกมาน้อย ร่างกายก็เลยใช้พลังงานจากไขมัน ซึ่งต่างจากข้าวขาวธรรมดาที่ปกติก็มีพื้นที่สัมผัสกับน้ำย่อยในร่างกายเยอะอยู่แล้ว พอรับประทานข้าวขาวเข้าไป ก็ยิ่งสัมผัสกับน้ำย่อยมากขึ้นทำให้ได้รับน้ำตาลกลูโคสมาก เมื่ออินซูลินหลั่งออกมาก็จะนำกลูโคสเข้าไปทำให้ร่างกายหยุดใช้พลังงานจากไขมันแล้วหันมาใช้พลังงานจากคาร์โบไฮเดรตแทนนั่นเอง

วิธีการเลือกข้าวกล้องเพาะงอกและการเก็บรักษา

ถุงปิดสนิท ไม่มีรอยแห้วตรงปลายเมล็ดข้าวมีสีขุ่นกว่าข้าวขาว และหากมีสีเขียวอ่อนๆ ติดอยู่ แสดงว่าใหม่ สดเพิ่งเก็บเกี่ยวมาใหม่ๆ ไม่ถูกขัดสีทิ้งไป ข้าวต้องอบหรือตากแห้งสนิท ไม่มีกลิ่นอับชื้น หรือขึ้นรา บรรจุในถุงสะอาด ระบุสถานที่ วันเดือนปีที่ผลิต ควรเก็บในที่สะอาด มืดซิด ไม่มีมอดหรือแมลงสาบ ซ้ำปริมาณที่รับประทานหมดภายใน ๒ - ๓ สัปดาห์ เนื่องจากอายุจะสั้นกว่าข้าวขาว ซึ่งเกิดความชื้นง่ายทำให้เกิดเชื้อราได้

ที่มา : www.facebook.com/ข้าวหงษ์ทองไลฟ์ ข้าวอร่อยเพื่อสุขภาพ.

แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ4R
 บทอ่านประเภท.....

ขั้นตอน	รายละเอียด
S : Survey สำรวจ
Q : Question ตั้งคำถาม
R : Read การอ่าน	
R : Record จดบันทึก

ขั้นตอน	รายละเอียด
R : Recite สรุปความ
R : Reflect อภิปราย แสดงความ คิดเห็น	จุดมุ่งหมายของเรื่อง ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข่าวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้าวกล้องเพาะงอก คือ อะไร

ก. ข้าวสาร

ข. ข้าวที่นำมาแช่น้ำเพื่อทำให้งอก

ค. ข้าวที่หุงสุกแล้ว

ง. ข้าวที่รอการเก็บเกี่ยว

๒. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

ก. วิธีการปลูกข้าวกล้องเพาะงอก

ข. วิธีการนำมาประกอบอาหาร

ค. ประโยชน์ของข้าวกล้องเพาะงอก

ง. ข้อ ก และ ข ถูก

๓. สาร GABA ที่อยู่ในข้าวกล้อง คืออะไร

ก. วิตามินเอ

ข. วิตามินบี

ค. เกลือแร่

ง. กรดอะมิโน

๔. สาร GABA มีประโยชน์ต่อร่างกาย ยกเว้นข้อใด

ก. ทำให้เกิดการรักษาสมดุลในสมอง

ข. ทำให้เกิดความผ่อนคลาย

ค. ทำให้กระดูกแข็งแรง

ง. ทำให้ลดอาการอัลไซเมอร์

๕. ข้าวกล้องเพาะงอกมีคุณค่าทางอาหารที่สูงมาก ทำให้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกเว้นคุณค่าข้อใด

ก. สารต้านอนุมูลอิสระกลุ่มฟีนอลิก (phenolic compounds) ช่วยยับยั้งการเกิดฝ้า ชะลอความแก่

ข. โยใยอาหาร (food fiber) ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ป้องกันมะเร็งลำไส้

ค. วิตามินซี (vitamin C) ช่วยให้การสดชื่น

ง. วิตามินอี (vitamin E) ลดการเหี่ยวเหี่ยวของผิว

๖. วิธีการเลือกข้าวกล้องเพาะงอก ควรเลือกอย่างไร

ก. เมล็ดข้าวสีใส แฉววาว

ข. ปลายเมล็ดข้าวมีสีขุ่น

ค. เล็ดที่หักเป็นท่อน ๆ

ง. เมล็ดที่ไม่มีปลายข้าวติดอยู่

๗. วิธีการเก็บรักษาข้าว ควรเก็บไว้ให้ดี ยกเว้นข้อใด

ก. ข้าวต้องอบหรือตากแห้งสนิท ไม่มีกลิ่นอับชื้น หรือขึ้นรา

ข. บรรจุในถุงสะอาด

ค. ควรเก็บในที่สะอาด มิดชิด ไม่มีมอดหรือแมลงสาบ

ง. ซื้อมาในจำนวนมาก ๆ เพื่อให้สามารถกินได้นาน

๘. จากบทความ นักเรียนคิดว่าคนไทยควรตระหนักถึงสิ่งใด

ก. สุขภาพร่างกาย และประโยชน์ของข้าว

ข. ช่วยอุดหนุนผลผลิตของชาวนา

ค. การอนุรักษ์ข้าว

ง. ไม่มีข้อถูก

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ

(นางวณิชชา เตี่ยวณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียน (เรื่องสั้น) เวลา ๑ ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชื่อหน่วยวิจัยฯ วิจารณ์งานเขียนไทย

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความหมาย และหลักการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนนำไปสู่การนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K / P /A)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)

๓.๓ นักเรียนมีวินัยในการทำงาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๕. สมรรถนะสำคัญ

มีทักษะในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน / ชิ้นงาน

บันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ลงในแบบบันทึก

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ทายสิ ฉันอยากทำอาชีพอะไร” โดยให้นักเรียนออกมาวาดรูปอาชีพที่ตนเองอยากทำ กำหนดเวลาคนละ ๑ นาที จากนั้นให้เพื่อนที่เหลือช่วยกันตอบ

๒. ครูสุรปูอาชีพจำนวนอาชีพที่นักเรียนวาดบนกระดาน จากนั้นครูวาดรูป “ช่างตัดผม” แล้วโยงเข้าสู่เนื้อหาของงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่จะนำมาให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญ

๓. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ว่า นักเรียนจะได้ทำความรู้จักกับงานเขียนประเภทเรื่องสั้น เรื่อง เพื่อนบุญย์ พร้อมทั้งฝึกจับใจความงานเขียนประเภทเรื่องสั้นโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ๔R

ขั้นสอน

๔. ครูทบทวนขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ๔R

๕. นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น เรื่อง เพื่อนบุญย์ ตามขั้นตอนของ SQ๔R โดยครูเป็นผู้ชี้แนะดังนี้

ขั้นที่ ๑ สำรวจ (Survey) นักเรียนอ่านโดยกวาดสายตารวดเร็วตลอดทั้งเรื่อง เพื่อเป็นการสำรวจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จากนั้นบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ในช่อง S

ขั้นที่ ๒ ตั้งคำถาม (Question) ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แล้วทำไมถึงทำเช่นนั้น รวมถึงสิ่งที่ยังไม่เข้าใจในเรื่อง จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง Q

ขั้นที่ ๓ อ่านเพื่อหาคำตอบ R๑ (Read) นักเรียนอ่านนิทานอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ การจดบันทึก R๒ (Record) นักเรียนจดสาระสำคัญของเรื่องที่ได้จากการอ่านเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๒ (Record)

ขั้นที่ ๕ พุดสรุปใจความสำคัญ R๓ (Recite) ให้นักเรียนพุดสรุปใจความสำคัญของนิทาน เรื่อง วัวสามสหายกับสิงโต ถ้ายังไม่แน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๓ โดยเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ขั้นที่ ๖ อภิปรายแสดงความคิดเห็น R๔ (Reflect) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนเรียน มีความคิดสอดคล้องหรือความคิดไม่สอดคล้อง เช่น ข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม จากนั้นบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญแบบ SQ๔R ช่อง R๔ (Reflect)

๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องสั้น เรื่อง เพื่อนบุญย์ ว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร และข้อคิดที่ได้จากการอ่านอย่างสั้น ๆ หลังจากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยครูเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

๗. ครูประเมินผลการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทเรื่องสั้น

๙. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

๙.๑ สื่อการเรียนรู้

๙.๑.๑ ใบความรู้ เรื่อง ความรู้งานเขียนประเภทบทความ เรื่อง เพื่อนบุญ

๙.๑.๒ แบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้นแบบ SQ๔R

๙.๑.๓ แบบทดสอบท้ายบทเรียน

๙.๒ แหล่งเรียนรู้

๙.๒.๑ ห้องสมุดเสฐภักดี โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

๑๐. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) - บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้	สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วมใน การตอบคำถาม	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้	ตรวจแบบบันทึก การอ่านจับใจความ สำคัญเรื่องสั้น แบบ SQ๔R	แบบประเมิน แบบบันทึก การอ่านจับ ใจความสำคัญ เรื่องสั้น แบบ SQ๔R	ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ (A) - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมิน คุณลักษณะ	แบบประเมิน คุณลักษณะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมิน สมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ ระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกการอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ SQ&R

คำชี้แจง : เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมเป็นรายบุคคลสร้างขึ้นเพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินนักเรียนเป็น

องค์ประกอบ ที่ประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
๑. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง เสนอเนื้อหาอย่าง สร้างสรรค์ มีประเด็น น่าสนใจและข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา มีความสอดคล้อง กับชื่อเรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ และข้อมูล ครบถ้วน	เนื้อหา มีความ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และข้อมูลครบถ้วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง
๒. อักษรวิธี	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๕ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกด คำการันต์ คำชื่อ เฉพาะ ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่ง	ใช้คำที่ถูกต้อง สะกดคำ การันต์ คำชื่อเฉพาะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ผิด ๗ ตำแหน่งขึ้นไป
๓. การใช้ ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย การลำดับ ความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย แต่การ ลำดับความวกวน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม การลำดับความวกวน
๔. การตรง ต่อเวลา	เข้าชั้นเรียน และส่งงานตรง เวลาที่กำหนด	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา แต่ส่งงานล่าช้า ไม่เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรง เวลา และส่งงานล่าช้า เกิน ๒ วัน	เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ส่งงานที่ได้รับ มอบหมาย
๕. ความเป็น ระเบียบ	สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ แบ่งวรรค ตอนได้เหมาะสม อ่านง่าย	สะอาด เรียบร้อย มีรอย ขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๓ ตำแหน่ง แบ่งวรรคตอน ได้เหมาะสม	สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ไม่เกิน ๗ ตำแหน่ง	ไม่สะอาด เรียบร้อย มี รอยขีด ขีด ฆ่า ลบ ๗ ตำแหน่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

๑๗ - ๒๐ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก
๑๓ - ๑๖ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ดี
๙ - ๑๒ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
๕ - ๘ คะแนน	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วลงคะแนนตามประเด็นที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓ คะแนน (ดี)	๒ คะแนน (พอใช้)	๑ คะแนน (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา หรือนักเรียนตั้งใจเรียนตลอดเวลา	เข้าเรียนสายไม่เกิน ๕ นาที หรือนักเรียนตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง	เข้าเรียนสายเกิน ๕ นาที หรือนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน
ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจเรียน ไม่พูดคุยขณะที่ครูสอน	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยหรือเล่นขณะที่ครูสอน ๑ - ๒ ครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน พูดคุยหรือเล่นกันขณะครูสอนมากกว่า ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	นักเรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจหรือรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนขาดความตั้งใจและขาดความรับผิดชอบในการทำงาน และไม่สำเร็จตามเป้าหมาย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับคะแนน	ผลการประเมิน
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ระดับ “พอใช้” ขึ้นไป

ใบความรู้

การจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

๑. ส่วนที่เป็นใจความหลักหรือใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ

๒. ส่วนที่เป็นใจความรองหรือผลความหรือส่วนที่ขยายใจความหลัก คือ ประโยคที่ช่วยขยายความประโยคความสำคัญเป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือรายละเอียด

วิธีการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังนี้

๑. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ตัวเลข สถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
๓. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

เรื่องสั้น

เรื่องสั้น คือ เรื่องที่เล่าอย่างสั้น ๆ มีขนาดความยาวของเรื่องที่ไม่กำหนดตายตัว แต่ต้องใช้คำไม่มากนัก โครงเรื่องก็ต้องไม่มีความซับซ้อนจนเกินไป สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น แนวคิดของเรื่องก็มีเพียงแนวคิดเดียว

ลักษณะของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดีที่เกิดขึ้นในเมืองไทยประมาณรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) โดยได้แบบอย่างมาจากตะวันตก จึงมีลักษณะ ดังนี้

ความยาวเรื่องสั้นต้องมีความยาวพอประมาณ อ่านจบได้ในเวลาไม่เกิน ๕๐ นาที ตามขนาดมาตรฐานของเรื่องสั้นรุ่นเก่าควรมีจำนวนคำ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ คำ แต่ถ้าเป็นเรื่องสั้นสมัยใหม่ จัดเป็นเรื่องสั้นขนาดยาวอาจมีจำนวนคำได้ถึง ๑๐,๐๐๐ คำ

ต้องมีความหนาแน่น หมายถึง ต้องใช้สำนวนโวหาร การสร้างฉาก ตัวละคร บทสนทนา ฯลฯ ให้กระชับรัดกุมและมีประโยชน์ต่อการดำเนินเรื่องมากที่สุด

- **โครงเรื่อง (Plot)** เรื่องสั้นควรมีโครงเรื่องเดียว ไม่ซับซ้อนเป็นข้อขัดแย้งกันระหว่างตัวละครและต้องจบลงด้วยผลอย่างใดอย่างหนึ่ง

- **แก่นของเรื่องหรือแนวคิด** เรื่องสั้นควรมุ่งสอนแนวคิดหรือแก่นของเรื่องเพียงอย่างเดียว

- **ตัวละคร** เรื่องสั้นควรมีตัวละครน้อยตัวคือไม่ควรเกิน ๔ ตัว

- **ฉาก** เรื่องสั้นมีฉากที่เกิดจากพฤติกรรมของตัวละคร คือเหมาะกับตัวละคร และสภาพแวดล้อม

- **ตอนจบของเรื่อง (Climax)** ตอนจบของเรื่องสั้นมักให้ความรู้แก่ผู้อ่านถึงความสมบูรณ์ของเนื้อหา มี ๒ แบบ คือ จบอย่างธรรมดา และจบแบบหลีกเลี่ยงความคาดหมาย หรือจบแบบหักมุม

ชนิดของเรื่องสั้น แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด คือ

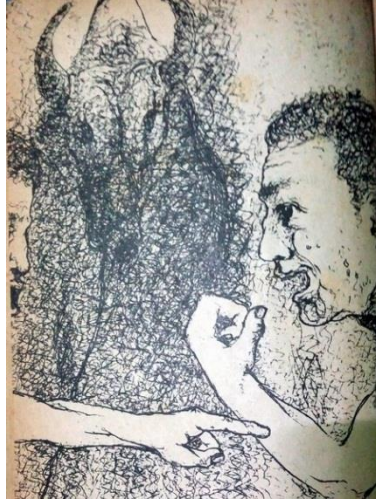
๑. เรื่องสั้นประเภทแสดงแนวคิด (Theme Story) คือ ผู้เขียนมีอุดมคติหรือต้องการชี้ให้เห็นความจริงอย่างใดอย่างหนึ่งของชีวิต

๒. เรื่องสั้นประเภทผูกเรื่อง (Plot Story) เรื่องสั้นประเภทนี้มีโครงเรื่องซับซ้อนน่าฉงน และจบชนิดที่ผู้อ่านคาดคิดไม่ถึง หรือนึกไม่ถึงว่าจะจบแบบนี้

๓. เรื่องสั้นประเภทที่เพ่งเล็งจะแสดงลักษณะของตัวละคร (Character Story) เป็นเรื่องสั้นประเภทที่ผู้เขียนถือตัวละครเป็นใหญ่ และต้องการจะเสนอลักษณะอย่างหนึ่งของคนเป็นสำคัญ

๔. เรื่องสั้นประเภทที่ถือฉากเป็นสำคัญ (Atmophere Story) เป็นการเขียนบรรยายสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งมีลักษณะที่ทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดไปตามพฤติกรรมและตัวละครมีอุดมคติ หรือต้องการชี้ให้เห็นความจริงอย่างหนึ่งของชีวิต

เรื่องสั้น เรื่องก่อกองทราย

วันอังคารที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ตอน เพื่อนบุญ

เพื่อนบุญเป็นเรื่องราวของพระภิกษุ ๒ รูปที่เคยเป็นเพื่อนรักกันมาก่อน เดิมหลวงตาเป็นไอ้แค้นผู้ซึ่งตีมเหล่าและเล่นการพนันเป็นชีวิตจิตใจ แล้ววันหนึ่งความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิตของแค้นและครอบครัวก็เกิดขึ้นเมื่อเพื่อนที่เคยรักกันมาแต่อดีตมาเยี่ยมเยียนที่บ้านและร้องขอบิณฑบาตความหลากหลายทั้งหลายของแค้นเพื่อตัวนายแค้นและลูกเมียให้พ้นจากนรก หลังจากนั้นนายแค้นก็ได้บวชเป็นพระแค้นจนได้กลายเป็นหลวงพ่อกแ้ก ๆ พำนักอยู่ในกุฏิเก่า ๆ เลี้ยงไก่แจ้แจกจ่ายชาวบ้านที่มาขอ ส่วนพระมหาที่เคยเป็นเพื่อนรักกันกับหลวงพ่อก็ได้กลายเป็นท่านอาจารย์ผู้ที่มีความศักดิ์สิทธิ์มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วสารทิศมีผู้คนต่างฐานะ ต่างเพศ ต่างวัยจากทั่วทุกทิศมุ่งหน้ามาสู่วัดไม่ขาดสาย ด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ นานา เช่น ขอหวย ขอน้ำมนต์ของขลังต่าง ๆ ส่วนค่าตอบแทนที่ท่านอาจารย์ได้รับจากคนเหล่านั้นก็นำมาถวายก็เต็มไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้พระมหาที่เคยเป็นเพื่อนร่วมโบญกับนายแค้นในอดีตกลายเป็นท่านอาจารย์ที่หลงมกยในทางโลกอาศัยอยู่บนกุฏิเป็นตึกหลังใหญ่ที่มีไฟฟ้าใช้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่ผู้คนนำมาถวายเช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์ พัดลม ฯ ท่านอาจารย์ในตอนนีเปลี่ยนเป็นคนละคนกับท่านมหาที่นายแค้นเคยเคารพและศรัทธา ท่านอาจารย์เคยพูดกับหลวงพ่อกว่า ในเมื่อชาวบ้านมีศรัทธานำมาถวายเราก็รับไว้ถึงอย่างไรก็ได้กับวัด แต่สำหรับหลวงพ่อกเห็นว่าสิ่งของเหล่านั้นมันมากเกินไป

วันหนึ่งหลังจากหลวงพ่อกับจากไปสวดงานศพของมรรคนายกขณะนั้นเวลาก็ประมาณเกือบเที่ยงคืน หลวงพ่อกได้มองไปทางตึกใหญ่เห็นไฟเปิดอยู่แต่เจ็บบสงัดจึงสงสัยเพราะปกติท่านอาจารย์จะปิดไฟตั้งแต่สี่ทุ่มหลวงพ่อกจึงเข้าไปดูในตึก ภาพที่หลวงพ่อกเห็นแล้วตกใจยิ่งนักก็คือข้าวของภายในตึกเกลื่อนกลาดและท่านอาจารย์นอนจมกองเลือดอยู่หน้าพระประธานใหญ่

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข่าวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ใจความสำคัญของเรื่องสั้น เรื่อง เพื่อนบุญ คืออะไร

- ก. ความโลภ
- ข. บาป-บุญ
- ค. การทำบุญ
- ง. ความเชื่อ

๒. เพื่อนบุญ กล่าวถึงใคร

- ก. แม่ชี
- ข. สามเณร
- ค. พระภิกษุ
- ง. ชาวบ้าน

๓. นายแคล้วบวชเป็นพระด้วยสาเหตุใด

- ก. แก่บ่น
- ข. เพื่อลูกเมีย
- ค. หนีความยากจน
- ง. หาคความสงบทางธรรม

๔. ใครพฤติกรรมไม่เหมาะสม หากินกับความเชื่อของชาวบ้าน

- ก. พระแคล้ว
- ข. พระมหา
- ค. ชาวบ้าน
- ง. ถูกทุกข้อ

๕. พระมามีชื่อเสียงโด่งดังด้วยการทำสิ่งใด

- ก. เลขหวย
- ข. น้ำมันต์
- ค. ของขลัง
- ง. ถูกทุกข้อ

๖. พระมหาภรรณาภาพด้วยสาเหตุใด

- ก. แก่ชรา
- ข. หัวใจวายเฉียบพลัน
- ค. ถูกทำร้าย
- ง. ข้อ ก และ ข ถูก

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

ลงชื่อ

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ภาคผนวก ข

(ค) ค่าความสอดคล้อง (IOC : Item-Objective Congruence)

- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย
- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย
- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างสภาพปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอ่าน SQ4R
- ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 ตาราง สรุปค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดความสามารถทางภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับ
 มาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปผลที่พิจารณา ดังนี้

แบบทดสอบ ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	+3	1.00
2	+1	+1	+1	+3	1.00
3	+1	+1	+1	+3	1.00
4	+1	+1	+1	+3	1.00
5	+1	+1	+1	+3	1.00
6	+1	+1	+1	+3	1.00
7	+1	+1	+1	+3	1.00
8	+1	+1	+1	+3	1.00
9	+1	+1	+1	+3	1.00
10	+1	+1	+1	+3	1.00
11	+1	+1	+1	+3	1.00
12	+1	+1	+1	+3	1.00
13	+1	+1	+1	+3	1.00
14	+1	+1	+1	+3	1.00
15	+1	+1	+1	+3	1.00
16	+1	+1	+1	+3	1.00
17	+1	+1	+1	+3	1.00
18	+1	+1	+1	+3	1.00
19	+1	+1	+1	+3	1.00
20	+1	+1	+1	+3	1.00
21	+1	+1	+1	+3	1.00
22	+1	+1	+1	+3	1.00
23	+1	+1	+1	+3	1.00
24	+1	+1	+1	+3	1.00
25	+1	+1	+1	+3	1.00

แบบทดสอบ ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
26	+1	+1	+1	+3	1.00
27	+1	+1	+1	+3	1.00
28	+1	+1	+1	+3	1.00
29	+1	+1	+1	+3	1.00
30	+1	+1	+1	+3	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดความสามารถทางภาษาไทยกับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย มีค่า = 1.00

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ตาราง สรุปค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 กับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปผลที่พิจารณา ดังนี้

แบบทดสอบ ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	+3	1.00
2	+1	+1	+1	+3	1.00
3	+1	+1	+1	+3	1.00
4	+1	+1	+1	+3	1.00
5	+1	+1	+1	+3	1.00
6	+1	+1	+1	+3	1.00
7	+1	+1	+1	+3	1.00
8	+1	+1	+1	+3	1.00
9	+1	+1	+1	+3	1.00
10	+1	+1	+1	+3	1.00
11	+1	+1	+1	+3	1.00
12	+1	+1	+1	+3	1.00
13	+1	+1	+1	+3	1.00
14	+1	+1	+1	+3	1.00
15	+1	+1	+1	+3	1.00
16	+1	+1	+1	+3	1.00
17	+1	+1	+1	+3	1.00
18	+1	+1	+1	+3	1.00
19	+1	+1	+1	+3	1.00
20	+1	+1	+1	+3	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 2 กับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย มีค่า = 1.00

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง สรุปค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญกับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปผลที่พิจารณา ดังนี้

แบบทดสอบ ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	+3	1.00
2	+1	+1	+1	+3	1.00
3	+1	+1	+1	+3	1.00
4	+1	+1	+1	+3	1.00
5	+1	+1	+1	+3	1.00
6	+1	+1	+1	+3	1.00
7	+1	+1	+1	+3	1.00
8	+1	+1	+1	+3	1.00
9	+1	+1	+1	+3	1.00
10	+1	+1	+1	+3	1.00
11	+1	+1	+1	+3	1.00
12	+1	+1	+1	+3	1.00
13	+1	+1	+1	+3	1.00
14	+1	+1	+1	+3	1.00
15	+1	+1	+1	+3	1.00
16	+1	+1	+1	+3	1.00
17	+1	+1	+1	+3	1.00
18	+1	+1	+1	+3	1.00
19	+1	+1	+1	+3	1.00
20	+1	+1	+1	+3	1.00
21	+1	+1	+1	+3	1.00
22	+1	+1	+1	+3	1.00
23	+1	+1	+1	+3	1.00

แบบทดสอบ ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
24	+1	+1	+1	+3	1.00
25	+1	+1	+1	+3	1.00
26	+1	+1	+1	+3	1.00
27	+1	+1	+1	+3	1.00
28	0	0	+1	+1	0.33
29	+1	+1	+1	+3	1.00
30	+1	+1	+1	+3	1.00
31	+1	+1	+1	+3	1.00
32	0	0	+1	+1	0.33
33	+1	+1	+1	+3	1.00
34	+1	+1	+1	+3	1.00
35	+1	+1	+1	+3	1.00

การวิเคราะห์แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญกับมาตรฐานและตัวชี้วัดภาษาไทยจากผู้เชี่ยวชาญ นำแบบตรวจสอบความสอดคล้องมาวิเคราะห์เชิงปริมาณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.5 ข้อสอบทั้งสิ้นจำนวน 35 ข้อ มีข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 28 และ 32 ดังนั้น เหลือข้อสอบที่ใช้ในการทดลอง ทั้งหมด 33 ข้อ ผู้วิจัยเลือกข้อที่มีเกณฑ์คุณภาพมากที่สุดและครอบคลุมเนื้อหาในตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 34, และ 35 มาใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของสภาพปัญหาและนวัตกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอ่าน SQ4R

ตาราง สรุปค่าดัชนีความสอดคล้องสภาพปัญหากับนวัตกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปผลที่พิจารณา
ดังนี้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+3	1.00
2. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+3	1.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุม เนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	+3	1.00
4. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	+3	1.00
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม สามารถ นำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+3	1.00
6. การเรียบเรียงเนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนจากง่าย ไปยาก	+1	+1	+1	+3	1.00
7. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+3	1.00
8. สำนวนภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+3	1.00
9. มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00
10. เครื่องมือที่วัดและประเมินผลชัดเจน ทำให้รู้ ว่านักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ เกณฑ์การให้ คะแนนถูกต้อง เพียงตรง	+1	+1	+1	+3	1.00
				ค่าเฉลี่ย	1.00

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างสภาพปัญหากับนวัตกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน
จับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอ่าน SQ4R โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่า = 1.00

ภาคผนวก ค

แบบรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์

แบบรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ชื่อโครงการวิจัย : การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ผู้วิจัย หรือหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

วัน/เดือน/ปี ที่ทำวิจัยเสร็จสมบูรณ์ : 31 สิงหาคม 2565

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (ระบุข้อที่นำไปใช้ประโยชน์)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

3. เพื่อประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

ประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ -
- การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย ระบุ -.....
- การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ระบุ -.....
- การใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน ระบุ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
- การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์ ระบุ -.....
- อื่น ๆ ระบุ -.....

ผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยได้ใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ผลการนำเทคนิค SQ4R ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า นักเรียนทั้ง 7 คน มีผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ผ่านเกณฑ์ร้อยละตามที่ผู้วิจัยกำหนด ถือว่าการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญโดยการจัดการ

เรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
ประสบความสำเร็จตามที่ผู้วิจัยคาดหวังไว้

หลักฐานประกอบ

- แผนการจัดการเรียนรู้
- ผลงานนักเรียน

และขอรับรองว่า โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ได้นำผลงานวิจัยหรือผลงานสร้างสรรค์ไป
ใช้ประโยชน์จริง และสามารถนำสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
(วันที่.....)

ภาคผนวก ง

รูปภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R และตัวอย่างผลงานนักเรียน

ภาพที่ 1 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาไทย และแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ

ภาพที่ 2 ครูอธิบายหลักการการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ SQ4R

ภาพที่ 3 นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนๆ และครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้ SQ4R

ภาพที่ 4 นักเรียนเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยสื่อต่างๆ กับการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ SQ4R

ภาพที่ 5 นักเรียนเรียนสอบการอ่านจับใจความสำคัญด้วยสื่อต่างๆ หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
วัน เดือน ปีเกิด	3 มิถุนายน 2533
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
ที่อยู่ปัจจุบัน	31/5 หมู่ 2 ตำบลทุ่งกง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84290
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	106 หมู่ 5 ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล 91110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539-2540	ระดับอนุบาล 1-2 โรงเรียนบ้านทุ่ง จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2541-2546	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านทุ่ง จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2547-2549	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนกำแพงวิทยา จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2550-2552	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 แผนกการเรียน อังกฤษ-คณิตศาสตร์ โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2553-2557	ระดับปริญญาตรี สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558 – 2560	ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ตำแหน่งพนักงานราชการ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล จังหวัดสตูล
พ.ศ. 2561	ครูผู้ช่วย โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2562-ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

